

Sénat de Belgique

Session ordinaire 1999-2000

2-11

**Séances plénières
Mercredi 10 novembre 1999**

Séance de l'après-midi

Annales

Handelingen

**Plenaire vergaderingen
Woensdag 10 november 1999**

Namiddagvergadering

2-11

Belgische Senaat
Gewone Zitting 1999-2000

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs.
Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Le **Compte rendu analytique** est un résumé des débats publié sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Les parties traduites apparaissent en italique.

L'**Annexe aux Annales et au Compte rendu analytique** publie les résultats nominatifs des votes, les communications ainsi que l'ordre du jour des prochaines séances.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales, du Compte rendu analytique et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Toutes ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Abréviations - Afkortingen

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Het **Beknopt Verslag** is een samenvatting van de debatten en verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. De vertaalde gedeelten zijn gecursiveerd.

De **Bijlage bij de Handelingen en het Beknopt Verslag** bevat de naamlijsten van de stemmingen, de mededelingen en de agenda van de volgende vergaderingen.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen, Beknopt Verslag en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Al deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Sommaire

Décès d'un ancien sénateur.....	p. 5
Prise en considération de propositions.....	p. 5
Questions orales	p. 5
Question orale de M. Ludwig Caluwé au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi sur «la prise de décision concernant le plan Rosetta» (n° 2-35).....	p. 5
Question orale de M. Jean-Pierre Malmendier au ministre de la Justice sur «d'éventuelles mesures de grâce à l'occasion du mariage du prince Philippe» (n° 2-27)	p. 7
Question orale de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de la Justice sur «la reconnaissance légale de la prostitution» (n° 2-30).....	p. 8
Question orale de Mme Jeannine Leduc au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «les déclarations de Belgocontrol concernant le prolongement de la piste de décollage et d'atterrissage de Zaventem» (n° 2-33)	p. 8
Question orale de M. Georges Dallemagne au premier ministre et au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au premier ministre sur «la situation humanitaire en Tchétchénie et la mission économique belge en Russie» (n° 2-32).....	p. 9
Question orale de Mme Ingrid van Kessel au ministre de l'Intérieur sur «le renouvellement des cartes d'identité pour les personnes âgées de plus de 80 ans» (n° 2-25)	p. 12
Question orale de M. Patrik Vankrunkelsven au ministre de l'Intérieur sur «les plans d'urgence pour les installations nucléaires»(n° 2-29)	p. 14
Question orale de Mme Marie Nagy au ministre de l'Intérieur sur «la Task force chargée de la mise en œuvre de la politique de régularisation et d'éloignement des étrangers» (n° 2-34).....	p. 16
Question orale de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de l'Intérieur sur «d'éventuelles filières de prostitution dans l'aéroport de Zaventem» (n° 2-28).....	p. 18
Question orale de M. Jacques Devolder au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'offre en vente d'ovules par Internet» (n° 2-26).....	p. 20
Proposition de modification des articles 23 et 30 du règlement du Sénat (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-110).....	p. 21
Proposition tendant à insérer dans le règlement du Sénat un article 86bis, en exécution de l'article 66bis de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements (de Mme Jeannine Leduc et consorts,	

Inhoudsopgave

Overlijden van een oud-senator.....	p. 5
Inoverwegingneming van voorstellen	p. 5
Mondelinge vragen	p. 5
Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over «de besluitvorming rond het Rosetta-plan» (nr. 2-35)	p. 5
Mondelinge vraag van de heer Jean-Pierre Malmendier aan de minister van Justitie over «eventuele gratiemaatregelen naar aanleiding van het huwelijk van prins Filip» (nr. 2-27).....	p. 7
Mondelinge vraag van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Justitie over «de wettelijke erkenning van de prostitutie» (nr. 2-30).....	p. 8
Mondelinge vraag van mevrouw Jeannine Leduc aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «de uitspraken van Belgocontrol in verband met de verlenging van de start-landingsbaan van Zaventem» (nr. 2-33).....	p. 8
Mondelinge vraag van de heer Georges Dallemagne aan de eerste minister en aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de eerste minister over «de humanitaire toestand in Tsjetsjenië en de Belgische handelsmissie in Rusland» (nr. 2-32)...	p. 9
Mondelinge vraag van mevrouw Ingrid van Kessel aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de hernieuwing van identiteitskaarten voor personen met de leeftijd van meer dan 80 jaar» (nr. 2-25).....	p. 12
Mondelinge vraag van de heer Patrik Vankrunkelsven aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de noodplannen voor de nucleaire installaties» (nr. 2-29)	p. 14
Mondelinge vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de Task force die belast is met de uitvoering van het beleid inzake de regularisatie en de verwijdering van vreemdelingen» (nr. 2-34)	p. 16
Mondelinge vraag van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Binnenlandse Zaken over «eventuele prostitutienetwerken op de luchthaven van Zaventem» (nr. 2-28)	p. 18
Mondelinge vraag van de heer Jacques Devolder aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het te koop aanbieden van eicellen via Internet» (nr. 2-26).....	p. 20
Voorstel tot wijziging van de artikelen 23 en 30 van het reglement van de Senaat (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-110)	p. 21
Voorstel tot invoeging in het reglement van de Senaat van een artikel 86bis, ter uitvoering van artikel 66bis van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten (van mevrouw Jeannine Leduc	

Doc. 2-111) p. 23	c.s., Stuk 2-111) p. 23
Présentation de candidats pour la fonction de conseiller d'État au Conseil d'État p. 30	Voordracht van kandidaten voor het ambt van Staatsraad bij de Raad van State p. 30
Présentation de candidats pour la fonction d'assesseur au Conseil d'État p. 30	Voordracht van kandidaten voor het ambt van assessor bij de Raad van State p. 30
Votes p. 31	Stemmingen p. 31
Proposition de modification des articles 23 et 30 du règlement du Sénat (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-110) p. 31	Voorstel tot wijziging van de artikelen 23 en 30 van het reglement van de Senaat (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-110) p. 31
Proposition tendant à insérer dans le règlement du Sénat un article 86bis, en exécution de l'article 66bis de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-111) p. 31	Voorstel tot invoeging in het reglement van de Senaat van een artikel 86bis, ter uitvoering van artikel 66bis van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-111) p. 31
Motions déposées en conclusion des demandes d'explications de MM. Malcorps et Caluwé au vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports, développées le 28 octobre 1999 en séance plénière p. 32	Moties ingediend tot besluit van de vragen om uitleg van de heren Malcorps en Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer, gesteld op 28 oktober 1999 in plenaire vergadering p. 32
Nomination des membres de la commission chargée du suivi du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité (Comité permanent R) . p. 32	Benoeming van de leden van de commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Vast Comité I) . p. 32
Ordre des travaux p. 32	Regeling van de werkzaamheden p. 32
Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne au vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «l'utilisation d'éthylotests par la gendarmerie et la police» (n° 2-16) p. 33	Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «het gebruik van alcoholtesters door rijkswacht en politie» (nr. 2-16) p. 33
Demande d'explications de M. Johan Malcorps au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'utilisation du tributylétain comme peinture antisalissures sur les coques de navires» (n° 2-12) p. 35	Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het gebruik van tributyltin als aangroeiwerend middel op scheepsrompen» (nr. 2-12) p. 35
Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «la crise à La Poste» (n° 2-17) p. 37	Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «De Post in crisis» (nr. 2-17) p. 37
Annexe p. 47	Bijlage p. 47

Présidence de M. Armand De Decker, président

(La séance est ouverte à 15 h 10.)

Décès d'un ancien sénateur

M. le président. – Le Sénat a appris avec un vif regret le décès de M. Albert Deconinck, ancien sénateur provincial de Flandre occidentale.

Votre président adresse les condoléances de l'Assemblée à la famille de notre regretté ancien collègue.

Prise en considération de propositions

M. le président. – La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestion divergente, je considérerai ces propositions comme prises en considération et renvoyées à la commission indiquée par le Bureau. (*Assentiment*)

(La liste figure en annexe.)

Questions orales**Question orale de M. Ludwig Caluwé à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur «la prise de décision concernant le plan Rosetta» (n° 2-35)**

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *Le mois dernier, la concertation sociale relative à votre proposition d'obliger chaque entreprise à engager un jeune sortant de l'école par tranche de 25 travailleurs n'a pu aboutir à un accord, c'est le moins qu'on puisse dire. Il paraît que le conseil des ministres tranchera la question vendredi.*

Ce plan que vous avez lancé voici quelques semaines a donné lieu à une large discussion. La critique fondamentale porte sur la question de savoir si l'obligation d'embauche, au lieu d'être créatrice d'emplois, n'aurait pas plutôt un effet destructeur. D'autre part, se pose le problème de sa mise en œuvre pratique, principalement en Flandre.

Cette mesure serait applicable en Wallonie, où l'on compte plus de 10% des chômeurs dans la catégorie des 15-25 ans. En Flandre, en revanche, elle est tout à fait irréaliste, étant donné que cette catégorie d'âge ne comporte que 3,2% de chômeurs, un record européen en la matière. Elle manque déjà actuellement de candidats pour se conformer à l'obligation d'engager des stagiaires, sans parler des plus de 10.000 engagements supplémentaires qui devraient avoir lieu. S'il existe des besoins en la matière en Flandre, il faudrait non pas imposer des embauches supplémentaires, mais plutôt améliorer la formation des chômeurs de longue durée et apporter une aide aux entreprises dans le cadre de la formation permanente des travailleurs afin de les préparer aux défis du futur.

Des politiques de l'emploi différentes s'imposent en Flandre et en Wallonie. Mes questions sont donc les suivantes : Avez-vous tiré des conclusions de la discussion des dernières

Voorzitter: de heer Armand De Decker

(De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.)

Overlijden van een oud-senator

De voorzitter. – De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de heer Albert Deconinck, gewezen provinciaal senator voor West-Vlaanderen.

Uw voorzitter betuigt het rouwbeklag van de vergadering aan de familie van ons betreurd gewezen medelid.

Inoverwegingneming van voorstellen

De voorzitter. – De lijst van de in overweging te nemen voorstellen werd rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, kunnen die vóór het einde van de vergadering mededelen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid. (*Instemming*)

(De lijst wordt in de bijlage opgenomen.)

Mondelinge vragen**Mondelinge vraag van de heer Ludwig Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over «de besluitvorming rond het Rosetta-plan» (nr. 2-35)**

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Vorige maandag kon op het sociaal overleg over het voorstel van de vice-eerste minister om elk bedrijf, per schijf van 25 werknemers te verplichten een schoolverlater in dienst te nemen, op zijn zachtst gezegd, geen akkoord worden bereikt. Naar verluidt zou de Ministerraad vrijdag de knoop doorhakken.

Sinds de vice-eerste minister een aantal weken geleden dit plan lanceerde, heeft er een brede discussie plaatsgevonden. De principiële kritiek is dat de verplichting tot aanwerving eerder tewerkstellingsvernietigend werkt, dan tewerkstellingsbevorderend. Daarnaast rijst de vraag naar de praktische uitvoerbaarheid, in de eerste plaats in Vlaanderen.

De maatregel zou in Wallonië, waar meer dan 10% van de 15-25-jarigen werkloos zijn, mogelijk zijn. In Vlaanderen, met 3,2% werklozen in deze leeftijdscategorie, een Europees laagterecord trouwens, is hij echter totaal onwerkbaar. Er zijn nu al onvoldoende kandidaten om aan de stageverplichting tegemoet te komen, laat staan dat dit aantal nog eens met meer dan 10.000 zou kunnen toenemen. Als er in Vlaanderen ergens nood aan is, is het niet aan een verplichting tot extra aanwervingen, maar wel aan een verbetering van de vorming van langdurig werklozen en aan bijstand aan bedrijven voor de permanente vorming van hun werknemers om ze voor te bereiden op de uitdagingen van de toekomst.

Een verschillend werkgelegenheidsbeleid in Vlaanderen en Wallonië dringt zich op. Ik heb dan ook de volgende vragen. Heeft de vice-eerste minister conclusies getrokken uit de discussie van de voorbije weken en uit het sociaal overleg dat vorige maandag plaatsvond? Trekt ze haar plan in, of zal ze

semaines et de la concertation sociale de lundi dernier et renoncez-vous à votre plan ou soumettez-vous malgré tout une proposition au conseil des ministres de vendredi?

Pensez-vous comme moi que la situation du marché de l'emploi est à ce point différente en Wallonie et en Flandre qu'elle nécessite des politiques différentes? Avez-vous l'intention de prendre des initiatives dans ce sens et de soumettre éventuellement des propositions en la matière à la conférence pour la réforme de l'État ?

Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi. – Le gouvernement attache une grande importance au projet de loi offrant une convention de premier emploi aux jeunes. Cet ambitieux projet qui fait partie de l'accord de majorité entend proposer un emploi, une expérience ou une formation professionnelle adéquate à tout jeune de moins de 25 ans dans les six mois qui suivent la fin de son parcours scolaire. Dans cette perspective, j'ai remis au gouvernement une note d'orientation globale que j'ai utilisée dans le dialogue avec les partenaires sociaux et dont certains impératifs ont été pris en considération au terme de quatre réunions plénières. A l'issue de ces discussions, j'ai notamment voulu élargir rapidement le public cible. Le plan devrait désormais s'ouvrir en cascade, tout d'abord aux jeunes de moins de 25 ans quelle que soit leur situation par rapport à l'école et ensuite aux moins de 30 ans pour autant qu'ils soient demandeurs d'emploi et ce en vue de prévenir d'éventuelles pénuries sous-régionales. Nous avons encore voulu aller plus loin nonobstant le fait que les données chiffrées démontrent l'existence d'un stock considérable de jeunes chômeurs, toutes régions confondues. C'est pourquoi une quatrième catégorie est prévue dont le profil reste à déterminer par le gouvernement dans l'hypothèse de pénuries au sein des trois premières catégories. Nous avons donc tenu compte des spécificités régionales, voire sous-régionales.

Par ailleurs, je souhaite que les comités subrégionaux pour l'emploi puissent être institués maîtres d'œuvre en la matière de manière à introduire une certaine souplesse à l'intérieur du dispositif. Ce point a été abordé lors de la récente conférence interministérielle car il implique l'aval des Régions chargées de la tutelle.

Quoi qu'il en soit, le projet figure à l'ordre du jour du prochain conseil des ministres. Les aspects que je viens d'évoquer font l'objet d'un accord général. Pour le surplus, il est évidemment prématuré de vous livrer le contenu détaillé des propositions que j'avance: le gouvernement doit encore en délibérer. Je précise néanmoins que je présenterai un plan répondant à la fois aux préoccupations des partenaires sociaux et aux diverses sensibilités représentées au gouvernement. J'ai la conviction que le gouvernement pourra dévoiler officiellement son plan dès vendredi.

M. Ludwig Caluwé (CVP). – *Je comprends que la vice-première ministre ne puisse anticiper sur les décisions qui seront prises vendredi. Peut-être peut-elle lever un coin du voile et indiquer si elle maintient son point de vue, à savoir que les entreprises doivent engager une personne supplémentaire par tranche de 25 travailleurs. Il s'agit du point le plus contestable du plan.*

Mme Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi. – *Un peu de patience.*

toch nog een voorstel indienen op de Ministerraad van vrijdag?

Is de vice-eerste minister het met mij eens dat de toestand van de arbeidsmarkt in Vlaanderen en Wallonië dermate verschillend is dat een afzonderlijk werkgelegenheidsbeleid zich opdringt? Is ze van plan om in die zin initiatieven te nemen en eventueel voorstellen in dit verband te doen op de zogenaamde conferentie voor de staatshervorming?

Mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid. – *Het wetsontwerp dat jonge schoolverlaters binnen zes maanden een eerste baan of een beroepsopleiding aanbiedt, ligt mij bijzonder na aan het hart.*

Ik heb de regering een algemene oriëntatienota voorgelegd die ik heb gebruikt tijdens het overleg met de sociale partners en die me ertoe heeft gebracht de doelgroep uit te breiden. Naargelang van de behoefte kan het plan worden opengesteld voor andere leeftijdscategorieën: de min 25-jarigen, de min 30-jarigen of andere categorieën waarover de regering nog moet beslissen.

Aangezien de situatie tussen de regio's en de subregio's verschilt, heb ik voorgesteld om het sub-regionaal comité voor de werkgelegenheid als spil te beschouwen om de nodige soepelheid te garanderen.

Het ontwerp staat op de agenda van de volgende ministerraad. Het plan stelt verbeteringen voor en houdt rekening met de prioriteiten van de sociale partners en de collega's in de regering.

De heer Ludwig Caluwé (CVP). – Ik neem aan dat de vice-eerste minister niet kan vooruitlopen op beslissingen die vrijdag zullen worden genomen. Misschien kan ze een tip van de sluier oplichten en meedelen of ze bij haar mening blijft dat bedrijven per schijf van 25 werknemers een bijkomende werkkraft in dienst moeten nemen, het punt van het plan dat het meest voor kritiek vatbaar is.

Mevrouw Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid. – Nog even geduld, mijnheer

Question orale de M. Jean-Pierre Malmendier au ministre de la Justice sur «d'éventuelles mesures de grâce à l'occasion du mariage du prince Philippe» (n° 2-27)

M. Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC). – Nous allons bientôt connaître les réjouissances du mariage de notre prince Philippe et de notre future princesse Mathilde.

Depuis l'assassinat, en 1992, de ma fille Corine et de son fiancé Marc par des criminels récidivistes remis en liberté prématurément, j'attire l'attention du ministre sur le sérieux avec lequel je souhaite que soient traitées l'exécution des peines et les libérations anticipées. Je ne suis d'ailleurs pas le seul à le faire. Dans les caves de notre honorable Maison, une importante pétition, qui va dans le même sens, attend d'être prise en considération.

J'exprime mes plus vives inquiétudes quant à une grâce collective qui pourrait être accordée, à l'occasion du mariage de nos Princes, aux condamnés qui purgent leur peine.

Dès lors, monsieur le ministre, je voudrais vous demander si vous envisagez une telle grâce collective.

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Je partage tout à fait l'inquiétude du sénateur Malmendier à propos de la libération anticipée et sans discernement de certains détenus.

À la question de savoir si une grâce collective sera accordée à l'occasion du mariage princier, je répondrai par la négative.

Je me montrerai cependant plus précis.

Chaque arrêté royal, et par conséquent, un arrêté royal par le truchement duquel une grâce collective est accordée, doit être cosigné par le ministre compétent en la matière, qui en assume par ailleurs l'entière responsabilité politique.

En ce qui me concerne, je ne souhaite pas assumer cette responsabilité dans le cadre d'une grâce collective. Par ailleurs, lors de l'exécution des peines, il faut, selon moi, partir d'une approche individuelle de chaque dossier. Pour chaque détenu, il faut savoir, par le biais d'une enquête, s'il existe suffisamment de garanties pour assurer un reclassement réussi. Dans ce processus d'évaluation, une grande attention doit être réservée aux intérêts de la victime. De plus, il faut s'assurer que la sécurité de la société reste suffisamment garantie. L'accord gouvernemental prévoit d'ailleurs la création de tribunaux d'exécution des peines qui auront pour tâche primordiale de veiller au trajet de détention et de reclassement de chaque détenu séparément.

Le concept de grâce collective va, à mon sens, complètement à l'encontre de cette approche individualisée. Nul n'est besoin de vous rappeler que l'affaire Dutroux et consorts est l'exemple type qui illustre comment une mesure de grâce collective peut nier la spécificité de chaque cas.

De ce qui précède, il ressort indiscutablement que je ne prendrai aucune initiative accordant une grâce collective.

Caluwé.

Mondelinge vraag van de heer Jean-Pierre Malmendier aan de minister van Justitie over «eventuele gratiemaatregelen naar aanleiding van het huwelijk van prins Filip» (nr. 2-27)

De heer Jean-Pierre Malmendier (PRL-FDF-MCC). – Binnenkort kunnen wij delen in de vreugde om het huwelijk van onze prins Filip en onze toekomstige prinses Mathilde.

Sedert mijn dochter Corine en haar verloofde Marc in 1992 werden vermoord door recidiverende misdadigers die vervroegd in vrijheid waren gesteld, vraag ik dat de strafuitvoering en de vervroegde invrijheidstelling ernstig worden toegepast. Ik ben trouwens niet de enige: in de kelders van dit Huis ligt een omvangrijke petitie in die zin op behandeling te wachten.

Ik ben ten zeerste ongerust over het feit dat veroordeelden die hun straf uitzitten, een collectieve gratiemaatregel zouden kunnen genieten naar aanleiding van het huwelijk van prins Filip en jonkvrouw Mathilde.

Ik zou de minister dan ook willen vragen of hij van plan is zo'n collectieve gratiemaatregel te nemen.

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – *Ik heb alle begrip voor de ongerustheid van senator Malmendier in verband met de vervroegde invrijheidstelling – zonder onderscheid - van bepaalde gedetineerden.*

De vraag of er collectieve gratie zal worden verleend ter gelegenheid van het prinselijk huwelijk, moet ik ontkennend beantwoorden.

Ik preciseer.

Elk koninklijk besluit en bijgevolg ook een koninklijk besluit dat collectieve gratie verleent, moet door de bevoegde minister mede worden ondertekend. Hij is er immers volledig politiek verantwoordelijk voor.

Zelf wens ik die verantwoordelijkheid niet op mij te nemen in het raam van een collectieve gratiemaatregel. Wat de strafuitvoering betreft, moet volgens mij elk dossier daarentegen individueel worden benaderd. Voor elke gevangene moet een onderzoek uitwijzen of er voldoende waarborgen voor een geslaagde reclasering bestaan. In dit evaluatieproces moet veel aandacht worden besteed aan de belangen van het slachtoffer. Daarenboven moet men er voor zorgen dat de veiligheid van de samenleving voldoende gewaarborgd blijft. Het regeerakkoord voorziet trouwens in de oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken met als voornaamste opdracht het detentie- en reclaseringstraject van elke gevangene afzonderlijk te volgen.

Het begrip collectieve gratie gaat, naar mijn gevoel, volledig in tegen deze geïndividualiseerde aanpak. Ik hoef er niet aan te herinneren dat de zaak-Dutroux en consorten overduidelijk aantoonde dat een maatregel van collectieve gratie de specificiteit van elk geval over het hoofd ziet.

Uit wat voorafgaat, blijkt dus onbetwistbaar dat ik geen enkele initiatief zal nemen om collectieve gratie te verlenen.

Question orale de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de la Justice sur «la reconnaissance légale de la prostitution» (n° 2-30)

Mme Anne-Marie Lizin (PS). – Le ministre a sans doute, lui aussi, pris connaissance du projet d'école de formation à la prostitution de Payoke à Anvers. Evidemment, tout cela participe à l'objectif de revendiquer la reconnaissance légale d'une activité professionnelle particulière. Nous nous inquiétons, comme pratiquement tous les mouvements de femmes – en tout cas du côté francophone – de l'effet que pourrait avoir une telle banalisation de la prostitution sur certains milieux de jeunes. La presse de ce matin fait état de ce qui s'est passé à Bruxelles. Une vaste opération de police a permis de découvrir des jeunes de 14 à 18 ans, en provenance d'Europe de l'Est.

La commission de l'Intérieur du Sénat vient de constituer un sous-groupe qui examinera ce phénomène.

Faut-il rappeler que la femme n'est pas un objet de vente sexuel ? On touche ici aux droits fondamentaux de la personne.

L'association en cause adopte une attitude paradoxale puisque son objectif est, à l'évidence, de protéger les personnes. La voie qu'elle préconise revient pourtant à rendre impossible la criminalisation du proxénétisme.

Je tiens également à rendre le ministre attentif à un autre projet d'*Espace P* qui prévoit d'organiser une journée portes ouvertes afin de « montrer au monde extérieur le monde de la prostitution et faire sauter les tabous qui permettent un jour une reconnaissance du métier. »

Monsieur le ministre, avez-vous l'intention de réagir, de prendre position contre de tels projets ? Des contacts ont-ils été pris entre ces associations et votre administration et éventuellement vous-même pour arrêter cette dérive significative ?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Je partage les motivations et les interrogations de Mme Lizin.

Pour préparer cette réponse, j'ai pris contact avec le centre de M. Leman qui m'a appris que la personne qui devait créer une école de prostitution et mener les actions d'*Espace P* vient d'être remerciée par Mme Patsy Sörensen qui n'est d'ailleurs pas d'accord avec l'approche incriminée.

Dès lors, les deux initiatives qui ont été reprises dans la presse, conformément au souhait de leur auteur, sont devenues sans objet, ce qui répond, je crois, à votre question et à l'entière de la problématique.

Question orale de Mme Jeannine Leduc au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur «les déclarations de Belgocontrol concernant le prolongement de la piste de décollage et d'atterrissage de Zaventem» (n° 2-33)

M. le président. – M. Verwilghen, ministre de la Justice, répond au nom de M. Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques.

Mondelinge vraag van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Justitie over «de wettelijke erkenning van de prostitutie» (nr. 2-30)

Mevrouw Anne-Marie Lizin (PS). – Ook de minister is wellicht op de hoogte van het plan voor een prostitutie-opleiding van Payoke in Antwerpen. De vereniging wilde hiermee de wettelijke erkenning van een bepaald beroep bereiken. Zoals vrijwel alle vrouwenverenigingen –althans de Franstalige- zijn wij ongerust over het effect dat zo'n banalisering van de prostitutie op sommige jongeren kan hebben. De pers van vanochtend bericht over wat in Brussel is gebeurd. Dankzij een uitgebreide politieactie konden jongeren van 14 tot 18 jaar worden ontdekt die afkomstig zijn uit Oost-Europa.

De Senaatscommissie voor de Binnenlandse Zaken heeft een subgroep opgericht om dit verschijnsel te bestuderen.

Dient er nog op te worden gewezen dat de vrouw geen seksuele handelswaar is? Dit gaat in tegen de fundamentele mensenrechten.

De bewuste vereniging neemt een paradoxale houding aan, want haar doelstelling bestaat er juist in mensen te beschermen. De weg die ze daarbij volgt, maakt de criminalisering van het souteneurschap onmogelijk.

Ik wil de aandacht van de minister ook nog vestigen op het project van *Espace P*, die een openhuisdag wil organiseren om "de buitenwereld de wereld van de prostitutie te tonen en de taboes te doorbreken zodat dit beroep ooit erkend wordt".

Mijnheer de minister, wil u reageren en stelling nemen tegenover zulke projecten? Waren er contacten tussen deze verenigingen en uw administratie en eventueel uzelf om deze ernstige ontsporing te stoppen?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – Ik deel de beweegredenen en de twijfels van mevrouw Lizin.

Ter voorbereiding van dit antwoord heb ik contact opgenomen met de heer Leman. Die deelde mij mee dat de persoon die een prostitutieschool zou oprichten en de acties van *Espace P* zou leiden, onlangs door mevrouw Sörensen, die het overigens niet eens is met de gehekeldde aanpak, werd bedankt.

Bijgevolg zijn de twee in de pers beschreven initiatieven, conform de wens van de initiatiefnemers, nu opgedoekt. Met dit antwoord op uw vraag is, naar ik meen, alles over dit probleem gezegd.

Mondelinge vraag van mevrouw Jeannine Leduc aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over «de uitspraken van Belgocontrol in verband met de verlenging van de start-landingsbaan van Zaventem» (nr. 2-33)

De voorzitter. – De heer Verwilghen, minister van Justitie, antwoordt namens de heer Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties.

Mme Jeannine Leduc (VLD). – *Cette semaine, nous avons appris dans la presse que Belgocontrol envisage de prolonger la piste d'atterrissage 25L afin qu'elle puisse être utilisée comme piste de décollage. En outre, nous avons appris que le bourgmestre de Zaventem, et donc aussi le conseil communal, jugent cette extension éventuelle absolument inacceptable. Il a déclaré au quotidien Het Laatste Nieuws qu'il n'était pas question de discuter de ce dossier aussi longtemps qu'il n'est pas établi que le prolongement est nécessaire au développement économique de Zaventem.*

Etant donné que Belgocontrol est une entreprise publique autonome, j'aimerais connaître votre point de vue sur cette affaire. Avez-vous déjà réuni les acteurs concernés afin de discuter de ce problème?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – *Les déclarations du comité de direction de Belgocontrol ne constituent qu'un avis pour le ministre Daems et pour BIAC quant aux procédures et aux travaux d'infrastructure nécessaires en vue d'une extension des capacités.*

Le prolongement de la piste 25L ne constitue en outre qu'une des possibilités de réponse aux besoins de capacités de l'aéroport. Il revient à BIAC d'utiliser les meilleurs terrains de la manière appropriée. Aucune décision n'a encore été prise. Elle ne le sera d'ailleurs que sur la base d'une analyse approfondie des différentes options et après concertation avec toutes les parties, notamment l'entreprise publique BIAC, Belgocontrol ainsi que les communes proches de l'aéroport.

Par ailleurs, il ne faut pas nécessairement s'inquiéter de la proposition de Belgocontrol. Le prolongement s'inscrit en effet dans les plans visant à une meilleure orientation des voies aériennes permettant la limitation de la pollution sonore en cas d'extension de l'aéroport.

Question orale de M. Georges Dallemagne au premier ministre et au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la situation humanitaire en Tchétchénie et la mission économique belge en Russie» (n° 2-32)

M. Georges Dallemagne (PSC). – *La situation humanitaire en Tchétchénie, on le voit tous les jours, prend des allures catastrophiques. Le nombre de réfugiés explose. Le nombre de morts avoisine probablement celui de la guerre au Kosovo. Au rythme de quatre mille personnes par jour, selon le Haut Commissariat aux Réfugiés, de nouveaux réfugiés s'ajoutent aux précédents. Ils sont actuellement cent mille nouveaux réfugiés en Ingouchie et trente mille au Daghestan. Deux cent mille s'apprêtent à passer la frontière. En fait, on estime que*

Mevrouw Jeannine Leduc (VLD). – *Deze week vernamen we in de pers dat Belgocontrol een verlenging van de landingsbaan 25L overweegt, zodat ze als startbaan kan worden gebruikt. Tevens vernamen we dat de burgemeester van Zaventem, en aldus ook het gemeentebestuur, absoluut niet achter deze mogelijke uitbreiding kunnen staan. "Zolang het niet vaststaat dat de verlenging noodzakelijk is voor de economische ontwikkelingskansen van Zaventem, is deze materie niet bespreekbaar", waren zijn woorden in Het Laatste Nieuws van vandaag.*

Aangezien Belgocontrol een autonoom overheidsbedrijf is, had ik graag vernomen wat de visie is van de minister over deze problematiek. Heeft hij de betrokken actoren reeds rond de tafel gebracht om dit probleem te bespreken?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – *Ik hoop dat mevrouw Leduc het niet kwalijk neemt dat de minister van Justitie antwoordt op een vraag over landingsbanen, iets wat niet onmiddellijk tot zijn competentiesfeer behoort. Minister Daems is momenteel echter niet beschikbaar. Om zo genuanceerd mogelijk op de vraag te antwoorden, lees ik zijn antwoord voor:*

“In eerste instantie moet worden opgemerkt dat de uitspraken van het directiecomité van Belgocontrol louter moeten worden gezien als een advies van Belgocontrol aan de bevoegde minister en BIAC aangaande de aanpassingen van de procedures en de infrastructuurwerken die nodig zijn voor een capaciteitsuitbreiding. Dit is immers een van de taken die Belgocontrol volgens het beheerscontract met de Staat, vertegenwoordigd door de toezichthoudende minister, moet uitvoeren. Bovendien is een verlenging van de baan 25L slechts een van de mogelijke voorstellen van Belgocontrol. Uiteindelijk moet de luchthavenexploitant BIAC, waarvan de Staat, maar ook een aantal privé-bedrijven aandeelhouder zijn, conform de reglementen en onder controle van de bevoegde minister de gronden optimaal aanwenden.

Er is momenteel nog geen beslissing genomen. Die zal pas worden genomen na een grondige analyse van alle factoren en opties en na overleg met de verschillende partijen, waaronder het autonome overheidsbedrijf BIAC en Belgocontrol, maar ook de gemeenten rond de luchthaven.

Overigens moet niet iedereen ongerust zijn over het voorstel van Belgocontrol, aangezien uit een eerste analyse blijkt dat de bedoelde verlenging juist past in een betere oriëntering van de luchtroutes teneinde de lawaaihinder bij een uitbreiding van de capaciteit te beperken.”

Mondelinge vraag van de heer Georges Dallemagne aan de eerste minister en aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de humanitaire toestand in Tsjetsjenië en de Belgische handelsmissie in Rusland» (nr. 2-32)

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *De humanitaire situatie in Tsjetsjenië neemt catastrofale proporties aan. Het aantal vluchtelingen en dodelijke slachtoffers neemt hand over hand toe. De Russische troepen bombarderen bewust de burgerbevolking. Dit drama speelt zich in het verborgene af: de westerse media krijgen slechts een beperkte toegang en humanitaire organisaties als het Hoog Commissariaat voor de vluchtelingen en het Internationale Rode Kruis werken en alleen op indirecte wijze. Op hetzelfde ogenblik leidt onze*

moins de deux cent mille personnes, sur les sept cent mille que comptait la Tchétchénie avant cette guerre, habitent encore dans leur ville ou leur village. Grozny et Gudermes sont aujourd'hui des villes fantômes. Les troupes russes bombardent sciemment les populations civiles et sont en train de faire de la Tchétchénie un no man's land. C'est la politique de vidange du bocal pour essayer d'attraper le poisson.

En outre, ce drame se déroule à huis clos: les médias occidentaux n'ont qu'un accès limité et les organisations humanitaires sont contraintes de travailler de manière très indirecte. C'est la première fois depuis très longtemps – j'ai une grande expérience de l'action humanitaire – qu'un conflit se passe à huis clos et que, même dans sa périphérie, aucune action humanitaire ne peut être mise en œuvre de manière efficace. Ni le HCR ni le CICR ne parviennent à amener une aide là-bas. Ils le font selon un système qui est d'ailleurs contraire à leurs principes habituels, un système de *remote control*, puisqu'ils ne peuvent pas accéder aux réfugiés.

Au même moment, notre ministre des Affaires étrangères ne trouve pas mieux que de mener une mission économique, avec son secrétaire d'État au Commerce extérieur, au nom de l'Union économique belgo-luxembourgeoise, en vue d'analyser la situation économique et financière de la Russie ainsi que les perspectives en matière de commerce et d'investissements pour la Belgique. Il a rencontré son homologue, M. Ivanov. Au-delà des discussions sur les affaires économiques, sur l'embargo russe sur la viande belge, ils ont également abordé la question de la Tchétchénie.

Selon l'agence Belga – mais j'ai eu l'occasion d'entendre le ministre des Affaires étrangères à ce sujet – M. Louis Michel a «reçu un certain nombre d'explications qui sont de nature à permettre d'avoir une opinion plus juste, sans doute plus objective, plus complète, sur les difficultés que rencontre la Russie dans ce conflit...». Je suis assez stupéfait par cette déclaration de notre ministre, d'autant que le président tchèque Vaclav Havel déclarait encore ce lundi que l'oppression russe, qui s'exerce depuis des années, est la principale responsable du terrorisme et du fondamentalisme dans le Caucase et que depuis longtemps, la Russie se conduit de manière arrogante à l'égard de ces peuples. Le ministre français des Affaires étrangères, Hubert Védrine, déclarait encore hier à l'Assemblée nationale que «la Russie se fourvoie dans cette aventure» tandis que Washington répète sa demande d'une solution négociée, tout en accusant Moscou de violer les Conventions de Genève sur la protection des populations civiles en cas de conflit et en dénonçant le recours aveugle à la force et les conséquences de cette escalade sur des civils innocents.

Je souhaite poser deux questions. Premièrement, notre gouvernement juge-t-il cette mission économique opportune et cautionne-t-il les déclarations de notre ministre des Affaires étrangères? Deuxièmement, quelles initiatives le gouvernement compte-t-il prendre pour faire cesser les crimes de guerre – parce qu'il faut parler de crimes de guerre – en Tchétchénie, pour que l'aide humanitaire parvienne enfin sur place de manière effective et pour que la Russie cesse sa politique de terre brûlée? Les grands principes énoncés lors de l'intervention de notre pays au Kosovo sont-ils définitivement piétinés en Tchétchénie?

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – Je voudrais dire à

minister van Buitenlandse Zaken, samen met zijn staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, namens de BLEU een economische missie in Rusland. Tijdens zijn ontmoeting met zijn collega Ivanov en eerste minister Poetin had hij het over de Russische economie, maar ook over Tsjetsjenië. Volgens Belga heeft hij een aantal verduidelijkingen gekregen die hem in staat stellen zich een beter beeld te vormen van de moeilijkheden die Rusland ondervindt. Dat is een verbazingwekkende verklaring in vergelijking met die van de Tsjechische president, van de Franse minister van Buitenlandse Zaken of van Washington, dat Moskou ervan beschuldigt de Conventies van Genève over de bescherming van de burgerbevolking met voeten te treden.

Vindt de regering die economische missie en de verklaringen van de minister van Buitenlandse Zaken gepast?

Welke initiatieven zal ze nemen om de oorlogsmisdaden te doen ophouden en om de humanitaire hulp werkelijk ter plaatse te krijgen? Hebben de door de regering tijdens de interventie in Kosovo verkondigde grote principes voorgoed afgedaan?

De heer Guy Verhofstadt, eerste minister. – *De BLEU-missie*

M. Dallemagne que la mission menée en Russie au nom de l'Union économique belgo-luxembourgeoise est la conséquence de la création, par le gouvernement précédent, d'une commission mixte Union économique belgo-luxembourgeoise et Russie. Des réunions ont lieu régulièrement au sujet de la coopération, de la collaboration économique. C'est à l'occasion de la réunion de cette commission mixte à Moscou que notre ministre des Affaires étrangères a eu des contacts avec le gouvernement russe. M. Michel a notamment demandé des explications sur la situation en Tchétchénie, tant au ministre des Affaires étrangères, M. Ivanov, qu'au premier ministre, M. Poutine. En réalité, la majeure partie des entretiens a été consacrée à cette question. M. Michel a fait part des divers sujets de préoccupation de la Belgique : le strict respect du droit humanitaire, le libre accès de l'aide internationale qui est actuellement un réel problème, l'ouverture des frontières aux réfugiés et aux personnes déplacées, la nécessité d'assurer la transparence, le rôle de l'OSCE et, enfin, la recherche d'une solution négociée au conflit.

De manière générale, M. Michel a fait part des interrogations de la Belgique concernant la stratégie suivie jusqu'à ce jour, les moyens mis en œuvre mais également, c'est le point le plus important, les conséquences pour la population civile.

Nos interlocuteurs russes ont complété notre information. Les explications qu'ils nous ont données, comme l'a dit M. Michel lors de la conférence de presse, ne nous ont pas convaincus mais nous ont cependant persuadés qu'un débat objectif sur cette question devait avoir lieu au sein des quinze Etats membres de l'Union européenne.

Le gouvernement fera part à nos partenaires européens de la teneur de ces récents entretiens. En effet, l'Union européenne devra notamment exprimer une position commune en ce qui concerne la Tchétchénie au sommet de l'OSCE qui se tiendra la semaine prochaine, à Istanbul. Il est clair que ce conflit interne à la Russie ainsi que la manière dont il est géré par le gouvernement russe relèvent des compétences de l'OSCE. Aussi, le ministre des Affaires étrangères et moi-même ferons part à cette assemblée de nos préoccupations au sujet du strict respect du droit humanitaire, du libre accès de l'aide internationale et de l'ouverture des frontières aux réfugiés et aux personnes déplacées.

M. Georges Dallemagne (PSC). – Je remercie le premier ministre de ces informations dont la tonalité diffère sensiblement de celle des échos obtenus par l'intermédiaire de la presse, puisque nous n'avons pas beaucoup l'occasion de voir le ministre des Affaires étrangères au Parlement ces temps-ci.

M. Guy Verhofstadt, premier ministre. – M. Michel quitte la Russie aujourd'hui. Son avion devrait arriver à 17 heures 30.

M. Georges Dallemagne (PSC). – M. Michel nous a averti que nous ne pourrions le voir au Sénat avant le 14 décembre. Je formulais simplement une remarque générale sur la possibilité de pouvoir dialoguer et discuter de ces questions avec le ministre des Affaires étrangères.

Je voudrais dire que je connais bien la Tchétchénie pour y être allé voici deux ans. Je connais la situation dans laquelle y vit la population. Ce pays a déjà subi de graves dommages et de graves destructions lors de la guerre de 1994-1996 et connaît

is het gevolg van de oprichting, door de vorige regering, van een gemengde commissie BLEU-Rusland. Een vergadering van deze commissie heeft plaatsgehad in Moskou. De besprekingen gingen hoofdzakelijk over Tsjetsjenië. Wij hebben onze bezorgdheid geuit over de noodzaak om de mensenrechten te respecteren, de vrije toegang voor de hulp te verzekeren, de grenzen te openen voor de vluchtelingen, en ten slotte een onderhandelde oplossing te vinden voor het conflict. De uitleg van de Russen heeft ons alleen overtuigd van het feit dat een grondig debat moet worden gehouden op het niveau van de EU. We zullen onze conclusies mededelen aan de andere regeringen van de EU, zodat een gemeenschappelijk standpunt kan worden ingenomen vóór de OVSE-top in Istanboel. Dit conflict behoort immers tot de bevoegdheid van de OVSE. Wij zijn er zeker van dat de EU dezelfde bezorgdheid zal uitdrukken als wij.

De heer Georges Dallemagne (PSC). – Uw informatie verschilt van die in de pers. Ik ben in Tsjetsjenië geweest en weet dat de bevolking er al zwaar onder het conflict van 1994-96 geleden heeft. Als de media verslag zouden kunnen uitbrengen van daar nu gebeurt, zou de wereld geschokt zijn.

Blijkbaar kunnen de grote mogendheden hun interne conflicten en die aan hun grenzen naar eigen believen regelen, ook met geweld. Het wordt tijd dat de EU en de internationale gemeenschap een vastberaden standpunt innemen, zo niet dreigt men in Rusland een regering te zien aantreden die nog autoritairder en nationalistischer is.

une situation telle que s'il y avait là-bas des médias, des organisations humanitaires, elle provoquerait un émoi bien plus important que celui que nous observons aujourd'hui. Il se passe là-bas un drame à huis clos et je ne peux m'empêcher de remarquer qu'une fois encore, les grandes puissances semblent pouvoir régler leurs conflits internes, voire aux marges de leurs frontières, de la manière qu'elles entendent, y compris par la violence la plus brutale. Je demeure inquiet à propos de la position extrêmement molle tant de l'Union européenne que de la communauté internationale. Je pense que la Russie pourrait être sensible à une fermeté beaucoup plus grande de notre part. Il est temps d'agir en ce sens. Nous craignons tous l'arrivée d'un gouvernement encore plus nationaliste et autoritaire dans les prochaines semaines en Russie. Je ne suis pas sûr que les signaux que nous envoyons aujourd'hui, particulièrement la mollesse que nous laissons paraître par rapport à des situations comme celle-là, soient de bon augure quant à la manière – un procédé peut-être plus musclé encore – dont la Russie pourrait traiter d'autres types d'affaires à l'avenir.

Question orale de Mme Ingrid van Kessel au ministre de l'Intérieur sur «le renouvellement des cartes d'identité pour les personnes âgées de plus de 80 ans» (n° 2-25)

M. le président. – M. Reynders, ministre des Finances, répond au nom de M. Duquesne, ministre de l'Intérieur.

Mme Ingrid van Kessel (CVP). – *Au milieu des années quatre-vingt, les citoyens belges ont systématiquement été convoqués en vue de l'obtention d'une nouvelle carte d'identité, dont la validité a été fixée à dix ans.*

Les modalités de délivrance de cette carte sont réglées par l'arrêté royal du 29 juillet 1985 relatif aux cartes d'identité. Pour les personnes se déplaçant avec difficulté, comme les personnes âgées, une procédure adaptée a été prévue (Partie III des Instructions générales du 7 octobre 1992 relatives à la tenue des registres de la population et du registre des étrangers), selon lesquelles un préposé des administrations communales peut se rendre à domicile pour accomplir les démarches nécessaires. Je pense à la signature du document de base, la délivrance de la carte d'identité, etc. La situation reste cependant difficile.

Pour le moment, les personnes de plus de 80 ans sont invitées à renouveler leur carte d'identité. Malgré l'existence d'une procédure spéciale et les services offerts par les administrations communales, de nombreux problèmes pratiques se posent encore pour les personnes à mobilité réduite âgées de plus de 80 ans.

Il n'est souvent pas simple d'obtenir de ces personnes, comme le prescrit la loi, une photo récente répondant aux exigences de qualité imposées. De plus, la procédure de renouvellement entraîne des frais pour les personnes très âgées qui sont convoquées.

En cette « Année des seniors », il doit cependant être possible de rendre les procédures légales plus conviviales pour les personnes très âgées. Je pense par exemple à un autocollant qui, à partir d'un âge avancé, est apposé sur la carte d'identité. Que pense le ministre de cette suggestion? Pense-t-il éventuellement à d'autres solutions créatives afin de

Mondelinge vraag van mevrouw Ingrid van Kessel aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de hernieuwing van identiteitskaarten voor personen met de leeftijd van meer dan 80 jaar» (nr. 2-25)

De voorzitter. – De heer Reynders, minister van Financiën, antwoordt namens de heer Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – Midden de jaren tachtig werd gestart met de systematische oproeping van de Belgische burgers voor het bekomen van een identiteitskaart. De geldigheidsduur van de identiteitskaart werd bepaald op 10 jaar.

De uitreikingsvoorwaarden van deze kaart worden geregeld door het koninklijk besluit van 29 juli 1985 betreffende de identiteitskaarten. Voor personen die zich moeilijk kunnen verplaatsen, zoals bejaarden, voorziet deel III van de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister in een aangepaste procedure. Zo kan een aangestelde van de gemeentebesturen aan huis gaan om de nodige formaliteiten te vervullen. Ik denk aan de ondertekening van het basisdocument, het afleveren van de identiteitskaart enzovoort. Toch blijft de situatie moeilijk.

Momenteel worden de personen ouder dan 80 jaar uitgenodigd om hun identiteitskaart te hernieuwen. Ondanks het bestaan van een bijzondere procedure en de dienstverlening van de gemeentebesturen zijn er nog heel wat praktische problemen voor de minder mobiele 80-jarigen.

Het is meestal niet eenvoudig om, zoals de wet voorschrijft, van deze personen een recente foto te bekomen die voldoet aan de nodige kwaliteitsvereisten. Bovendien betekent de vernieuwingsprocedure voor de hoogbejaarde die wordt opgeroepen een bijkomende financiële uitgave.

In dit “Jaar van de senioren” moet het toch mogelijk zijn om de wettelijke procedures klantvriendelijker te maken voor de hoogbejaarden. Ik denk bijvoorbeeld aan een sticker die vanaf een vergevorderde leeftijd op de identiteitskaart wordt geplakt. Wat vindt de minister van deze suggestie? Denkt hij eventueel aan andere creatieve oplossingen om aan dit

résoudre ce problème?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – La procédure de renouvellement des cartes d'identité destinées aux personnes âgées a déjà fait l'objet des questions orales qui m'ont été posées le 20 octobre écoulé par MM. les députés Karel Van Hoorebeke et Jan Mortelmans. Je me réfère dès lors à la réponse que j'ai donnée à ces deux questions.

Je rappelle que pour des raisons de sécurité, il ne peut être question de dispenser les personnes qui atteignent un âge déterminé de l'obligation d'être détentrices d'une nouvelle carte d'identité lorsque sa période de validité fixée à dix ans par l'arrêté royal du 29 juillet 1985 est venue à expiration. Il ne peut être davantage être envisagé pour les mêmes raisons d'allonger cette période de validité. Après une période de dix ans, la physionomie du titulaire peut en effet se modifier notablement et le point de vue selon lequel la carte d'identité des personnes âgées ne devrait plus être remplacée à partir d'un certain âge me paraît dès lors indéfendable. Il n'est en outre pas inutile d'observer que les personnes âgées doivent également présenter régulièrement leur carte d'identité, notamment pour percevoir leur pension auprès d'un organisme financier ou encore accomplir leur devoir électoral.

Enfin, je crois utile de rappeler la teneur des instructions ministérielles qui sont d'application en la matière. Les personnes qui se déplacent difficilement, telles que les personnes âgées, disposent de la faculté de mandater un tiers pour accomplir les formalités nécessaires, c'est-à-dire retirer le document de base auprès de l'administration communale, le présenter à la signature du titulaire et le retourner à la commune avec une photo d'identité de la personne concernée, répondant aux normes réglementaires. C'est ensuite le préposé de la commune qui remet la carte d'identité au titulaire à son domicile lorsque le document définitivement établi a été renvoyé à la commune par le centre de production. Ces mesures me paraissent suffisantes pour répondre à la préoccupation exprimée par Mme van Kessel. Quant aux frais qu'entraîne le renouvellement de la carte d'identité pour les personnes âgées, comme du reste pour tout un chacun, ils sont déjà limités au maximum. D'une part, le titulaire doit fournir une photo d'identité récente et dès lors en supporter le coût. D'autre part, il doit acquitter le montant de la taxe qui est perçue par la commune du chef de la délivrance d'un document administratif. Cette taxe s'élève à plus ou moins 250 francs suivant les communes. Il n'est pas possible d'en uniformiser le montant car la détermination de celui-ci relève de l'autonomie communale. Les délibérations des conseils communaux relatives à cet objet doivent toutefois être soumises à l'autorité de tutelle. Cette autorité pourrait parfaitement annihiler la délibération du conseil communal y relative si elle estimait le montant de la taxe trop élevé.

Telle est la réponse du ministre de l'Intérieur. Le connaissant, je crois pouvoir dire que si des solutions réellement créatives devaient lui être fournies, il en tiendrait compte dans les prochains mois.

Mme Ingrid van Kessel (CVP). – *Lorsque l'échevin de l'état civil de ma ville, Lierre, mit ce problème à l'ordre du jour, tant de réactions se firent jour de la part des personnes concernées, des membres de leurs famille et des autres administrations communales que j'ai estimé nécessaire*

probleem tegemoet te komen?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *Om veiligheidsredenen kan er geen sprake van zijn personen die een bepaalde leeftijd bereikt hebben, vrij te stellen van de plicht om een nieuwe identiteitskaart te hebben na het verstrijken van de geldigheidsperiode van 10 jaar. Deze periode kan evenmin worden verlengd. Na 10 jaar kan de fysionomie van de houder immers sterk veranderd zijn.*

Personen die zich moeilijk kunnen verplaatsen kunnen iemand de opdracht geven om de nodige formaliteiten voor de vernieuwing van hun identiteitskaart te vervullen. De gemeentebeambte overhandigt de nieuwe kaart dan thuis aan de houder. De kostprijs voor de vernieuwing is al beperkt tot de prijs van een pasfoto en een recht van ongeveer 250 frank. Dit recht kan niet eenvormig worden gemaakt, want de gemeenten zijn daarvoor bevoegd. De toezichhoudende overheid kan evenwel de beslissing annuleren van een gemeenteraad die een te hoog bedrag zou hebben bepaald.

Ik neem aan dat de minister van Binnenlandse Zaken rekening zal houden met creatieve oplossingen die hem eventueel worden voorgesteld.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – *Toen de schepen van Burgerlijke Stand van mijn eigen stad Lier dit probleem aan de orde stelde, kwam er zoveel reactie van de betrokkenen, van hun familieleden en van ook andere gemeentebesturen, dat ik het nodig achtte de minister hierover een vraag te*

d'interroger le ministre à ce sujet.

Le ministre évoque des considérations de sécurité. Il ne faut certes pas perdre cet élément de vue mais, pour les personnes fort âgées, les aspects pratiques priment. Je persiste à croire que ma suggestion d'apposer un autocollant sur la carte d'identité pour la prolonger automatiquement vaut la peine d'être prise en considération.

Question orale de M. Patrik Vankrunkelsven au ministre de l'Intérieur sur «les plans d'urgence pour les installations nucléaires»(n° 2-29)

M. le président. – M. Reynders, ministre des Finances, répond au nom de M. Duquesne, ministre de l'Intérieur.

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *L'incident survenu dans la fabrique d'uranium japonaise a suscité toute une série de questions auprès de nombreuses personnes. A la suite d'une erreur humaine, une trop grande quantité d'uranium 235 a été ajoutée, ce qui a provoqué une réaction en chaîne, on pourrait même dire un début d'explosion atomique.*

L'uranium 235 a d'ailleurs déjà donné lieu à de nombreuses réactions en chaîne, le danger est connu. On peut donc penser qu'un incident de ce type risque de se reproduire.

Cela démontre que les installations nucléaires ne sont pas aussi sûres qu'on veut bien nous le laisser croire. Dans ma région, en Campine, il y a encore quelques installations nucléaires.

C'est à l'occasion de tels incidents que l'on découvre les points faibles des plans d'urgence. Il faut donc mettre en balance, d'une part, les dommages sur le plan humain et, d'autre part, les mesures à grande échelle aux conséquences économiques importantes.

Récemment, au cours d'une journée d'études organisée à Mol à ce sujet, une série de questions ont été posées. Lorsqu'un accident se produit, comment peut-on évaluer avec justesse une situation si l'on ne dispose que de données incomplètes ou peu fiables? Comment peut-on concilier le jugement des acteurs économiques et sociaux – et le temps nécessaire pour parvenir à un consensus – avec la nécessité de prendre les mesures les plus adéquates?

Concrètement, je voudrais poser les questions suivantes au ministre.

Les experts réclament davantage d'appareils de mesure pour pouvoir se baser sur des données correctes et ils demandent de multiplier les exercices pour développer le savoir-faire nécessaire. Quelles mesures va-t-on prendre dans ce domaine?

Les accidents nucléaires prennent souvent une dimension internationale. Le seuil de risque diffère toutefois d'un pays à l'autre et chaque pays intervient à partir d'un niveau de radioactivité différent. Des initiatives transfrontalières ont-elles déjà vu le jour à ce sujet ?

Dans un plan d'urgence, il faut donc toujours peser le pour et le contre entre les risques d'une intervention trop précoce et ceux d'une intervention trop tardive. Les experts estiment

stellen.

De minister spreekt over veiligheidsoverwegingen. Dat element mag zeker niet uit het oog worden verloren, maar bij de hoogbejaarde personen overwegen toch de praktische problemen.

Ik blijf erbij dat mijn suggestie om een sticker te plakken op de identiteitskaart waardoor deze automatisch wordt verlengd, het overwegen waard blijft.

Mondelinge vraag van de heer Patrik Vankrunkelsven aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de noodplannen voor de nucleaire installaties» (nr. 2-29)

De voorzitter. – De heer Reynders, minister van Financiën, antwoordt namens de heer Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken.

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – Het incident in de uraniumfabriek in Japan heeft bij velen heel wat vragen opgeroepen. Door een menselijke fout werd een te grote hoeveelheid uranium 235 toegevoegd, wat een kettingreactie veroorzaakte, men zou kunnen zeggen het begin van een atoomexplosie.

Er zijn trouwens al vaker kettingreacties geweest met uranium 235. Het gevaar is dus bekend. Het stemt dan ook tot nadenken dat zo'n ongeluk nog steeds kan gebeuren.

Dit om aan te tonen dat nucleaire installaties niet zo veilig zijn als ons altijd wordt voorgehouden. In mijn streek, de Kempen, zijn er nogal wat nucleaire installaties.

Bij incidenten worden de zwakke punten van de noodplannen duidelijk. Er moet dan een keuze worden gemaakt tussen menselijke schade en grootschalige maatregelen met grote economische gevolgen.

Onlangs werd er op een studiedag in Mol in dit verband een aantal vragen gesteld. Hoe kan bij een ongeval de situatie realistisch worden beoordeeld terwijl de gegevens waarover men beschikt onvolledig en onzeker zijn? Hoe kan het oordeel van de sociaal en economisch betrokkenen en de tijd die nodig is om een consensus te bereiken, worden verzoend met de noodzaak om de meest aangepaste maatregelen te nemen?

Ik wil de minister de volgende concrete vragen stellen.

De deskundigen vragen meer meetapparatuur om zich te kunnen baseren op correcte gegevens en meer oefening om de nodige vaardigheden te kunnen verwerven. Welke maatregelen zullen hieromtrent worden genomen?

Kernongevallen krijgen vaak een internationale dimensie. De risicogrens bij een kernongeval is nochtans voor elk land verschillend en elk land hanteert een ander stralingsniveau bij interventies. Werden of worden op dit punt grensoverschrijdende initiatieven genomen?

Bij noodplannen gaat het dus steeds om een delicaat afwegen tussen de risico's van een te vroege interventie en de gevaren van een te lang afwachten. Deskundigen vinden het noodzakelijk een cel op te richten die zich alleen bezighoudt met noodplannen. Op welke manier zal de minister hieraan tegemoetkomen?

qu'il est nécessaire de constituer une cellule qui s'occupe exclusivement de la question des plans d'urgence. Comment le ministre compte-t-il remédier à ce problème ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – *Je confirme au nom de mon collègue M. Duquesne que des installations pour le retraitement des matières fissiles telles que celle de Tokaimura n'existent pas dans notre pays.*

Conformément au plan d'urgence pour les risques nucléaires sur le territoire belge, il existe une cellule chargée de collecter les informations sur la contamination de l'environnement via certaines mesures. Elle travaille sous la direction du service de protection contre les radiations ionisantes et en collaboration avec l'institut Pasteur, SCK Mol et l'IRE de Fleurus. L'annexe 5 du plan d'urgence contient l'inventaire des appareils utilisés pour le contrôle de la contamination.

En ce qui concerne la question portant sur les appareils de mesure supplémentaires, j'insiste sur le fait que ces données de mesure donnent une image de l'évolution passée jusqu'au moment présent, mais ne peuvent en aucun cas prévoir l'évolution future des radiations et de la contamination. A cet égard, des experts sont nécessaires pour estimer la situation et les données disponibles et pour tenter d'évaluer les évolutions sur la base d'éventuels scénarios, afin de définir par la suite les mesures à prendre. Cela requiert de l'entraînement qui se fait entre autres via des exercices annuels sur les sites. Ces exercices sont organisés à l'initiative de la direction générale de la protection civile en collaboration avec l'exploitant du site. Prochainement, un exercice analogue sera organisé dans la région de Mol où précisément sera envisagé l'aspect partiel « cellule de mesure » en tant qu'objectif.

Dans ce cadre, on apprend également à évaluer l'intervention proposée et les mesures de protection d'une part, et les conséquences économiques de ces mesures d'autre part.

La Belgique a signé des conventions avec l'AIEA en rapport avec la notification des incidents nucléaires et les secours en cas d'accident nucléaire.

L'Union européenne connaît également une réglementation pour un échange rapide d'informations en cas de danger de radiation. Pour ces deux instances, le point de contact permanent en Belgique est le centre de crise et de coordination du gouvernement. De même, dans ce domaine, des exercices internationaux sont organisés. Les limites pour déterminer les mesures d'intervention peuvent en effet diverger d'un pays à l'autre, en fonction du risque de l'installation pour l'environnement. Les niveaux de dose pour définir les diverses mesures d'intervention et de protection vis-à-vis de la population sont toutefois basés sur des recommandations internationales qui en principe coïncident dans les différents pays.

Au sein de mon administration, c'est la direction générale de la protection civile, notamment le service des opérations, qui est chargé de la planification d'urgence. Afin de réaliser une coordination optimale des opérations sur le terrain et de garantir ainsi une protection maximale de la population, il est procédé régulièrement à des contrôles et à des évaluations.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *Minister Duquesne heeft me gevraagd volgend antwoord voor te lezen:*

«De heer Vankrunkelsven verwijst in zijn mondelinge vraag naar het recente voorval in het Japanse Tokai Mura. Ik kan hem geruststellen en bevestigen dat dergelijke installaties voor het opwerken van splijtstoffen in ons land niet aanwezig zijn.

Overeenkomstig het Noodplan voor nucleaire risico's voor het Belgisch grondgebied is de Meetcel belast met het vergaren van informatie over omgevingsbesmetting. Dat gebeurt via metingen. Die Meetcel werkt onder leiding van de Dienst voor Bescherming tegen Ioniserende Stralingen, samen met de wetenschappelijke instelling Louis Pasteur, het SCK in Mol en het IRE in Fleurus. In de bijlage 5 bij bovenvermeld Noodplan is een inventaris opgenomen van de apparatuur voor besmettingscontrole.

In verband met de vraag naar bijkomende meetapparatuur vestig ik er de aandacht op dat meetgegevens steeds een beeld geven van de voorbije evolutie, maar de toekomstige evolutie van de straling en besmetting niet kunnen voorspellen. Hiervoor zijn deskundigen nodig die de situatie en de beschikbare gegevens beoordelen en op basis van mogelijke scenario's de verdere evolutie proberen in te schatten om vervolgens maatregelen voor te stellen. Dat vergt training die onder meer gegeven wordt tijdens de jaarlijkse oefeningen in nucleaire sites. Deze oefeningen worden georganiseerd op initiatief van de Algemene Directie van de Civiele Bescherming in samenwerking met de exploitant. Binnenkort wordt in Mol een dergelijke oefening georganiseerd. Hierbij is precies het deelaspect van de Meetcel een van de aandachtspunten.

*In dat kader wordt in de beslissingscel onder mijn leiding of die van mijn afgevaardigde, de *emergency director*, eveneens het afwegen ingeoeffend van de voorgestelde interventie en beschermingsmaatregelen enerzijds en de economische gevolgen van deze maatregelen anderzijds.*

België heeft met het International Atomic Energy Agency conventies ondertekend over de notificatie van nucleaire incidenten en de hulpverlening bij nucleaire ongevallen. Ook in de Europese Gemeenschap bestaat een regeling voor snelle uitwisseling van informatie in geval van stralingsgevaar. Voor beide instanties vormt het Crisis- en Coördinatiecentrum van de regering het permanent Belgisch contactpunt. Ook in dat kader worden internationale oefeningen georganiseerd.

De grenzen voor het bepalen van interventie maatregelen kunnen inderdaad van land tot land verschillen afhankelijk van het risico die de installatie voor de omgeving vormt. Heeft de kerncentrale bijvoorbeeld een enkele of dubbele overkapping? De dosisniveaus voor het bepalen van de verschillende interventie- en beschermingsmaatregelen voor de bevolking – bijvoorbeeld schuilen of evacueren – zijn evenwel gebaseerd op internationale aanbevelingen die in principe in alle landen gelijklopend zijn.

In mijn administratie houdt de Algemene Dienst van de Civiele Bescherming, meer bepaald de dienst Operaties, zich

M. Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – *Je n'ai reçu aucune réponse précise quant au problème des appareils de mesure et de la quantité de points de mesure. Ceux-ci semblent ne pas satisfaire aux traités internationaux. Je tiens à insister auprès du secrétaire d'État Deleuze pour qu'il accorde à cette question toute l'attention nécessaire.*

Question orale de Mme Marie Nagy au ministre de l'Intérieur sur «la Task force chargée de la mise en œuvre de la politique de régularisation et d'éloignement des étrangers» (n° 2-34)

M. le président. – M. Reynders, ministre des Finances, répond au nom de M. Duquesne, ministre de l'Intérieur.

Mme Marie Nagy (Ecolo). – Le 29 octobre dernier, le ministre décidait de créer une *Task force* chargée de la mise en œuvre de la politique de régularisation et d'éloignement des étrangers. Je voudrais être éclairée sur un certain nombre de points.

Quelle est la composition de cette *Task force*? Quelles sont les qualités des personnes qui la composent et quelles sont les pistes actuellement explorées pour la compléter ?

Quelles sont les dispositions prises pour assurer un équilibre communautaire de la composition de cette *Task force*?

Quelles seront les tâches concrètes qui seront confiées à ce comité de travail?

En particulier, comment ce comité s'y prendra-t-il pour déterminer si une personne – un étranger en séjour illégal – est «manifestement non régularisable» au sens du projet de loi sur les régularisations déposé par le gouvernement et peut dès lors faire l'objet d'une mesure d'éloignement sans bénéficier du moratoire prévu à l'article 14 du projet de loi ?

Quelles sont les tâches qui ne seront pas confiées à la *Task force* ?

Quelle est la place que vous comptez accorder à partir de maintenant à la méthode de travail intercabinets telle qu'elle a fonctionné jusqu'à présent ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je ne réponds donc pas en mon nom personnel, parce que la *Task force* aurait un coût financier trop élevé... je réponds en lieu et place du ministre de l'Intérieur qui m'a transmis une réponse en français pour vous, Madame Nagy !

La *Task force* doit dans sa conception dépasser les clivages communautaires et politiques. Même s'il faut respecter certains équilibres, ses membres n'ont pas été choisis a priori en fonction de leur appartenance communautaire ou politique.

Le ministre de l'Intérieur a donc choisi très concrètement de mettre en œuvre un principe qui a été voulu par l'ensemble du gouvernement – dans toutes ses composantes –, lequel a décidé de composer la *Task force* au départ de représentants d'un certain nombre d'instances : l'Office des étrangers, le CGRA, le CPRR, Le Conseil d'État dont le représentant doit

bezig met de noodplanning. Om de operaties op het terrein optimaal te kunnen coördineren en zo een maximale bescherming van de bevolking te garanderen worden regelmatig controles en evaluaties uitgevoerd.»

De heer Patrik Vankrunkelsven (VU-ID). – Ik heb geen duidelijk antwoord gekregen op mijn vragen over de meetapparatuur en de hoeveelheid meetpunten. Die schijnen niet te voldoen aan de internationale overeenkomsten. Ik zal er bij staatssecretaris Deleuze op aandringen daar de nodige aandacht aan te besteden.

Mondelinge vraag van mevrouw Marie Nagy aan de minister van Binnenlandse Zaken over «de Task force die belast is met de uitvoering van het beleid inzake de regularisatie en de verwijdering van vreemdelingen» (nr. 2-34)

De voorzitter. – De heer Reynders, minister van Financiën, antwoordt namens de heer Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken.

Mevrouw Marie Nagy (Ecolo). – *Op 29 oktober besliste de minister een Task force op te richten, belast met de uitvoering van het beleid inzake regularisatie en verwijdering van vreemdelingen. Ik zou daarover enige verduidelijking willen.*

Hoe is deze Task Force samengesteld? Welke hoedanigheid hebben de leden ervan? Welke wegen worden nu bewandeld om ze voltallig te maken?

Hoe zal een communautair evenwichtige samenstelling van dit comité verzekerd worden?

Welke concrete taken zullen aan dit comité worden toevertrouwd?

Hoe zal het comité bepalen of een illegale vreemdeling manifest niet regulariseerbaar is volgens het door de regering ingediende wetsontwerp over de regularisaties en bijgevolg het voorwerp kan uitmaken van maatregelen tot verwijdering zonder daarbij een beroep te kunnen doen op het moratorium bedoeld in artikel 14 van het wetsontwerp?

Welke taken zullen niet aan dit comité worden toevertrouwd?

Welke rol is volgens de minister voortaan weggelegd voor de interkabinetten-werkmethode zoals die totnogtoe werd toegepast?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *Ik deel u het antwoord mee van de minister van Binnenlandse zaken.*

De samenstelling van de Task force moet de communautaire en politieke breuklijnen overstijgen, ook al moet in bepaalde opzichten een evenwicht worden gevonden. De leden werden dus gekozen uit vertegenwoordigers van onder meer de dienst Vreemdelingenzaken, het CGVS, de VCBV, de Raad van State, het Ministerie van Buitenlandse zaken, de rijkswacht, de sociale integratie en de toekomstige regularisatiecommissie. De Task force heeft tot doel bij te dragen tot de uitvoering van het immigratie- en asielbeleid van de regering. De realisatie van dit beleid vergt inderdaad enorm veel werk dat het kabinet van de minister van Binnenlandse zaken niet alleen kan verrichten. Het is de bedoeling de verschillende instanties samen te brengen om tot

encore être désigné, les Affaires étrangères, la gendarmerie, l'Intégration sociale et la future commission des régularisations dont le membre doit encore être désigné également.

La *Task force* a pour but d'assister la mise en œuvre de la politique d'immigration et d'asile décidée le 1er octobre dernier, trois mois après la mise en place du gouvernement. En effet, sa réalisation implique un travail considérable auquel le Cabinet du ministre de l'Intérieur ne peut faire face seul. C'est pourquoi une *Task force* a été mise en place.

Ce groupe de suivi réunira régulièrement les représentants des instances que je viens de citer sous la présidence du chef de cabinet adjoint du ministre de l'Intérieur pour travailler en synergie à l'exécution de cette politique. Le but est ici de réunir les différentes instances pour agir de façon coordonnée.

La *Task force* durera le temps nécessaire à l'exécution de la politique. Il n'est pas exclu pour autant de constituer des groupes de travail intercabinets lorsque cela s'avérera nécessaire ni de rester à l'écoute des organisations concernées par la problématique. Le cabinet du ministre de l'Intérieur organisera régulièrement des réunions dans ce but.

En conclusion, j'ajouterai que l'administration, sur les instructions précises du ministre de l'Intérieur, sera seule compétente pour apprécier si une personne est manifestement non régularisable. Cela ne relève pas de la compétence de la *Task force*.

Mme Marie Nagy (Ecolo). – Je remercie le ministre des Finances de la réponse qu'il a bien voulu lire. Je crois qu'il s'agit d'une des politiques les plus sensibles menées par le gouvernement. La tâche est importante et la politique suivie est en rupture avec celle des gouvernements précédents. Il ne faudrait pas que l'on retrouve une continuité au niveau des personnes ou des institutions qui ont marqué la politique précédente, dans les nouvelles politiques du gouvernement.

C'est la raison pour laquelle j'interrogeais le ministre sur le rôle de cette *Task force*. Je comprends que la composition de celle-ci se fasse sur la base de la représentation de certains organismes mais il faut veiller, me semble-t-il, à éviter des déséquilibres trop marqués en termes d'appartenance linguistique. Nous savons bien, en effet, que les sensibilités d'approche de la question sont très différentes. Il ne faudrait pas que la *Task force* soit «marquée» au point qu'on ne l'identifie plus à la politique du ministre de l'Intérieur. Je me réjouis donc d'entendre qu'un certain nombre de compétences resteront du ressort de l'administration et du ministre mais je crois qu'on aurait aussi pu confier au cabinet du ministre la coordination de l'ensemble des institutions. Il me semble néfaste de partager les décisions en cette matière. Je crains qu'une confusion des rôles ne s'installe. Je resterai très attentive à la méthode de travail du gouvernement.

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – En réponse à la réplique de Mme Nagy, je rappellerai trois éléments.

Tout d'abord, la politique qui est suivie en matière de régularisation, d'éloignement mais aussi de simplification des procédures d'asile ou de modification des techniques et des modalités d'aide – notamment dans les CPAS – est une politique du gouvernement.

Ensuite, l'exécution de cette politique est réalisée par le

een gecoördineerde actie te komen. De Task force zal zolang bestaan als nodig is voor de uitvoering van het beleid. Dit sluit evenwel niet uit dat er interkabinetten-werkgroepen worden opgericht of dat men luistert naar de betrokken organisaties.

Ik voeg eraan toe dat alleen de administratie bevoegd zal zijn om te oordelen wie manifest niet regulariseerbaar is. Dit is helemaal niet de bevoegdheid van de Task Force.

Mevrouw Marie Nagy (Ecolo). – *Ik dank de minister. Dit is één van de meest delicate punten van het regeringsbeleid en het breekt met het beleid van de vorige regeringen. Het zou dus verkeerd zijn het toe te vertrouwen aan de personen en instellingen die hun stempel hebben gedrukt op het vroegere beleid.*

De Task force van vertegenwoordigers van organisaties dient uiteraard te worden samengesteld. We moeten er echter voor opletten dat ze niet te lijden heeft van al te uitgesproken schreeftrekkingen, meer bepaald op taalgebied. Het verheugt me dat een aantal zaken tot de bevoegdheid van de administratie en van de minister blijven behoren. Nochtans had men ook de coördinatie tussen de instellingen aan het kabinet van de minister kunnen toevertrouwen. Ik ben immers bang voor een slechte taakverdeling.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *Het beleid inzake regularisatie, verwijdering en asiel is het werk van de regering. De minister en zijn administratie zijn belast met de uitvoering ervan. De breuk met het verleden ligt in de hoedanigheid van de minister. De Task force volgt het beleid, maar vervangt geenszins de minister, zijn kabinet of zijn administratie in de uitvoering van het door de regering uitgestippelde beleid.*

ministre de l'Intérieur et son administration. De ce point de vue, la rupture par rapport au passé doit être trouvée notamment dans la qualité du ministre même. Il n'y a pas de doute sur le changement en la matière.

Enfin, la *Task force* réalise un suivi de cette politique mais ne prend en rien la place du ministre, de son cabinet ou de son administration dans l'exécution de la politique décidée par l'ensemble des composantes du gouvernement.

Question orale de Mme Anne-Marie Lizin au ministre de l'Intérieur sur «d'éventuelles filières de prostitution dans l'aéroport de Zaventem» (n° 2-28)

M. le président. – M. Reynders, ministre des Finances, répond au nom de M. Duquesne, ministre de l'Intérieur.

Mme Anne-Marie Lizin (PS). – Comme nous, le ministre a certainement pris connaissance d'un incident particulier qui s'est produit à l'aéroport de Zaventem et qui a eu des suites dans la commune de Saint-Josse. Il concerne le racolage de femmes auxquelles on refuse l'accès au territoire et qui se retrouvent seules dans cet aéroport aux petites heures du matin. Elles rencontrent inévitablement des individus qui, comme par hasard, sont des proxénètes plus ou moins connus.

Le ministre a-t-il été informé des événements concernant une ressortissante jamaïcaine, résidente canadienne, à qui l'on a interdit non d'entrer sur le territoire mais de monter dans un avion pour le Canada, vol pour lequel elle était visiblement en règle ?

Visait-on à lui proposer d'office d'entrer en contact avec les personnes qui se trouvaient de l'autre côté ? Le ministre dispose-t-il de moyens d'enquête sur la qualité des personnes qui se trouvent dans le hall d'arrivée à Zaventem ? Entre-temps, il s'est avéré qu'il s'agissait de transporteurs de caddies. Y a-t-il régulièrement parmi eux des personnes susceptibles d'être proxénètes ou même des proxénètes notoires ?

Sont-ils camouflés en indicateurs pour mieux réussir à trouver la marchandise que mettent à leur disposition des gendarmes de garde ?

Le ministre entamera-t-il à ce sujet une enquête particulière ? Dans l'affirmative, à qui envisage-t-il de la confier ?

L'Inspection générale de la gendarmerie a-t-elle déjà été contactée à cet effet ?

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je voudrais tout d'abord dire à Mme Lizin qu'en tant que ministre des Finances, je n'ai eu aucun écho d'une quelconque taxation sur ces activités au sein de l'aéroport de Zaventem.

Je vous donne lecture de la réponse que le ministre de l'Intérieur m'a fait parvenir. Je crois qu'elle est précise et qu'elle doit être suivie de manière très concrète.

«Vous faites allusion à un fait criminel qui a fait l'objet de commentaires dans la presse. Les services intéressés m'ont mis au courant des éléments relatifs à cet incident et qui relèvent de ma compétence, à savoir les circonstances du contrôle du passeport, la saisie du document ordonnée par le parquet et la décision de l'Office des étrangers de délivrer un

Mondelinge vraag van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de minister van Binnenlandse Zaken over «eventuele prostitutienetwerken op de luchthaven van Zaventem» (nr. 2-28)

De voorzitter. – De heer Reynders, minister van Financiën, antwoordt namens de heer Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken.

Mevrouw Anne-Marie Lizin (PS). – Ook de minister heeft wellicht kennis gekregen van een bijzonder incident dat zich op de luchthaven van Zaventem heeft voorgedaan en dat gevolgen heeft gehad in de gemeente Sint-Joost-ten-Node. Het betreft het ronselen van vrouwen aan wie de toegang tot het grondgebied werd geweigerd en die zich 's nachts alleen op de luchthaven bevinden. Het is onvermijdelijk dat zij dan, als bij toeval, in contact komen met min of meer notoire pooiers.

Werd de minister op de hoogte gebracht van de lotgevallen van een in Canada verblijvende Jamaicaanse vrouw aan wie niet de toegang tot het grondgebied werd geweigerd, maar die niet aan boord mocht van een vliegtuig met bestemming Canada, ofschoon zij daarvoor blijkbaar in orde was?

Had men de bedoeling om haar meteen in contact te brengen met de personen aan de andere kant? Beschikt de minister over de nodige opsporingsmiddelen om de hoedanigheid te controleren van personen die zich in de aankomsthal te Zaventem bevinden?

Immiddels zou gebleken zijn dat het ging om mensen die caddies verzamelen en verplaatsen? Zijn er onder hen vaak mensen die mogelijk of zeker pooier zijn?

Werken ze als tipgevers om beter de koopwaar te kunnen vinden die hen door de rijkswachters van dienst wordt toegeschoven?

Zal de minister hierover een bijzonder onderzoek openen? Zo ja, aan wie zal hij dat dan toevertrouwen?

Werd hierover al contact opgenomen met de algemene inspectie van de rijkswacht?

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – Eerst en vooral zeg ik Mevrouw Lizin dat ik als minister van Financiën niets gehoord heb over een belasting van deze activiteiten op de luchthaven van Zaventem.

Ik lees u het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken voor. Ik geloof dat het duidelijk is en concreet moet worden gevolgd.

“U maakt allusie op een crimineel feit waarover in de pers commentaar is geleverd. De betrokken diensten hebben mij ingelicht over de elementen die betrekking hebben op dit incident en waarvoor ik bevoegd ben, namelijk de omstandigheden waarin de reispas werd gecontroleerd, de door het parket bevolen inbeslagname van het document en

ordre de quitter le territoire dans les cinq jours.

Je vous rappelle que les éléments de l'enquête judiciaire font partie de l'instruction judiciaire et sont donc couverts par le secret professionnel.

Vous devez savoir que les halls d'entrée et d'arrivée de l'aéroport sont fréquentés par quelque vingt millions de passagers par an. A ce chiffre, s'ajoutent les accompagnants de ces personnes. Parmi elles, il y a probablement des proxénètes et autres malfrats.

A la connaissance des services de police consultés, il n'existe pas d'organisations de prostitution dans les endroits cités.

En raison de l'absence de tout indice, sous-entendre que des membres de la gendarmerie seraient liés à une quelconque organisation de prostitution me paraît déplacé.

Je vais transmettre la teneur de votre intervention au commandant de la gendarmerie. Je vous saurais gré de me faire parvenir les éventuelles informations complémentaires que vous posséderiez. L'Inspection générale de la gendarmerie n'a pas été contactée à ce jour ».

Mme Anne-Marie Lizin (PS). – Je suis évidemment tout à fait consciente de la difficulté pour le ministre des Finances de répondre à une question de ce genre.

Il est clair que le comportement des forces de police à l'intérieur de l'aéroport de Zaventem relève de la compétence du ministre de l'Intérieur. Mais, visiblement, dans ce cas-ci, il y a eu délivrance d'un document non numéroté de l'Office des étrangers, par des gendarmes qui n'y sont pas habilités et – ce qui doit encore être démontré – à une personne qui n'était pas en situation de le recevoir.

On a dit à cette personne qu'elle trouverait en dehors de l'aéroport des gens qui l'aideraient et elle a été relâchée, à quatre heures du matin, dans un endroit qui est sous contrôle de la police et, par conséquent, du ministre de l'Intérieur. C'est là qu'elle a rencontré les personnes qui l'ont violée et lui ont proposé immédiatement la prostitution. Ces gens sont des transporteurs de caddies, plus ou moins officiels, attachés à l'aéroport de Zaventem. Légitimement, on peut tout de même se dire qu'à quatre heures du matin, un gendarme en charge de l'aéroport devrait savoir quel est le background des quelques rares individus qui transportent encore des caddies. A ces heures, ce ne sont pas des milliers de voyageurs qui circulent dans l'aéroport mais bien quelques personnes bien connues des services, qui traînent au café.

Il faut tout de même évaluer la décision prise de lâcher une jeune fille, après cinq heures de stress, dans des circonstances de cette nature, en lui assurant qu'elle va rencontrer les personnes adéquates, alors que ces dernières sont des proxénètes.

La réponse du ministre de l'Intérieur est inacceptable. Puisque désormais, l'Inspection générale peut être interrogée par des sénateurs, en l'occurrence, elle le sera par une sénatrice.

M. Didier Reynders, ministre des Finances. – Je n'ai évidemment pas à juger de la qualité de la réponse que j'ai lue

de beslissing van de dienst Vreemdelingenzaken om het bevel te geven om het grondgebied binnen vijf dagen te verlaten.

Ik herinner u eraan dat de elementen van de gerechtelijke opsporing deel uitmaken van het gerechtelijk onderzoek en bijgevolg onder het beroepsgeheim vallen.

U moet weten dat in de vertrek- en aankomsthal van de luchthaven ieder jaar zowat twintig miljoen reizigers passeren. Daarbij komen ook nog de personen die hen vergezellen. Daar zijn wellicht ook souteneurs en andere criminelen bij.

Voor zover de geraadpleegde politiediensten weten, bestaan er geen prostitutienetwerken op die plaatsen.

Aangezien er daarvoor geen aanwijzingen bestaan, lijkt het mij misplaatst te laten doorschemeren dat leden van de rijkswacht betrokken zouden zijn bij een prostitutienetwerk.

Ik zal de inhoud van uw interventie meedelen aan de rijkswachtcommandant. Als u over bijkomende informatie beschikt, verzoek ik u die mij mede te delen. Totnogtoe is er geen contact geweest met de algemene inspectie van de rijkswacht”.

Mevrouw Anne-Marie Lizin (PS). – *Ik ben me vanzelfsprekend bewust van de moeilijkheid voor de minister van Financiën om op dergelijke vraag te antwoorden.*

Het is duidelijk dat het gedrag van de politie binnen de luchthaven van Zaventem tot de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken behoort. In dit geval werd er echter klaarblijkelijk een niet genummerd document van de dienst Vreemdelingenzaken afgegeven door rijkswachters die daartoe niet gerechtigd zijn en dit, wat nog moet worden bewezen, aan een persoon die dat niet mocht ontvangen.

Men heeft die persoon gezegd dat ze buiten de luchthaven mensen zou aantreffen die haar zouden helpen. Ze werd om vier uur 's morgens vrijgelaten op een plaats die onder het toezicht van de politie en dus van de minister van Binnenlandse Zaken staat. Daar heeft ze de personen ontmoet die haar hebben verkracht en haar onmiddellijk hebben voorgesteld in de prostitutie te gaan. Het gaat om de mensen die caddies terugbrengen en die min of meer officieel aan de luchthaven van Zaventem zijn verbonden. Men kan in elk geval stellen dat een rijkswachter in dienst op de luchthaven om vier uur in de morgen de achtergrond zou moeten kennen van de enkele nog aanwezige personen die nog caddies verzamelen. Op dat uur circuleren er geen duizenden reizigers in de luchthaven, maar blijven er slechts enkele personen, die goed door de diensten zijn gekend, achter in het café.

We moeten toch een evaluatie maken van de beslissing om een jong meisje, na vijf uur grote spanning, in dergelijke omstandigheden los te laten en haar te verzekeren dat ze betrouwbare personen zal ontmoeten, terwijl dat in feite pooiers zijn.

Het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken is onaanvaardbaar. Nu de Algemene Inspectie voortaan door de senatoren kan worden ondervraagd, zal in dit geval een senatrice dat doen.

De heer Didier Reynders, minister van Financiën. – *Het is natuurlijk niet mijn taak de kwaliteit te beoordelen van het*

au nom du ministre de l'Intérieur.

Je dirai simplement que, d'une part, une instruction judiciaire est en cours et qu'il faut la laisser se développer. D'autre part, comme je l'ai dit, le commandant de la gendarmerie a été saisi de ce dossier. L'Inspection générale peut également l'être par le ministre ou directement par vous-même, Madame Lizin.

Mais dans des cas comme celui-ci, je voudrais insister sur la nécessité de la transmission aux services qui sont chargés de mener ces enquêtes des éléments d'information dont vous, ou toute autre personne, disposez. Je crois que c'est la meilleure manière de faire progresser ce genre de dossier.

Question orale de M. Jacques Devolder à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'offre en vente d'ovules par Internet» (n° 2-26)

M. Jacques Devolder (VLD). – Marilyn Monroe proposa un jour à Albert Einstein de procréer avec elle. La star du cinéma se réjouissait à l'idée d'avoir une progéniture qui aurait sa beauté et l'intelligence d'Einstein. Mais ce dernier déclina l'offre en lui répondant: « Imaginez que cet enfant ait ma beauté et votre intelligence! ». On pourrait rire de cette anecdote soi-disant authentique si elle ne nous rappelait pas les problèmes de fertilité auxquels certains couples sont confrontés.

Actuellement, des ovules sont offerts à la vente par Internet aux couples dont la femme a des problèmes de fertilité. Force est de constater qu'un problème qui devrait, sur le plan éthique, être traité avec la plus grande circonspection est exploité de manière purement commerciale. En outre, il est préoccupant de voir que l'anonymat, facteur essentiel dans l'offre d'ovules, n'est plus respecté. En effet, Internet va jusqu'à fournir une photo des femmes qui sont prêtes à donner des ovules. Au moyen des photos de ces femmes, on suggère en outre explicitement que la qualité du matériel génétique est en rapport avec la beauté physique. C'est manifestement une forme de publicité mensongère.

Je souhaiterais donc poser la question suivante à la ministre : ne pense-t-elle pas qu'il est nécessaire de mener une concertation avec les centres de fertilité afin de mettre fin à ce commerce avilissant et pour envisager une campagne de sensibilisation informant avec tact sur les procédures médicales en matière de dons d'ovules ?

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – Je partage la préoccupation de M. Devolder. Le corps humain n'est en effet pas une marchandise.

Lors d'un don d'ovule, il ne peut être question d'une compensation financière ni d'un véritable paiement.

En Belgique, le don d'ovule, tout comme le don de sperme, est anonyme, ce qui évite les revendications concernant les obligations alimentaires ou les droits de succession. L'anonymat vaut aussi dans les pays environnants, à l'exception de la Suède où, suite à la suppression de l'anonymat, le nombre de dons d'ovules a diminué.

Une autre question est de savoir si la receveuse d'un ovule

antwoord dat ik namens de minister van Binnenlandse Zaken heb voorgelezen.

Ik wil eenvoudig zeggen dat er, enerzijds, een gerechtelijk onderzoek loopt en men dat zijn gang moet laten gaan. Anderzijds werd dit dossier aan de rijkswachtcommandant voorgelegd. De minister of ook u, mevrouw Lizin, kunt het dossier ook aan de Algemene Inspectie voorleggen.

Ik dring er echter op aan dat in dergelijke gevallen alle informatie waarover u of andere personen beschikt, moet worden overhandigd aan de diensten die met het onderzoek zijn belast. Dat is de beste manier om in een dergelijk dossier vooruitgang te boeken.

Mondelinge vraag van de heer Jacques Devolder aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het te koop aanbieden van eicellen via Internet» (nr. 2-26)

De heer Jacques Devolder (VLD). – Marilyn Monroe stelde ooit aan Albert Einstein voor om samen een kind te verwekken. De filmdiva verheugde zich reeds in een nakomeling met de schoonheid van haarzelf en de intelligentie van Einstein. Deze bedankte echter voor de eer, want zo antwoordde hij aan Marilyn Monroe : “Stel dat het kind mijn schoonheid heeft en uw intelligentie!” We zouden kunnen lachen om deze naar verluidt authentieke anekdote, ware het niet dat ze ons ook doet denken aan de vruchtbaarheidsproblemen waarmee sommige paren worden geconfronteerd.

Op het ogenblik worden eicellen via internet te koop aangeboden aan paren met fertiliteitsproblemen bij de vrouw. Een probleem dat met de grootste ethische omzichtigheid moet worden benaderd, wordt brutaalweg benut voor “platte commercie”. Bedenklijker nog is dat bovendien het anonimaat, een essentiële factor bij het schenken van eicellen, niet meer wordt gerespecteerd. Op internet krijgen we immers werkelijk een beeld van de vrouw die bereid is eicellen af te staan, waarbij uitdrukkelijk wordt gesuggereerd, de foto bij de hand, dat de kwaliteit van het genetische materiaal in verhouding staat tot de uiterlijke schoonheid. Dit is een duidelijke vorm van misleidende reclame.

Acht de minister het niet noodzakelijk om in overleg te treden met de fertiliteitscentra teneinde dergelijke mensonwaardige handel onmogelijk te maken? Is het tevens niet nodig een tactvolle sensibiliseringscampagne op te zetten in verband met de medische procedures bij eiceldonatie?

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Ik deel volkomen de bezorgdheid van de heer Devolder inzake mogelijke misbruiken bij eiceldonatie. Het menselijk lichaam is nu eenmaal geen koopwaar. Niemand, noch een natuurlijke persoon, noch een rechtspersoon, mag menselijke bestanddelen als een koopwaar op de markt brengen. Bij eiceldonatie kan, net als bij zaad- en bloeddonatie, aan de donor enkel een kostenvergoeding worden uitgekeerd. Een betaling is uitgesloten.

In ons land zijn eiceldonaties en zaadcellen donaties anoniem. Zo wordt voorkomen dat nakomelingen de donor wijzen op zijn onderhoudsplicht of aanspraak maken op eventuele erfenisrechten. De anonimiteit wordt trouwens in het

doit avoir la possibilité de choisir. En Belgique, il existe une possibilité de choisir la couleur de la peau. Ces questions relèvent du domaine éthique. Le Conseil consultatif de bioéthique a rendu un avis négatif sur la création d'un centre où le choix sur le plan des propriétés du matériel génétique serait rendu possible.

Le commerce des ovules sur Internet pose en effet un problème. Les personnes qui achètent des ovules par ce biais enfreignent la législation belge et s'exposent à des poursuites.

J'ai en tout cas l'intention de prendre contact, dans les semaines à venir, avec les centres de fertilité au sujet de cette problématique.

M. Jacques Devolder (VLD). – *Je remercie la ministre pour sa réponse et je profite de l'occasion pour préciser la deuxième partie de ma question.*

Manifestement, il y a dans notre pays un manque criant de donneuses d'ovules. Les intéressés doivent faire appel à leur cercle de connaissances, étant donné qu'ils ne peuvent attendre un échange entre les centres de fertilité, procédure qui est normalement suivie afin de respecter l'anonymat. La ministre est-elle disposée à remédier à cette pénurie au moyen d'une campagne de sensibilisation menée avec tact afin que les couples qui ont des problèmes de fertilité soient moins enclins à céder à la tentation inhumaine qui peut émaner d'internet?

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – *J'aborderai certainement la question du manque de donneuses lors de la concertation avec les centres de fertilité à l'occasion de laquelle l'ensemble la problématique sera d'ailleurs traitée.*

Proposition de modification des articles 23 et 30 du règlement du Sénat (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-110)

Discussion générale

M. Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC), rapporteur. – La proposition qui vous est soumise tend à résoudre certains problèmes dus au fait que le règlement du Sénat était quelque peu dépassé sur certains points.

Cette proposition vise à modifier deux articles de ce règlement. L'article 23 faisait obligation au président du Sénat d'être président de la commission des Affaires institutionnelles et l'article 30 lui permettait d'assurer la

overgrote deel van de landen van Europa gewaarborgd. In Zweden is ze sinds kort afgeschaft, met als gevolg dat het aantal donaties er tot bijna nul is gereduceerd.

De heer Devolder vroeg ook of de ontvanger het recht moet hebben om een eikel te kiezen aan de hand van bepaalde kenmerken van de donor. Die keuze wordt in België momenteel wel aangeboden wat de huidskleur betreft. Deze problematiek hoort mijns inziens echter thuis in een debat over ethische kwesties. Ik verwijs hier alvast naar de betekenisvolle uitspraak van het Raadgevend Comité voor de bio-ethiek over de wenselijkheid van de oprichting van een 'kliniek' voor geslachtskeuzen in Lommel. Het Raadgevend Comité formuleerde een negatief advies.

Handel via internet, de zogenoemde *e-commerce*, plaatst ons inderdaad voor problemen, omdat hierdoor in België niet toegelaten goederen of diensten via het net worden aangeboden. Ik wil hier in alle duidelijkheid zeggen dat personen die deze goederen of diensten via het net aankopen, de Belgische wet overtreden en zich daardoor aan vervolging blootstellen.

Ten slotte wil ik zeker tegemoet komen aan de vraag van de heer Devolder om reeds in de komende weken contact op te nemen met de fertiliteitscentra teneinde deze zaak verder te onderzoeken.

De heer Jacques Devolder (VLD). – Ik dank de minister voor haar antwoord en maak van de gelegenheid tevens gebruik om het tweede deel van mijn vraag te preciseren.

Blijkbaar heerst in ons land een nijpend tekort aan donoren voor eiceldonatie. De betrokkenen moeten een beroep doen op kennissen, aangezien ze niet kunnen wachten op een ruil tussen de fertiliteitscentra, de procedure die normaal wordt gevolgd teneinde de anonimiteit te waarborgen. Is de minister bereid om dit tekort te verhelpen met een tactvolle sensibiliseringscampagne, zodat echtparen met fertiliteitsproblemen minder geneigd zullen zijn om in te gaan op de onmenselijke verleiding die van internet kan uitgaan?

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Ik zal het tekort aan donoren zeker ook ter sprake brengen bij het overleg met de fertiliteitscentra, waar trouwens het geheel van de problematiek zal worden behandeld.

Voorstel tot wijziging van de artikelen 23 en 30 van het reglement van de Senaat (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-110)

Algemene bespreking

De heer Philippe Monfils (PRL-FDF-MCC), rapporteur. – *Overeenkomstig artikel 30 van het reglement is de voorzitter van de Senaat van ambtswege lid van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden. Volgens artikel 23 zit de Senaatsvoorzitter van rechtswege de vaste commissies voor waarvan hij lid is.*

Deze regel mag dan gedurende meer dan een eeuw voldoening hebben geschonken, we bevinden ons vandaag in

présidence de l'ensemble des commissions permanentes.

On peut s'interroger sur l'origine de cette exigence qui est faite au président d'être automatiquement président de la commission des Affaires institutionnelles. Il est évident que le Sénat s'occupe d'autre chose que de réformes institutionnelles. Je pense notamment à la commission des Affaires sociales et de la Justice qui s'occupe des problèmes éthiques liés à l'euthanasie. En outre, on peut se demander pourquoi le président du Sénat aurait moins de possibilités de choix que n'importe quel parlementaire. Pourquoi un président du Sénat qui pourrait être issu des milieux mutualistes ou syndicaux et qui souhaiterait présider la commission des Affaires sociales – parce qu'il serait particulièrement compétent dans ce secteur – ne pourrait-il pas le faire en raison d'une disposition qui lui imposerait d'être président de la commission des Affaires institutionnelles alors même qu'il ne serait pas juriste ? Cette disposition est évidemment dépassée et la proposition qui vous est soumise tend à résoudre ce problème tout en laissant au président le droit de choisir la commission dont il désire faire partie.

La deuxième proposition – et vous constaterez que diverses propositions ont été présentées à cet égard – était relative à la possibilité offerte au président de présider toutes les commissions permanentes, ce qui n'a pas de sens dans le système actuel puisque vous savez que la répartition des présidences se fait essentiellement en fonction de la proportionnelle.

Cette modification a donc été proposée pour tenir compte de l'évolution de la situation en la matière.

Deux remarques ont été faites. Tout d'abord, le président pourrait-il *motu proprio* changer de présidence de commission pendant la législature ? Certes, mais comme le précise clairement le rapport qui a été présenté à l'unanimité des membres du Bureau, cela pour autant qu'il y ait un consensus entre deux groupes politiques et les deux présidents de commission. Il est hors de question que le président du Sénat, mû par une certaine idée d'imperium, décide souverainement de changer la répartition qui aurait été faite proportionnellement au début de la législature. C'est donc un consensus entre groupes politiques ou entre présidents qui aboutirait éventuellement à des modifications.

La deuxième remarque qui a d'ailleurs fait l'objet d'une proposition de modification de la loi est la suivante : dans la première version qui était présentée, le président ne pouvait être membre que d'une commission permanente et il la présidait. Il aurait été assez étonnant que le président n'ait pas pu être un simple membre d'autres commissions comme n'importe quel parlementaire. C'est la raison pour laquelle la dernière version précise qu'il préside une des commissions dont il fait partie. Cela veut dire clairement que le président peut faire partie d'autres commissions mais qu'il ne peut en présider qu'une et que le choix de cette commission lui appartient.

Voilà quelques considérations sur ces projets de modification des articles 23 et 30 du règlement. Je rappelle simplement qu'après des discussions fort techniques et fort juridiques, la proposition telle qu'elle vous est présentée a été adoptée à l'unanimité des 14 membres présents.

een andere context. De bevoegdheid van de Senaat is niet alleen niet beperkt tot de institutionele aangelegenheden, het is bovendien volkomen abnormaal dat de voorzitter minder keuzemogelijkheden zou hebben dan de andere senatoren. Dankzij deze wijziging zal de voorzitter voortaan naargelang zijn deskundigheid kunnen kiezen welke commissie hij wil voorzitten.

Anderzijds wordt bij de verdeling van de voorzitterschappen in de praktijk de proportionaliteitsregel toegepast. Wij moesten dus met de gewijzigde situatie rekening houden.

Twee problemen werden opgeworpen. In de loop van een zittingperiode kan de voorzitter het voorzitterschap van de ene commissie uiteraard inruilen voor dat van een andere, op voorwaarde echter dat daarover een consensus bestaat tussen de fracties of commissievoorzitters. Tot slot werd besloten dat de voorzitter, net als de andere senatoren, zitting kan hebben in meer dan één vaste commissie, maar dat hij slechts één vaste commissie kan voorzitten.

Na lange technische en juridische debatten werd de tekst door de 14 aanwezige leden eenparig aangenomen.

- La discussion générale est close.
- Les articles sont adoptés sans observation.
- Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition.

Proposition tendant à insérer dans le règlement du Sénat un article 86bis, en exécution de l'article 66bis de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-111)

Discussion générale

M. Guy Moens (SP), rapporteur. – Le Sénat doit se prononcer sur la constitution de la commission de contrôle des services de renseignements en application de la loi du 18 juillet 1991.

Afin de ne pas mettre en péril le caractère confidentiel des discussions, le nombre de membres est limité à quatre. La présidence revient au président du Sénat. Les membres sont désignés par scrutin secret en séance publique. Les délibérations ont lieu à huis clos. La même procédure est suivie pour remplacer des commissaires ayant été à la source de certaines fuites et qui auraient été sanctionnés.

Le parti qui se sentirait lésé par l'application de cette règle particulière de nomination peut obtenir des compensations d'une autre manière.

Lors des discussions, on a insisté pour qu'on remplace un membre ayant été sanctionné par un membre du même parti. L'amendement de M. Verreycken a été adopté par 12 voix contre une et une abstention. L'ensemble a été adopté par 14 voix contre une.

- De algemene bespreking is gesloten.
- De artikelen worden zonder opmerking aangenomen.
- Over het voorstel in zijn geheel wordt later gestemd.

Voorstel tot invoeging in het reglement van de Senaat van een artikel 86bis, ter uitvoering van artikel 66bis van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-111)

Algemene bespreking

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – Ik heb de eer namens het Bureau verslag uit te brengen van de besprekingen aangaande het voorstel tot invoeging in het reglement van de Senaat van een artikel 86bis, ter uitvoering van artikel 66bis van de wet tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten. Het Bureau heeft drie vergaderingen aan deze materie gewijd. Ik zal een samenvatting geven van het schriftelijke verslag dat aan alle leden werd bezorgd.

De wet van 18 juli 1991 verplicht ons toezicht uit te oefenen op het Vast Comité I. Op 1 april 1999 werd een wetswijziging goedgekeurd met als gevolg dat er twee afzonderlijke commissies moeten worden opgericht, één in de Kamer voor de begeleiding van het Vast Comité P en één in de Senaat voor het Vast Comité I. Het onderhavige voorstel beoogt de uitvoering van de beslissing die toen werd genomen. De wet bepaalt dat we in ons reglement de samenstelling van de commissie, de werkwijze en de straf die moet worden opgelegd aan de personen die de plicht tot geheimhouding in deze commissie schenden, moeten vastleggen. De specificaties in het reglement hebben betrekking op de volgende punten.

Ten eerste, de wijze waarop we de vertrouwelijkheid van de informatie in de commissie waarborgen. We trachten dit te realiseren door de commissie zeer klein te houden. We hebben aldus geopteerd voor een commissie van vier leden en een voorzitter, die *ex autoritate* de voorzitter van de Senaat is. Ten tweede hebben we besloten de leden van de commissie niet aan te wijzen volgens de traditionele regel van de evenredige samenstelling, maar wel volgens de techniek van de "stemming op een lijst". Dit betekent dat er, buiten de voorzitter, vier leden van de Senaat bij geheime stemming worden aangewezen. Ten derde zal de commissie met gesloten deuren vergaderen. Ten slotte zal de persoon die de geheimhouding niet respecteert, op dezelfde wijze als waarop hij werd aangewezen, worden vervangen, namelijk bij stemming op een lijst en niet, zoals bij een meerderheidsregeling, door automatische vervanging door een lid van dezelfde fractie.

Ik zal de belangrijkste opmerkingen die tijdens de discussie zijn geformuleerd, samenvatten. Niemand had er bezwaar tegen dat onze voorzitter, uit hoofde van zijn ambt, ook voorzitter van de vaste commissie wordt. De vaste commissie is een van de drie commissies van de Senaat die niet volgens de evenredigheidsregel worden samengesteld. We hebben wel

M. Wim Verreycken (Vl. Blok). – *J'ai entendu M. Moens déclarer textuellement que mon amendement avait été adopté par 12 voix contre 1 et une abstention.*

M. Guy Moens (SP), rapporteur. – *Je proteste, c'est exactement le contraire.*

M. Wim Verreycken (Vl. Blok). – *Cette proposition de modification du règlement est le résultat d'une longue procédure. En vertu de l'article 56 de notre règlement, chaque proposition doit être signée. Je dispose d'un document du Bureau qui n'est pas signé. Par conséquent, nous ne savons pas si la proposition émane de Mme Leduc. Le même article dispose que l'examen n'est entamé qu'après prise en considération de la proposition. Ce n'est pas le cas ici. Ni l'article 22 ni l'article 27 du règlement ne sont d'application. Le règlement n'existe donc que pour ceux qui veulent le respecter.*

Lors de la dernière modification du règlement, le Sénat a fait en sorte que le président ne doive pas nécessairement être en même temps président de la commission de réforme des institutions. Dans la présente proposition, il se voit par contre attribuer d'office la présidence de la commission de contrôle des services de renseignements.

Il est ridicule de vouloir limiter le nombre de membres pour des raisons de confidentialité. En effet, il suffit d'un seul membre pour la mettre à mal. La Chambre avait d'abord proposé de porter à 9 le nombre de membres de la commission de contrôle des services de police. Finalement, elle a quand même décidé de s'en tenir à 7. Le Sénat a réduit le nombre de membres de 7 à 4 pour éviter que le Vlaams Blok y soit représenté. Pourquoi ne pas dire tout de suite que l'on a voulu mettre le Vlaams Blok hors course ?

Nombre d'éminents parlementaires ont d'ailleurs insisté, par le passé, sur le principe fondamental de la représentation proportionnelle.

Dans toutes les assemblées parlementaires, la représentation

besloten de personen die zich door deze regel benadeeld voelen, op een andere wijze te compenseren.

Er werden bezwaren geformuleerd tegen het niet toepassen van de evenredigheidsregel. De heer Verreycken heeft dan ook een amendement ingediend dat bepaalt dat de commissie moet bestaan uit negen leden, die volgens de regel van de evenredigheid worden aangewezen. De meerderheid van de commissieleden was echter van oordeel dat de commissie klein moest blijven teneinde de geheimhouding te garanderen.

Een derde reeks van opmerkingen had te maken met de vervanging bij eventuele sanctie wegens schending van het geheim van de commissie. Er was overeengekomen dat de vervanging zou gebeuren bij stemming op een lijst in de openbare vergadering. Een grote meerderheid van de commissieleden meende echter dat in dit geval waarschijnlijk een lid van de fractie van de persoon die uit de commissie werd verwijderd, zal worden verkozen.

Het amendement van de heer Verreycken werd aan een stemming onderworpen. Er waren twaalf stemmen tegen - twaalf stemmen voor - één stem tegen en één onthouding. Het voorstel in zijn geheel werd ongewijzigd aangenomen met veertien stemmen tegen één.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – Ik hoop dat de redacteurs van de Handelingen de woorden van de heer Moens letterlijk hebben genoteerd. De heer Moens heeft gezegd dat het amendement van de heer Verreycken werd aangenomen met 12 stemmen voor, één stem tegen en één onthouding. Dat moet zo in het verslag staan.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – Ik protesteer. Ik heb niet "voor" gezegd, maar "tegen".

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – Mijnheer Moens, de Senaat is mijn getuige.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – Ik stel voor dat de geluidsopname wordt opgevraagd en dat ze wordt beluisterd.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – Daarmee ben ik het volkomen eens.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – U bent unfair, mijnheer Verreycken!

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – Helemaal niet. Ik stel voor dat wij er de Handelingen op nalezen. Ik mag aannemen dat die de meest correcte weergave zijn van de hier uitgesproken tekst.

Bij dit voorstel van reglementswijziging werd een onvoorstelbaar rare procedure gevolgd.

We zouden er goed aan doen het reglement even ter hand te nemen. Artikel 56 van ons reglement bepaalt: "Het voorstel dient ondertekend te zijn..." Het stuk waarover het Bureau heeft beraadslaagd en dat ik in mijn bezit heb, is echter niet ondertekend. In dit stuk lees ik: "Ingediend door:", dubbel punt, vier puntjes.

Ik mag veronderstellen dat dit stuk werd opgesteld door de juristen van de Staatsveiligheid en zeker niet door de afwezige hoofdindienster.

Mijnheer de rapporteur, uw verslag is dus niet juist.

Het verslag vermeldt dat het Bureau drie vergaderingen heeft

est proportionnelle. Un membre de mon parti siège bel et bien à la commission P de la Chambre. En cas de remplacement d'un membre sanctionné parce qu'il a été trop bavard, les équilibres politiques doivent être respectés, mais pas lors de l'installation.

Si le Sénat devait approuver ces modifications du règlement, il saperait un des piliers de notre démocratie. La Sûreté de l'État a joué un rôle important lors de l'élaboration de ces textes. Je peux comprendre que ce service ne supporte pas un contrôle de la part du Vlaams Blok. Je ne comprends cependant pas que dix ans après la chute du mur de Berlin, une sorte de « Stasi belge » donne des ordres au Sénat. Qui contrôle qui ?

La chronologie prouve que la proposition a été rédigée à l'extérieur du Sénat. Si ce n'était pas le cas, l'article 56 du Règlement aurait été respecté.

Cette modification du Règlement peut paraître banale, mais elle est néanmoins fondamentale. J'avoue que nous avons d'autres idées sur la Belgique et sur la façon d'édulcorer notre société en donnant en pâture des princes et demoiselles. La liberté d'expression est un droit constitutionnel que je continuerai à exercer aussi longtemps que les électeurs me mandateront.

Je demande au Sénat de ne pas se soumettre à l'ordre émanant de forces extérieures et de n'accepter cette proposition que lorsque l'amendement réintroduisant la règle de proportionnalité aura été adopté.

gewijd aan het onderzoek van het voorstel van mevrouw Leduc. Dat klopt niet, want het Bureau heeft drie vergaderingen gewijd aan het voorstel van *Anonymus*. Het stuk is van de hand van een onbekende.

Collega's, artikel 56 is het lezen waard. Het bepaalt: "Besluit de vergadering het voorstel in overweging te nemen, dan wordt het verzonden naar de bevoegde commissie..." Dat is raar.

In voorkomend geval is het Bureau de bevoegde commissie. Het Bureau heeft het stuk behandeld vóór 14 oktober. De Senaat heeft het stuk in overweging mogen nemen op 18 oktober of vier dagen nadat het Bureau het onderwerp al uitgebreid had behandeld. Wat een gunst, maar wat een aanfluiting van ons reglement!

Artikel 27 bepaalt dat een voorstel kan worden behandeld zonder inoverwegingneming indien het al door de andere Kamer in overweging werd genomen. Dat artikel is hier dus niet van toepassing.

Artikel 22 bepaalt dat de commissies zelf een voorstel kunnen opstellen, indien twee derden van de commissieleden zich daarmee schriftelijk akkoord verklaren en indien de Senaatsvoorzitter vooraf zijn akkoord geeft. Aan geen van beide voorwaarden is voldaan. Ook artikel 22 is hier dus niet van toepassing.

Het reglement van de Senaat is er alleen voor diegenen die het willen naleven. Het reglement naleven is blijkbaar niet verplicht. Ik heb vier artikelen aangegeven die flagrant met voeten werden getreden. Dat reglement is dus een lachertje.

Bij wijze van geheugensteun, herhaal ik kort de chronologische behandeling van het voorstel.

Het anonieme stuk werd ingediend vóór 30 september 1999. Ik heb mijn amendement ingediend op 7 oktober. Zonder stuk zou ik dit amendement onmogelijk hebben kunnen indienen. Op 14 oktober werd het voorstel ten gronde behandeld en op 18 oktober werd het in overweging genomen. Op 28 oktober werd de rapporteur aangeduid en werd er meteen ook gestemd.

Deze chronologie getuigt van de grootste minachting voor het reglement.

Collega's, ik heb niet enkel procedurele opmerkingen, ik heb ook opmerkingen ten gronde.

De Senaat heeft zojuist de rapporteur met veel verve horen vertellen dat een reglementswijziging moet worden goedgekeurd omdat de voorzitter van de Senaat niet verplicht wil worden om tegelijkertijd voorzitter te zijn van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden. Het is ondenkbaar dat reglementsregels uit 1850 en 1892 nog altijd worden toegepast. De voorzitter van de Senaat moet toch geen voorzitter zijn van de commissies waarvan hij lid wil zijn. Ik neem aan dat de Senaat het met deze visie eens is. In dit voorstel is de voorzitter verplicht de vaste commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité I voor te zitten. Hij zal door het reglement, dat zojuist werd gewijzigd, opnieuw worden verplicht om een commissie voor te zitten. Moet dit nu of moet dit nu niet? Is het in het geval van de eerste reglementswijziging belachelijk en bij de tweede niet? Laten we toch een beetje consequent en logisch

blijven

Bovendien wordt in het voorstel het aantal leden verminderd. De rapporteur zal het mij niet ten kwade duiden dat ik de verklaring, dat het aantal leden is verminderd omwille van de geheimhouding, belachelijk vind. Zelfs één lid kan de geheimhouding overtreden.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – In dat geval weet men wie het is.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – Bij vier, zes of negen leden weet men het niet. De verklaring dat het aantal leden wordt verminderd omwille van de geheimhouding is lachwekkend en onjuist. In het voorstel dat in de Kamer werd ingediend, werd voorgesteld om het aantal kamerleden van zeven op negen te brengen. De Kamer heeft uiteindelijk beslist om het bij zeven leden te houden. De Senaat daarentegen heeft het aantal van zeven teruggebracht op vier. Uiteraard is dit omdat het vijfde quotiënt in de evenredigheidsregel aan het Vlaams Blok toekomt. Ik zou het appreciëren dat men daar dan ook voor uitkomt. Is het echt nodig om hierover een onvoorstelbare komedie op te voeren? Iedereen die de quotiënten kan lezen, weet hoe de vork in de steel zit.

Ik wijs erop dat bij elke wijziging van het Reglement het evenredigheidsbeginsel werd benadrukt. Ik verwijs naar stuk 1373, het verslag van de heer Erdman over de vorige reglementswijziging. In dat verslag stelt hij acht maal: “De essentiële regel van evenredige vertegenwoordiging moeten worden gehandhaafd”. Nu wordt deze regel weggelachen. Tijdens de bespreking van die reglementswijziging ben ik in discussie gegaan met de heer De Roo, de toenmalige fractievoorzitter van de CVP, die toen nog in de meerderheid zat. Ik wees hem erop dat de reglementswijziging hem de mogelijkheid gaf om een commissie zo klein te maken dat sommige partijen er niet langer deel van konden uitmaken. Hij gaf in de plenaire vergadering van 7 april 1995 het volgende antwoord: “Er zal altijd een berekening gebeuren op basis van het systeem D’Hondt”. Wie dit antwoord wil terugvinden, moet de Handelingen erop nalezen. Deze reglementswijziging is dus een ordinair partijpolitiek manoeuvre.

Ik ben even blijven stilstaan bij het evenredigheidsbeginsel omdat, wie dit principe onderuithaalt, tevens een basispeiler van ons democratisch denken onderuithaalt. Alles berust op het evenredigheidsprincipe. Bij de verkiezingen wijzen de kiezers, vertegenwoordigers aan. In

gemeenteraden, provincieraden, Kamer, Senaat en ook in Europese instanties worden de vertegenwoordigers verkozen volgens het evenredigheidsbeginsel. Ook alle afgeleide commissies en werkgroepen worden volgens dat beginsel samengesteld. Voor niet-verkozen werkgroepen wordt het principe van een vertegenwoordiger per fractie gehanteerd.

Plots wil de Senaat hier niet meer van weten. Dat is vreemd. In de Kamercommissie die het comité P begeleidt, heeft wel een lid van de Vlaams Blok-fractie zitting. Bovendien zal die Kamercommissie vaak samen vergaderen met de Senaatscommissie belast met de begeleiding van het comité I.

Valt een mandaat open, bijvoorbeeld, omdat een commissielid de geheimhouding zou hebben geschonden – wat van een

senator toch niet verwacht wordt! – dan moet een nieuw commissielid worden benoemd bij stemming op een lijst. Dat is in strijd met de laatste paragraaf van het verslag waarin te lezen staat dat bij een vervanging de politieke evenwichten moeten worden gerespecteerd. Bij de installatie van de vaste commissie wordt dit principe evenwel met voeten getreden.

Indien de Senaat het voorstel zonder amendering goedkeurt, dan breekt hij de pijler af waarop onze democratische samenleving berust.

De te controleren instantie, de Staatsveiligheid, heeft hier meer dan een dikke vinger in de pap. Voor de leden die hebben gemerkt dat wij een niet-ondertekend voorstel behandelen, is het duidelijk dat de pen van de schrijver werd vastgehouden door een lid van de Staatsveiligheid. Het is de Staatsveiligheid die hier regisseert en registreert en een partij doet uitsluiten.

Waarom wil ze dat doen? Zonder enige mogelijkheid tot tegenspraak heeft de Staatsveiligheid ooit onze partij als staatsgevaarlijk bestempeld. Daarom heeft ze het zo moeilijk met controle door onze partij. Ik heb begrip voor de frustratie van de Staatsveiligheid. Ze zou immers een echte controleur op haar dak krijgen. Ik kan begrijpen dat de leden van de Staatsveiligheid in zak en as zitten, maar ik begrijp niet dat ze de pen zouden vasthouden van de persoon die een document opstelt dat door de Senaat moet worden goedgekeurd. Ik neem evenmin aan dat dag op dag, tien jaar nadat de eerste beitels werden gezet in de Berlijnse muur, een Belgische Stasi bevelen geeft aan de Senaat.

De vraag is uiteraard wie, wie controleert. Controleert de Senaat de Staatsveiligheid? Doe me niet lachen. Alleen vier personen mogen van die commissie deel uitmaken. Dus controleert de Senaat de Staatsveiligheid niet, maar schrijft de Staatsveiligheid de Senaat voor wat hij moet goedkeuren.

Ondanks de ontkenning van de voorzitter, waarvoor ik het volste begrip heb, blijkt uit de chronologische volgorde van de documenten dat het voorstel buiten de Senaat werd opgesteld en pas daarna aan de Senaat werd voorgelegd.

Hier is artikel 56 van het reglement opzijgezet. De tekst van het voorstel is buiten de Senaat geschreven en daarna aan de bevoegde commissie voorgelegd. Die ingreep hoe onbenullig hij ook mag lijken, is voor mij fundamenteel onaanvaardbaar. Ik geef toe dat het Vlaams Blok andere ideeën heeft over België. Ik geef zelfs toe dat we andere ideeën hebben over wat ik noem de “versuikering” van de maatschappij door het opvoeren van prinses en jonkvrouwen. Ergens tegen zijn, ergens tegen betogen, een andere mening hebben, is toch een grondwettelijk recht. Zolang ik verkozen ben door kiezers en niet gemandateerd ben door de Stasi, zal ik dat recht op vrije meningsuiting blijven uitoefenen.

Ik vraag de Senaat dit voorstel niet goed te keuren tenzij hij eerst mijn amendement aanvaardt dat weer de evenredigheidsregel invoert.

Het zou mij te ver leiden mijn amendement in geuren en kleuren te verdedigen. Uit mijn uiteenzetting heeft de Senaat al begrepen waarover het gaat. Nogmaals vraag ik de Senaat mijn amendement goed te keuren dat de evenredigheidsregel herstelt, het reglement naleeft en de basisregels van het democratisch denken respecteert.

M. Guy Moens (SP), rapporteur. – *M. Verreycken veut me faire dire que nous voulons écarter le Vlaams Blok de la commission. La Sûreté de l'État aurait dicté notre texte. Mais alors, la Sûreté de l'État a dicté à la Chambre un tout autre texte. Le Vlaams Blok avait même marqué son accord.*

M. Wim Verreycken (Vl. Blok). – *Il y a une différence entre le Comité I et le Comité P.*

M. Guy Moens (SP), rapporteur. – *Je peux prouver que ce texte ne provient pas de la Sûreté de l'État mais qu'il a été entièrement élaboré au Sénat. L'avant-projet existe depuis le 4 octobre. Il s'agissait d'un texte de discussion qui n'était pas signé. L'exposé des motifs date du 12 octobre. Le Bureau a signé ce texte le 14 octobre.*

Le 18 octobre, nous avons pris le texte en considération en séance plénière suivant la procédure normale. Le 28 octobre, il a été approuvé au Bureau, les délais prescrits ayant été respectés. Aujourd'hui, nous devons nous prononcer à ce sujet en séance plénière. Je ne vois pas en quoi il y aurait une lacune sur le plan technique. Je puis assurer M. Verreycken et lui garantir qu'en cette matière, aucune influence extérieure n'a joué. S'il est convaincu du contraire, il doit tenter de trouver une majorité à ce sujet.

M. Wim Verreycken (Vl. Blok). – *Je constate que le rapporteur reconnaît que la prise en considération a eu lieu le 18 octobre.*

Le document aurait été examiné le 14 octobre. Le Sénat l'a donc seulement pris en considération après que le Bureau avait consacré un débat approfondi à l'avant-projet qui avait été accepté et signé. Quatre jours plus tard, le Sénat a été « autorisé » à prendre en considération la proposition. Merci pour la « bienveillance » avec laquelle on autorise le Sénat à prendre en considération une chose pour laquelle une décision a été prise depuis longtemps. Les dates montrent

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – De uiteenzetting van de heer Verreycken was erg technisch en vereist dus enige toelichting. Over het politiek betoog heb ik niet zo veel te zeggen, maar ik wil wel dieper ingaan op het technisch gedeelte.

De heer Verreycken vraagt dat ik uitdrukkelijk zou zeggen dat deze tekst uitsluitend dient om het Vlaams Blok uit de commissie te weren. De heer Verreycken heeft dit hier al zo dikwijls gezegd dat ik het overbodig vind het nogmaals te herhalen.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – U kunt er toch niet naast kijken. Dank u voor de bevestiging.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – De heer Verreycken beweerde ook dat we ons zouden laten dicteren door de Staatsveiligheid. Het zou mij toch verwonderen dat dezelfde Staatsveiligheid voor de Kamer een andere tekst, die overigens door het Vlaams Blok wordt bewonderd, gedictieerd zou hebben.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – U kent toch het verschil tussen Comité P en Comité I?

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – U gaat toch niet denken dat de instanties die de tekst voor de Senaat hebben geschreven, dit niet voor de Kamer zouden hebben gedaan? Ik kan u aan de hand van de historie van de teksten bewijzen dat deze tekst niet van de Staatsveiligheid komt, maar integraal is samengesteld in de Senaat, onder meer in samenwerking met de juridische dienst. Op basis van gesprekken tussen een aantal senatoren die startten op 4 oktober werd een voorontwerp, een discussietekst, opgesteld, die inderdaad niet was ondertekend.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – Nog altijd anoniem dus.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – Op 12 oktober werd in een toelichting voorzien. De tekst van de heer Verreycken is wellicht van die datum. De tekst werd ondertekend op 14 oktober, tijdens de discussie in het Bureau.

Op 18 oktober hebben we de tekst, volgens de normale procedure, in plenaire vergadering in overweging genomen. Op 28 oktober is hij in het Bureau goedgekeurd en ook daarbij hebben we de voorgeschreven termijnen in acht genomen. Vandaag moet de plenaire vergadering zich hierover uitspreken. Ik zie niet in dat er technisch iets niet in orde zou zijn. Ik kan de heer Verreycken uitdrukkelijk verzekeren dat hier geen sprake is van invloeden van buiten. Indien hij ervan overtuigd is dat dit anders is, moet hij proberen hiervoor een meerderheid te vinden.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – – Ik stel vast dat de rapporteur toegeeft dat de inoverwegingneming is gebeurd op 18 oktober en dat het document op 14 oktober werd besproken. De Senaat heeft het document dus pas in overweging genomen nadat het Bureau aan het aangenomen voorontwerp al een debat ten gronde had gewijd en nadat het was ondertekend. Vier dagen later “mocht” de Senaat het voorstel in overweging nemen. Ik dank voor de “goedjonstigheid” waarmee de Senaat wordt toegestaan iets in overweging te nemen waarover al lang een beslissing is gevallen. De data tonen aan dat er eerst is besproken en pas daarna in overweging is genomen. Ik dank de rapporteur voor

qu'il y a d'abord eu discussion et seulement ensuite prise en considération. Je remercie le rapporteur de confirmer ce point.

M. Guy Moens (SP), rapporteur. – A la même date, une autre modification du règlement a été traitée de la même manière, mais M. Verreycken n'en parle pas. Cette proposition a bel et bien été modifiée plus tard, après la discussion et après la prise en considération. Le texte actuel aurait tout aussi bien pu être modifié, par exemple si nous avions accepté l'amendement de M. Verreycken, ce que nous n'avons cependant pas fait.

M. Wim Verreycken (Vl. Blok). – La possibilité vous en est offerte aujourd'hui !

– La discussion générale est close.

Discussion de l'article unique

(Pour le texte adopté par le bureau, voir document 2-111/4.)

M. le président. – L'article unique est ainsi libellé:

Il est inséré au titre V du règlement du Sénat, dans un chapitre IIIbis nouveau intitulé «De la commission chargée du suivi du Comité permanent R», un article 86bis rédigé comme suit:

«Article 86bis. - 1. Lors de tout renouvellement du Sénat, l'assemblée nomme en son sein, pour la durée de la législature, une commission permanente chargée du suivi du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité, dénommé le Comité permanent R.

La commission se compose de quatre membres nommés par le Sénat au scrutin de liste, et du président du Sénat, qui en assume la présidence. L'article 84-1 n'est pas applicable à ces nominations.

En cas de vacance, le Sénat désigne un nouveau membre suivant la même procédure.

2. La commission a pour tâche d'accomplir les missions dont elle est chargée par la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements.

3. Le membre empêché d'assister à une réunion de la commission ne peut pas se faire remplacer.

La commission se réunit à huis clos. Sauf décision contraire de la commission, les membres du Sénat qui ne font pas partie de la commission ne peuvent pas assister aux réunions de celle-ci.

La commission arrête, dans un règlement d'ordre intérieur, les conditions de la tenue des procès-verbaux de ses réunions et les modalités de l'organisation de ses travaux.

4. La commission établit, avec la commission de la Chambre chargée du suivi du Comité permanent de contrôle des services de police, dénommé le Comité permanent P, un règlement d'ordre intérieur de leurs réunions communes, qui est soumis à l'approbation des deux assemblées.

5. Tout membre qui viole l'obligation de confidentialité ou le secret, tels qu'ils sont définis à l'article 66bis, § 5,

de bevestiging daarvan.

De heer Guy Moens (SP), rapporteur. – Op dezelfde datum is er een andere wijziging van het reglement op dezelfde wijze behandeld, maar daar hoor ik de heer Verreycken niets over zeggen. Die tekst werd gewijzigd na de discussie en na de inoverwegingneming, en die wijziging werd wel aangenomen. Deze tekst had dus evengoed kunnen worden gewijzigd, bijvoorbeeld indien we het amendement van de heer Verreycken hadden aangenomen. We hebben dat echter niet gedaan.

De heer Wim Verreycken (Vl. Blok). – U krijgt vandaag de gelegenheid!

– De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

(Voor de tekst aangenomen door het bureau, zie stuk 2-111/4.)

De voorzitter. – Het enig artikel luidt:

In titel V van het reglement van de Senaat wordt in een nieuw hoofdstuk IIIbis met als opschrift «Commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité I», een artikel 86bis ingevoegd luidende:

«Artikel 86bis. - 1. Na iedere vernieuwing van de Senaat benoemt de vergadering voor de gehele zittingsperiode uit haar midden een vaste commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, Vast Comité I genaamd.

De commissie is samengesteld uit vier leden die door de Senaat worden benoemd bij stemming op een lijst, en de voorzitter van de Senaat, die het voorzitterschap waarneemt. Artikel 84-1 is niet van toepassing op deze benoemingen.

Valt een mandaat open, dan wijst de Senaat een nieuw lid aan volgens dezelfde procedure.

2. De commissie vervult de taken waarmee ze belast is krachtens de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten.

3. Het lid dat verhinderd is om aan een vergadering van de commissie deel te nemen, kan zich niet laten vervangen.

De commissie vergadert met gesloten deuren. Behoudens andersluidende beslissing van de commissie mogen de leden van de Senaat die geen deel uitmaken van de commissie, de vergaderingen niet bijwonen.

De commissie bepaalt in een reglement van orde hoe de notulen van haar vergaderingen opgemaakt worden en op welke wijze haar werkzaamheden georganiseerd worden.

4. De commissie stelt samen met de Kamercommissie belast met de begeleiding van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, Vast Comité P genaamd, een reglement van orde van hun gemeenschappelijke vergaderingen op; dit wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de beide assemblees.

5. Elk lid dat de verplichting tot vertrouwelijkheid of de

premier alinéa, de la loi mentionnée au point 2, peut être sanctionné conformément à la procédure prévue à l'article 77.»

À cet article, M. Verreycken propose l'amendement n° 2 (voir document 2-111/5) ainsi libellé:

Au point 1 de l'article 86bis proposé, remplacer l'alinéa 2 par l'alinéa suivant:

«*La commission est composée de sept membres nommés par le Sénat à la représentation proportionnelle des groupes politiques.*»

- Le vote sur l'amendement est réservé.
- Il sera procédé ultérieurement au vote réservé ainsi qu'au vote sur l'ensemble de la proposition.

Présentation de candidats pour la fonction de conseiller d'État au Conseil d'État

M. le président. – La liste triple de candidats présentés par le Conseil d'État en vue de la nomination à une fonction de conseiller d'État (F) devenue vacante, a été communiquée au cours de la séance plénière du 28 octobre 1999.

Il s'agit de:

- M. Pierre Vandernoot, référendaire à la Cour d'Arbitrage;
- Mme Jocelyne Bodson, avocat général au Parquet général de la Cour d'appel de Liège;
- M. Jacques Jaumotte, auditeur au Conseil d'État.

La commission de l'Intérieur et des Affaires administratives a entendu, le 3 novembre 1999, les cinq candidats ayant présenté leur candidature au Conseil d'État. Il s'agit des trois candidats présentés par le Conseil d'État et de:

- M. Claude Courtroy, référendaire à la Cour d'Arbitrage;
- M. Guibert de Viron, avocat honoraire et secrétaire du Conseil supérieur de l'audiovisuel de la Communauté française.

Le Bureau propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État. (*Assentiment*)

Présentation de candidats pour la fonction d'assesseur au Conseil d'État

M. le président. – Le Moniteur belge du 28 mai 1999 a publié une vacance pour un mandat d'assesseur de la section législation du Conseil d'État.

Le 13 juillet 1999, le Sénat a reçu la présentation du Conseil d'État pour cette vacance.

Ont été présentés par le Conseil d'État:

- premier candidat: M. Eddy Wymeersch, professeur à la faculté de droit de la Rijksuniversiteit Gent et assesseur au Conseil d'État;

geheimhouding zoals beschreven in artikel 66bis, § 5, eerste lid, van de in punt 2 bedoelde wet schendt, kan gestraft worden overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 77.»

Op dit artikel heeft de heer Verreycken amendement nr. 2 ingediend (zie stuk 2-111/5) dat luidt:

In punt 1 van het voorgestelde artikel 86bis het tweede lid vervangen door het volgende lid:

«*De commissie is samengesteld uit zeven leden door de Senaat benoemd met evenredige vertegenwoordiging van de fracties.*»

- De stemming over het amendement wordt aangehouden.
- De aangehouden stemmen en de stemming over het voorstel in zijn geheel hebben later plaats.

Voordracht van kandidaten voor het ambt van Staatsraad bij de Raad van State

De voorzitter. – De drievoudige lijst van de kandidaten voorgedragen door de Raad van State in het vooruitzicht van de benoeming tot een ambt van Staatsraad (F) dat vacant is geworden, werd meegedeeld tijdens de plenaire vergadering van 28 oktober 1999.

Het betreft:

- de heer Pierre Vandernoot, referendaris bij het Arbitragehof;
- mevrouw Jocelyne Bodson, advocaat-generaal bij het Parket-generaal van het Hof van beroep te Luik;
- de heer Jacques Jaumotte, auditeur bij de Raad van State.

De commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden heeft op 3 november 1999 de vijf personen gehoord, die zich bij de Raad van State kandidaat hebben gesteld. Het gaat om de drie kandidaten voorgedragen door de Raad van State en om:

- de heer Claude Courtroy, referendaris bij het Arbitragehof;
- de heer Guibert de Viron, ere-advocaat, secretaris van de "Conseil supérieur de l'audiovisuel de la Communauté française".

Het Bureau stelt voor de door de Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen. (*Instemming*)

Voordracht van kandidaten voor het ambt van assessor bij de Raad van State

De voorzitter. – In het Belgisch Staatsblad van 28 mei 1999 werd een vacature bekendgemaakt voor een plaats van assessor bij de afdeling wetgeving van de Raad van State.

Op 13 juli 1999 ontving de Senaat de voordracht van de Raad van State voor dit vacante ambt.

Werden door de Raad van State voorgedragen:

- eerste kandidaat: de heer Eddy Wymeersch, hoogleraar aan de rechtsfaculteit van de Rijksuniversiteit Gent en assessor bij de Raad van State;

– deuxième candidat: M. Marc Rigaux, professeur ordinaire à la faculté de droit de l'Université d'Anvers et conseiller social au tribunal du travail d'Anvers;

– troisième candidat: M. Dirk Voorhoof, professeur à la faculté de droit de la Rijksuniversiteit Gent.

Aucun autre candidat ne s'est manifesté en dehors des trois candidats présentés par le Conseil d'État.

Le Bureau propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État. (*Assentiment*)

Votes

(*Les listes nominatives figurent en annexe.*)

Proposition de modification des articles 23 et 30 du règlement du Sénat (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-110)

(Vote n° 1-1)

59 membres sont présents,

59 votent oui.

– **La proposition de modification du règlement est adoptée.**

Proposition tendant à insérer dans le règlement du Sénat un article 86bis, en exécution de l'article 66bis de la loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements (de Mme Jeannine Leduc et consorts, Doc. 2-111)

M. le président. – Nous votons d'abord sur l'amendement de M. Verreycken.

(Vote n° 1-2)

61 membres sont présents,

5 votent oui,

56 votent non.

– **L'amendement n'est pas adopté.**

M. le président. – Nous votons à présent sur l'ensemble de la proposition.

(Vote n° 1-3)

61 membres sont présents,

56 votent oui,

5 votent non.

– **La proposition de modification du règlement est adoptée.**

– tweede kandidaat: de heer Marc Rigaux, gewoon hoogleraar aan de rechtsfaculteit van de Universiteit Antwerpen en raadsheer sociale zaken in het Arbeidshof te Antwerpen;

– derde kandidaat: de heer Dirk Voorhoof, hoogleraar aan de rechtsfaculteit van de Rijksuniversiteit Gent.

Er hebben zich geen andere kandidaten gemeld dan de drie door de Raad voorgedragen kandidaten.

Het Bureau stelt voor de door de Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen. (*Instemming*)

Stemmingen

(*De naamlijsten worden in de bijlage opgenomen.*)

Voorstel tot wijziging van de artikelen 23 en 30 van het reglement van de Senaat (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-110)

(Stemming nr. 1-1)

59 leden zijn aanwezig,

59 stemmen ja.

– **Het voorstel tot wijziging van het reglement is aangenomen.**

Voorstel tot invoeging in het reglement van de Senaat van een artikel 86bis, ter uitvoering van artikel 66bis van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op de politie- en inlichtingendiensten (van mevrouw Jeannine Leduc c.s., Stuk 2-111)

De voorzitter. – We stemmen eerst over het amendement van de heer Verreycken.

(Stemming nr. 1-2)

61 leden zijn aanwezig,

5 stemmen ja,

56 stemmen neen.

– **Het amendement is niet aangenomen.**

De voorzitter. – We stemmen nu over het voorstel in zijn geheel.

(Stemming nr. 1-3)

61 leden zijn aanwezig,

56 stemmen ja,

5 stemmen neen.

– **Het voorstel tot wijziging van het reglement is aangenomen.**

Motions déposées en conclusion des demandes d'explications de MM. Malcorps et Caluwé au vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports, développées le 28 octobre 1999 en séance plénière

M. le président. – Nous votons sur la motion pure et simple qui a la priorité.

(Vote n° 1-4)

61 membres sont présents,

43 votent oui,

18 votent non.

– La motion pure et simple est adoptée.

Nomination des membres de la commission chargée du suivi du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité (Comité permanent R)

M. le président. – Après la modification du règlement, nous allons procéder, la semaine prochaine, à la nomination par scrutin de liste secret, des quatre membres de la commission chargée du suivi du Comité permanent R.

Je prie les présidents de groupe de faire connaître au greffier, au plus tard pour mercredi 17 novembre 1999 à 16 heures, les noms des candidats qu'ils proposent pour faire partie de cette commission.

Ordre des travaux

M. le président. – Voici l'ordre du jour proposé par le bureau pour la semaine prochaine.

Jeudi 18 novembre 1999

le matin à 10 heures 30

Demandes d'explications:

- de Mme Anne-Marie Lizin au Ministre de la Défense sur "la présence militaire belge au Kosovo et en Bosnie" (n° 2-14);
- de M. Philippe Mahoux au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le droit aux allocations familiales majorées pour les enfants diabétiques" (n° 2-23);
- de Mme Clotilde Nyssens au Ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique sur "l'application de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes" (n° 2-10).

l'après-midi à 15 heures

Prise en considération de propositions.

Questions orales.

À partir de 16 heures 30 : Scrutin de liste pour la désignation de 4 membres de la commission chargée du suivi du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité (Comité permanent R).

Moties ingediend tot besluit van de vragen om uitleg van de heren Malcorps en Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer, gesteld op 28 oktober 1999 in plenaire vergadering

De voorzitter. – We stemmen over de gewone motie die voorrang heeft.

(Stemming nr. 1-4)

61 leden zijn aanwezig,

43 stemmen ja,

18 stemmen neen.

– De gewone motie is aangenomen.

Benoeming van de leden van de commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Vast Comité I)

De voorzitter. – Na de wijziging van het reglement, dienen we volgende week over te gaan tot de benoeming bij geheime lijststemming van de vier leden van de commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité I.

Ik verzoek de fractievoorzitters uiterlijk op woensdag 17 november 1999 om 16 uur aan de griffier de namen mede te delen van de kandidaten die zij voor deze commissie voorstellen.

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Ziehier de agenda die het bureau voorstelt voor volgende week.

Donderdag 18 november 1999

's ochtends te 10.30 uur

Vragen om uitleg:

- van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de Minister van Landsverdediging over "de Belgische militaire aanwezigheid in Kosovo en Bosnië" (nr. 2-14);
- van de heer Philippe Mahoux aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de verhoogde kinderbijslag voor kinderen die aan diabetes lijden" (nr. 2-23);
- van mevrouw Clotilde Nyssens aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over "de toepassing van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling" (nr. 2-10).

's namiddags te 15 uur

Inoverwegingneming van voorstellen.

Mondelinge vragen.

Vanaf 16.30 uur : geheime lijststemming over de aanwijzing van 4 leden van de commissie belast met de begeleiding van het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Vast Comité I).

Demandes d'explications:

- de M. Georges Dallemagne au Ministre des Finances sur "les initiatives - tant bilatérales que multilatérales - du gouvernement belge relatives à la remise de la dette des pays en voie de développement" (n° 2-19);
- de Mme Anne-Marie Lizin au Secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "ses déclarations lors du débat sur le stockage des déchets nucléaires en Belgique" (n° 2-3);
- de M. Vincent Van Quickenborne au Secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "l'entreposage de déchets faiblement radioactifs et le transport de déchets fortement radioactifs" (n° 2-20);
- de M. Michiel Maertens au Secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "les conflits de compétence en matière de sécurité nucléaire et la possibilité d'une distorsion de concurrence sur le marché de l'électricité" (n° 2-25);
- de M. Georges Dallemagne au Ministre de l'Intérieur sur "la reprise des expulsions forcées de personnes déboutées du droit d'asile" (n° 2-26);
- de Mme Clotilde Nyssens au Ministre de la Justice sur "l'aide juridique" (n° 2-21).

Vendredi 19 novembre 1999 à 14 heures 30

Débat sur les droits de l'enfant, à l'occasion du dixième anniversaire de la convention de l'ONU relative aux droits de l'enfant.

- **Le Sénat est d'accord sur cet ordre des travaux.**

Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne au vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur «l'utilisation d'éthylotests par la gendarmerie et la police» (n° 2-16)

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Il y a eu quelques remous dans la presse au sujet de l'utilisation d'éthylotests par la gendarmerie et la police. Une ASBL, le "Safe Riders club", est entrée en conflit avec l'IBSR à propos d'une campagne de tests Bob qui serait lancée dans les cafés. Grâce à ces tests, les gens pourraient vérifier eux-mêmes s'ils sont encore en état de conduire. Le court-circuit entre les deux organisations a fait surgir des questions à propos de l'utilisation et de l'achat d'éthylotests.

J'ai posé par écrit un certain nombre de questions. Je veux en formuler deux oralement.

Quelle est la responsabilité de la ministre, qui est aussi présidente de l'IBSR, en matière de conclusion d'accords? A-t-elle déjà eu des contacts avec l'IBSR? Quelle est la procédure d'achat des éthylotests?

Pourquoi l'organisation concernée, qui assure l'organisation des campagnes de tests dans les cafés, est-elle obligée par contrat d'utiliser les appareils d'une société donnée, alors

Vragen om uitleg:

- van de heer Georges Dallemagne aan de Minister van Financiën over "de bilaterale en de multilaterale initiatieven van de Belgische regering in verband met de vermindering van de schulden van de ontwikkelingslanden" (nr. 2-19);
- van mevrouw Anne-Marie Lizin aan de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "zijn verklaringen tijdens het debat over het opslaan van kernafval in België" (nr. 2-3);
- van de heer Vincent Van Quickenborne aan de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de opslag van laagradioactief afval en het transport van hoogradioactief afval" (nr. 2-20);
- van de heer Michiel Maertens aan de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de bevoegdheidsgeschillen inzake de nucleaire veiligheid en de mogelijke concurrentievervalsing op de elektriciteitsmarkt" (nr. 2-25);
- van de heer Georges Dallemagne aan de Minister van Binnenlandse Zaken over "de hervatting van de gedwongen uitwijzing van uitgeprocedeerde asielzoekers" (nr. 2-26);
- van mevrouw Clotilde Nyssens aan de Minister van Justitie over "de juridische bijstand" (nr. 2-21).

Vrijdag 19 november 1999 te 14.30 uur

Debat over de rechten van het kind, ter gelegenheid van de tiende verjaardag van het UNO-verdrag inzake de rechten van het kind.

- **De Senaat is het eens met deze regeling van de werkzaamheden.**

Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over «het gebruik van alcoholtesters door rijkswacht en politie» (nr. 2-16)

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De Belgische rijkswacht en politie doen voor de controles op de weg een beroep op alcoholtesters om alcoholmisbruik tegen te gaan. Rond dit thema is onlangs deining ontstaan in de Nederlandstalige pers. De organisatie Safe Riders Club vzw kwam in conflict met het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid naar aanleiding van de BOB-testcampagne die gelanceerd zou worden in de cafés. Het gaat om een belangrijke sensibiliseringsactie die gericht is op "uitgaand" Vlaanderen en België en die de installatie van alcoholtesters in cafés en discotheken beoogt. Op die manier zou men eigenhandig kunnen controleren of het nog wettelijk toegelaten is om te rijden. De kortsluiting tussen de Safe Riders Club en het BIVV deed een aantal vragen rijzen met betrekking tot het gebruik en de aankoop van alcoholtesters.

Mijn oorspronkelijke vraag om uitleg werd gedeeltelijk gereduceerd en omgezet in een schriftelijke vraag. Er blijven echter nog twee vragen waarop ik graag een antwoord kreeg in de plenaire vergadering.

qu'il en existe des beaucoup moins chers? En témoigne un rapport d'éminents experts allemands qui démontre que les appareils utilisés en Belgique sont de moindre qualité et beaucoup plus chers. Une autorisation est-elle requise dans ce domaine ?

Mme Isabelle Durant, vice-premier ministre et ministre de la Mobilité et des Transports. – *Les questions portent uniquement sur les appareils utilisés par le secteur horeca.*

De manière générale, je suis compétente et responsable pour l'IBSR. Selon ses statuts, je suis de plein droit présidente de cet institut. Les compétences et responsabilités sont les mêmes que celles qui sont exercées dans d'autres asbl. Je n'ai aucune raison de douter de la régularité de la procédure suivie par le « Safe riders club ».

Dès le début de mon entrée en fonction en tant que ministre, j'ai eu des entretiens avec l'IBSR. En outre, mon cabinet a des contacts réguliers avec l'institut.

Le rôle de l'IBSR en matière d'appareils horeca produits par la firme Dräger se limite à deux choses. Il y a, en premier lieu, l'octroi de l'appellation « BOB-testers » à ces appareils et, ensuite, la protection du concept BOB, à l'égard tant des producteurs que du distributeur de ces appareils dans le cas qui nous occupe, le club en question!

A cet égard, l'IBSR a conclu avec le club concerné et la firme Dräger un contrat qui vient à expiration le 31 décembre 1999. Selon l'IBSR, la firme Dräger est le seul fabricant ou importateur qui dispose d'un tel appareil en Belgique. C'est le seul qui ait été testé avec succès. La situation changerait si d'autres appareils, présentant les mêmes qualités, apparaissaient sur le marché.

L'IBSR devra dès lors en tenir compte pour attribuer le nom de « BOB-testers » après le 31 décembre. Ou bien tous les appareils devront pouvoir obtenir cette dénomination ou bien il faudra négocier à propos de l'attribution de cette dénomination. Il s'agit d'une affaire commerciale qui devra être tranchée au sein de l'IBSR. Nous voulons cependant encourager l'installation et l'utilisation d'appareils de tests publics pour des raisons de sécurité routière. C'est d'ailleurs aussi ce que veut l'IBSR qui avait lancé avec succès la campagne BOB. C'est à juste titre que l'IBSR veut continuer à exercer un contrôle sur cette matière.

Door haar functie als minister van Mobiliteit en Vervoer is de minister ook voorzitter van het BIVV. Wat is haar verantwoordelijkheid met betrekking tot het sluiten van overeenkomsten? Heeft zij reeds contact gehad met het instituut? Welke aankoopprocedure volgt de overheid bij de aankoop van dergelijke alcoholtesters ?

Waarom wordt de organisatie Safe Riders Club vzw, die instaat voor de organisatie van de BOB-testscampagnes in cafés, op basis van een overeenkomst van 11 juni 1999 verplicht de toestellen van een welbepaalde firma te gebruiken? Men weet nochtans dat er goedkopere toestellen bestaan, die misschien zelfs efficiënter zijn. Ik zal de minister een kopie bezorgen van het rapport van enkele eminente Duitse professoren die tot het besluit zijn gekomen dat het toestel dat in België wordt gebruikt, van een minderwaardig niveau is en veel te hoge gebruikskosten meebrengt.

Is er voor de aankoop van deze toestellen een aanbesteding gegund?

Mevrouw Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer. – De vraag van de heer Van Quickenborne betreft hoofdzakelijk de installatie van alcoholtesters in horecazaken aangezien zijn vraag om uitleg gedeeltelijk werd omgezet in een schriftelijke vraag.

Ten eerste, wat mijn verantwoordelijkheid over het sluiten van overeenkomsten betreft, kan ik de heer Van Quickenborne meedelen dat de verkeersveiligheid tot mijn bevoegdheid behoort. Ik ben dus ook verantwoordelijk voor het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid. De statuten van het BIVV bepalen dat ik van rechtswege voorzitter ben van dit instituut. Ik zit zowel de algemene vergadering als de raad van beheer voor. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn dezelfde als in de meeste vzw's. Ik heb geen reden om aan te nemen dat de gevolgde werkwijze met betrekking tot het dossier van de Safe Riders Club onregelmatigheden zou vertonen. Reeds enkele weken na mijn aantreden als minister van Mobiliteit en Vervoer heb ik persoonlijk gesprekken gevoerd met het BIVV. Bovendien zijn er geregeld contacten tussen het BIVV en mijn kabinet.

Ten tweede, wat de organisatie van de BOB-tests in horecazaken betreft, kan ik antwoorden dat de rol van het BIVV inzake de alcoholtesters of horecatoestellen, die door de firma Dräger worden geproduceerd, beperkt is tot twee zaken, namelijk het toekennen van de naam BOB-tester aan deze toestellen en de bescherming van het BOB-concept. Dit gebeurt zowel ten aanzien van de producent van de toestellen als ten aanzien van de verdeler van de toestellen, in casu de Safe Riders Club.

In die zin sloot het BIVV op 11 juni met de Safe Riders Club en met de firma Dräger zelf een contract af voor een periode van zes maanden, dit wil zeggen tot 31 december 1999. Volgens de informatie van het BIVV is de firma Dräger de enige fabrikant of invoerder in België die zo'n toestel kan leveren. Het is het enige toestel dat bij testen een gunstig resultaat haalde. Als andere fabrikanten intussen ook toestellen op de Belgische markt brengen en als die bovendien de nodige testen kunnen doorstaan, dan hebben we een nieuwe situatie. Het BIVV zal daarmee rekening moeten houden bij de eventuele toekenning van de benaming BOB-tester na 31 december 1999. Er zijn twee mogelijkheden.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *L'IBSR, dont la ministre est présidente, affirme qu'actuellement d'autres appareils ne sont pas en circulation. Je dispose à ce sujet d'informations différentes. Un industriel allemand fabrique des appareils similaires en Allemagne et les installe également dans les établissements du secteur Horeca. Ces appareils sont trois fois moins chers que ceux qui sont utilisés en Belgique. C'est ce qui justifie également mon inquiétude. L'argent des contribuables ne peut pas être dépensé à tort et à travers, sans un contrôle effectif. De plus, selon le rapport que j'ai transmis à la ministre, les appareils de cet autre fabricant sont de meilleure qualité. C'est pourquoi je demande avec insistance à la ministre de bien vouloir recueillir des informations quant à l'existence d'autres appareils et éventuellement d'ouvrir aussi le marché à d'autres fabricants. J'ai en effet un peu l'impression que la firme Dräger a une sorte de monopole. Je suis totalement partisan des campagnes de prévention, mais lorsqu'elles tombent dans les mains de firmes privées je ne suis pas rassuré, car j'estime que les pouvoirs publics doivent conserver un contrôle absolu en cette matière. La situation ne peut pas déboucher sur des accords réciproques entre, d'une part, l'IBSR, lequel est, il est vrai, présidé par la ministre, et, d'autre part, la firme Dräger. Je resterai donc vigilant et je note en tout cas la date du 1er janvier 2000.*

Mme Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports. – *Je demande à M. Van Quickenborne de me communiquer ses renseignements sur les appareils existants et j'en discuterai avec l'IBSR. Je n'aime en effet pas les monopoles et toutes les informations utiles sont donc les bienvenues.*

– **L'incident est clos.**

Demande d'explications de M. Johan Malcorps au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'utilisation du tributylétain comme peinture antisalissures sur les coques de navires» (n° 2-12)

M. Johan Malcorps (AGALEV). – *Le gouvernement a prévu de gouverner rapidement et efficacement. J'ai constaté qu'une partie de mes questions sont en effet déjà dépassées, étant donné qu'entre-temps le gouvernement a pris diverses mesures.*

(M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au fauteuil présidentiel.)

Ofwel kunnen al deze toestellen de benaming BOB-tester krijgen. Ofwel zal moeten worden onderhandeld over een vergoeding voor de benaming BOB-tester. Voor mij is dit eerder een zakelijke transactie die binnen het BIVV moet worden afgehandeld. We willen evenwel de installatie en het gebruik van deze openbare alcoholtesters aanmoedigen met het oog op de verkeersveiligheid. Dat is ook de bedoeling van het BIVV, dat de succesvolle BOB-campagne heeft gecreëerd. Het BIVV wil daarover terecht controle blijven uitoefenen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Het BIVV, waarvan de minister voorzitter is, beweert dat er momenteel geen andere toestellen in omloop zijn. Ik heb daarover andere informatie. Een Duitse fabrikant produceert soortgelijke toestellen in Duitsland en plaatst ze ook in horecazaken. Die toestellen zijn drie keer goedkoper dan de toestellen die in België worden gebruikt. Vandaar ook mijn terechte bezorgdheid. Belastinggeld mag niet zomaar, zonder een effectieve controle, worden uitgegeven. Volgens het rapport, dat ik de minister heb overhandigd, zijn de toestellen van die andere fabrikant bovendien van een betere kwaliteit. Ik vraag de minister dan ook met aandrang informatie in te winnen over het bestaan van andere toestellen en de markt eventueel ook voor andere fabrikanten open te stellen. Ik heb immers een beetje de indruk dat Dräger een soort monopoliepositie bekleedt. Ik ben een absolute voorstander van preventiecampagnes, maar als ze in handen van privé-firma's komen, dan word ik een beetje bang, want ik vind dat de overheid hierover de absolute controle moet houden. De situatie mag niet afglijden naar onderlinge overeenkomsten tussen enerzijds het BIVV – waarvan de minister dan wel de voorzitter is – en anderzijds de firma Dräger. Ik zal dus waakzaam blijven en noteer in elk geval de datum van 1 januari 2000.

Mevrouw Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer. – Ik wil de heer Van Quickenborne vragen mij zijn informatie over de bestaande apparaten door te spelen. Ik zal hierover met het BIVV overleggen. Ik houd immers niet van monopolies. Alle inlichtingen zijn dus welkom.

– **Het incident is gesloten.**

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «het gebruik van tributyltin als aangroeiwerend middel op scheepsrompen» (nr. 2-12)

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – Deze regering kondigde zich in juli aan als een regering die snel en efficiënt wil besturen. Het verheugt me dat ze dat ook op ecologisch vlak wil doen. Zo blijkt althans uit het feit dat een groot deel van deze vraag om uitleg, die ik drie weken geleden indiende maar die ik, ook door mijn werkzaamheden als gemeenschapssenator, pas vandaag kan stellen, al achterhaald is. De minister heeft immers al een aantal maatregelen waar ik

Le problème de l'utilisation du tributylétain a déjà été étudié au début des années 90 par la Station de recherche pour la pêche maritime et par l'Unité de gestion du modèle mathématique de la mer du Nord. Il y a dix ans, on a constaté que 14 à 22 tonnes de composés triorganiques d'étain se retrouvaient dans les eaux belges, dont 10 à 15 tonnes dans les ports. On a constaté que ces substances sont toxiques et qu'elles provoquent un changement de sexe chez les murex introduits dans cet environnement. Cela signifie que cette substance a un impact sur la fécondité.

Le gouvernement a pris certaines mesures pour interdire anticipativement le tributylétain dans toutes ses utilisations. Reste à savoir ce qu'il convient de faire de la grande quantité existante de boue polluée. Que faire des boues draguées? On peut les déverser dans la mer ou sur terre. Quelle solution la ministre propose-t-elle?

La ministre a demandé que les régions étudient la possibilité de fixer des restrictions d'utilisation en attendant une interdiction définitive en 2003.

Au niveau flamand, le ministre a répondu qu'une norme de déversement du tributylétain doit être élaborée. Les autres régions ont-elles également déjà réagi?

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – *Il est exact que les pourparlers menés avec les régions et avec le secteur concerné ont permis de prendre un certain nombre de mesures.*

Sur le plan légal, on a interdit l'utilisation de tributylétain. Cette interdiction se fonde sur la législation européenne qui est d'ailleurs devenue plus stricte en cette matière. Cette directive plus sévère doit être appliquée par les États membres pour le 1er septembre 2000.

Étant donné que le Comité pour la protection de l'environnement marin a plaidé à l'OMI pour l'entrée en vigueur dès janvier 2003 de l'interdiction totale de composés organiques à base d'étain dans les peintures antisalissures utilisées pour les bateaux, on peut espérer que l'OMI pourra instaurer une telle interdiction pour cette date. En tout état de

om vraag, genomen.

(Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.)

Het gaat om het zeer belangrijke probleem van tributyltin. De stof wordt toegevoegd aan verf die gebruikt wordt voor het zuiver houden van scheepsrompen. In België werd het probleem van tributyltin al onderzocht begin van de jaren '90 door het Rijksstation voor zeevisserij van het ministerie van Landbouw en de Beheerseenheid van het Mathematisch model van de Noordzee van het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu. Volgens berekeningen zouden tien jaar geleden in België maar liefst 14 tot 22 ton triorganotinverbindingen in de Belgische wateren terechtgekomen zijn, waarvan zo'n 10 tot 15 ton in de havens. Men stelde daarbij ook vast dat deze giftige stoffen bij de purperslakken onder meer geslachtswisseling of *imposex* teweegbrengen. Daarmee is opnieuw aangetoond dat tributyltin een chemische stof is die ingrijpt op de vruchtbaarheid, dat ze zich gedraagt als een pseudo-oestrogeen, zoals dat in wetenschappelijke termen heet.

De minister is reeds ingegaan op de vraag van de de milieuoorganisatie Greenpeace om tributyltin vervroegd te verbieden voor alle toepassingen, dus ook voor scheepsrompen. Die maatregel werd trouwens op zekere manier ook aanbevolen door de rechter in het geding dat Greenpeace had aangespannen. De rechter had namelijk de overheid alleszins moreel verantwoordelijk gesteld. De vraag blijft echter wat er verder moet gebeuren met de enorme hoeveelheid vervuild baggerslib die er nog altijd is. De Vlaamse overheid heeft zich al bereid verklaard om saneringswerken te laten uitvoeren op de plaatsen waar tributyltin het grondwater heeft vervuild, maar dat lost het probleem van de baggerspecie niet op. Er wordt overwogen om dat met het baggerschip Galileï in zee te dumpen of het ergens te land te storten. Beide oplossingen zijn volgens ons problematisch. Wat is het voorstel terzake van de minister?

De minister heeft de gewesten blijkbaar ook gevraagd om de mogelijkheid te onderzoeken of er, in afwachting van een definitief verbod in 2003, gebruiksbeperkingen kunnen worden ingesteld. Vlaams minister Dua heeft daarop al geantwoord met de suggestie dat er een lozingsnorm moet komen voor TBT in oppervlaktewateren. Hebben de andere gewesten ook al van zich laten horen en in welke zin ging hun eventueel antwoord?

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Het klopt dat in overleg met de gewesten en met de betrokken sector reeds een aantal maatregelen kon worden genomen.

Wat de wettelijke kant van de zaak betreft, hebben we voor het verbod van TBT in de preparaten steun gevonden in de Europese wetgeving, die overigens nog in 1999 werd verstrengd. Vanaf 1 september 2000 moeten de lidstaten de nieuwe richtlijn 1999/51 toepassen waardoor het verbod op gebruik van TBT wordt uitgebreid naar organische tinverbindingen in losgebonden aangroeiwerende verf. Dat verbod zal van dan af ook gelden voor alle schepen die voornamelijk op binnenwateren en meren worden gebruikt.

Sinds het Comité voor de bescherming van het mariene milieu in de Internationale Mariene Organisatie heeft opgeroepen tot een totaal verbod op het gebruik van organische

cause, la Belgique a décidé d'instaurer une interdiction totale, au besoin sans attendre la décision des autres États membres de l'OMI.

Nous avons demandé à nos principaux partenaires commerciaux d'en faire autant. Les discussions se déroulent de manière constructive.

Les autorisations existantes pour la commercialisation du tributylétain seront réexaminées après avis du Conseil supérieur d'hygiène. En outre, la directive européenne, qui est pour l'instant transposée dans le droit belge, remplacera la liste négative par une liste positive ou, en d'autres termes, par une liste de substances autorisées.

La stimulation des alternatives n'est pas nécessaire étant donné que l'industrie elle-même a déjà développé une alternative à base de cuivre. Celle-ci est aussi efficace que les peintures au TBT existantes. La différence de prix actuelle est due aux ventes encore faibles. On peut donc s'attendre à une baisse des prix.

Le problème des boues de dragage demeure. Les résultats des analyses de TBT sur les échantillons de boue extraits de la vase du dragueur Galilée ont montré que la norme était dépassée. Ce chargement ne pouvait pas être déversé dans la mer.

Le déversement en mer en tant que tel peut être effectué, à condition que les conditions ad hoc soient respectées. Le déversement sur la terre ferme n'est en effet pas possible. Pour l'instant, les possibilités d'épuration préalable de la boue sont examinées par la ministre flamande de l'Environnement, Mme Dua.

L'assainissement des fonds marins est nécessaire au nettoyage de la pollution historique. Le gouvernement flamand mettra sur pied un plan d'action pour l'assainissement et nettoiera le bassin Prince Albert. Afin d'éviter davantage de pollution, il a été demandé aux autorités flamandes d'imposer des limitations d'utilisation du TBT, en attendant une interdiction totale de la commercialisation des teintures contenant du TBT.

M. Johan Malcorps (AGALEV). – *Il ressort de la réponse du ministre que notre pays a été un précurseur dans ce dossier. J'espère que nous jouerons le même rôle dans d'autres dossiers relatifs à l'environnement.*

- L'incident est clos.

tinverbindingen in aangroeiwerende verven voor schepen, met ingang van 1 januari 2003 is er hoop dat de IMO tegen dan een dergelijk totaal verbod kan instellen. België dringt daar alleszins op aan bij alle lidstaten van de IMO.

Wat ook de eindbeslissing van de IMO in november zal zijn, België heeft zelf reeds beslist om dit verbod in te stellen vanaf 1 januari 2003, liefst samen met de andere lidstaten, desnoods alleen. We hebben onze belangrijkste handelspartners ondertussen ook al gevraagd hetzelfde te doen. De gesprekken verlopen constructief en veelbelovend.

Zodra de Hoge Gezondheidsraad zijn advies heeft verstrekt, zal de bestaande toelating voor het op de markt brengen van TBT-houdende verven opnieuw worden onderzocht. Met de toepassing van de biocide-richtlijn die momenteel wordt omgezet in Belgisch recht, zal de negatieve lijst door een positieve lijst worden vervangen, wat altijd beter en ook meer beperkend is.

Het stimuleren van alternatieven is eigenlijk overbodig. De industrie heeft immers al alternatieve producten ontwikkeld op basis van koper. Ze zijn even efficiënt als de TBT-verven. Het huidige prijsverschil is vooral te wijten aan de voorlopig geringe afzet. Als de markt uitbreidt, zal de prijs van deze producten ongetwijfeld dalen.

Tot slot ben ik het met de heer Malcorps eens dat het probleem van de baggerspecie blijft bestaan. We hebben kunnen vaststellen dat de TBT-analyses op de substalen van de Galilée de normen wel degelijk overschreden. Men had die lading bijgevolg niet in zee mogen storten. Het storten in zee blijft echter wel toegelaten als de vergunningsvoorwaarden worden nageleefd.

Op het land storten zou vervuiling veroorzaken en is op het ogenblik dus niet toegelaten. Na overleg heeft het Vlaamse Gewest toegezegd dat zal worden onderzocht of dat slib voorafgaandelijk kan worden gezuiverd. Gezuiverd slib zou eventueel wel op het land kunnen worden gestort. Mevrouw Dua laat zich momenteel in met dit probleem.

Voor het opkuisen van de historische vervuiling zullen de onderwaterbodems nog moeten worden gesaneerd. Voor een dergelijke saneringsoperatie is een bijzondere vergunning vereist, aangezien de vervuiling tijdelijk breder verspreid wordt.

De Vlaamse regering zal een actieplan voor sanering opstellen en is tevens zinnens het Prins-Albertdok te saneren. Om verdere vervuiling te voorkomen, werd aan de Vlaamse regering gevraagd om, zolang het in de handel brengen van TBT-houdende verven niet verboden is, gebruiksbepalingen voor TBT op te leggen.

Tot daar de stand van zaken in dit dossier.

De heer Johan Malcorps (AGALEV). – *Uit het antwoord van de minister blijkt dat ons land in dit dossier een voorloper is geweest. Ik hoop dat wij in andere milieudossiers dezelfde rol zullen spelen.*

- Het incident is gesloten.

**Demande d'explications de
M. Vincent Van Quickenborne au ministre
des Télécommunications et des
Entreprises et Participations publiques sur
«la crise à La Poste» (n° 2-17)**

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *La Poste, entreprise publique autonome, se débat avec un certain nombre de problèmes.*

Tout d'abord, La Poste a été négligée pendant des années, il y a eu de nombreuses nominations politiques et le personnel est démotivé. D'après le rapport annuel 1998 établi par le service de médiation indépendant de La Poste, la qualité du service laisse vraiment à désirer. Les envois ordinaires ne sont pas consignés et on ne peut donc pas assurer leur suivi du début à la fin. C'est pourquoi on court le risque que de tels envois soient traités avec désinvolture. On ne respecte pas strictement la procédure spécifique prévue pour les envois recommandés, ce qui donne lieu à des plaintes fréquentes.

En second lieu, La Poste reste ce qu'elle a toujours été, un bastion politique où les socialistes se répartissent les cartes. Les directeurs de La Poste se sentent complètement dépassés.

D'après des sources bien informées, il est également question d'une pénurie de facteurs, qui ne peuvent pas prendre tous leurs congés. Dans certaines régions, on ne peut plus garantir la distribution journalière du courrier. De plus, une grève pourrait avoir lieu pendant la période de Noël.

Le quatrième problème, de nature plutôt juridique, pourrait avoir des implications financières pour La Poste. L'arrêté royal du 9 juin 1999 comporte trois dispositions qui pourraient avoir des répercussions importantes sur le fonctionnement de La Poste. L'article 25 de cet arrêté abroge l'article 23 de la loi de 1956 sur La Poste. La non-responsabilité pour la perte et la détérioration de pièces et le non-respect des délais de transport sont remplacés par une responsabilité illimitée. En particulier, les dommages indirects doivent être indemnisés. Nous songeons ici à la perte de revenus et de bénéfices, de parts de marchés et d'intérêts. Un autre problème fondamental est que ni les membres du Conseil d'administration, ni les postiers ne sont au courant de ce changement important.

En second lieu, l'arrêté royal prévoit la création d'un Fonds de compensation pour le service postal universel qui prévoit que les détenteurs d'une autorisation individuelle doivent payer une taxe. Le Conseil d'Etat estime que l'exécution par arrêté royal va plus loin que ce que permettait la loi.

En troisième lieu, dans l'article 24 de l'arrêté royal, on parle de services postaux qui ne font pas partie du service universel. Il s'agit donc de la libéralisation de La Poste. Selon cet arrêté, celui qui fournit ces services doit faire une déclaration au plus tard trois mois après la publication de l'arrêté royal, en l'occurrence le 18 novembre prochain. Or, il s'avère qu'aucun formulaire n'est actuellement disponible.

Un cinquième problème concerne le traitement désinvolte dont fait l'objet le service de médiation de La Poste. Pour autant qu'on le sache, la direction de La Poste a très peu de contacts avec le service de médiation. Ce dernier a cependant

**Vraag om uitleg van
de heer Vincent Van Quickenborne aan de
minister van Telecommunicatie en
Overheidsbedrijven en Participaties over
«De Post in crisis» (nr. 2-17)**

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Het is jammer dat alle collega's reeds zijn vertrokken. Het autonoom overheidsbedrijf De Post krijgt te weinig aandacht van pers, publiek en politiek. Nochtans zijn er problemen waarover ik de bevoegde minister vragen wil stellen.

In de eerste plaats zijn er de jarenlange verwaarlozing, de vele politieke benoemingen en het gedemotiveerd personeel. Het jaarverslag 1998 van de onafhankelijke ombudsdienst bij De Post geeft een duidelijke analyse van de problemen en schuift een aantal remedies naar voren.

De kwaliteit van de dienstverlening laat volgens dit verslag te wensen over. Van gewone zendingen wordt nergens aantekening gehouden. Ze kunnen dus niet over de hele lijn van verwerking – verzending, sortering, doorzending, uitreiking – worden gevolgd. Hierdoor rijst het gevaar dat dergelijke zendingen stiefmoederlijk worden behandeld. De specifieke procedure met betrekking tot de aangetekende zendingen, met name het schrijven van het kaartje 227a of 227bis en de inschrijving in het register van aangetekende zendingen, wordt niet strikt opgevolgd met als gevolg dat er vaak klachten binnenlopen. De kwaliteit van de dienstverlening is dus een eerste probleem.

Ten tweede is De Post een op en top politiek benoemd bastion waar de socialistische kaarten netjes verdelen, met de voorzitter van het directiecomité en de voorzitter van de Raad van Bestuur op kop. De subtop van De Post, in casu de directeurs, voelt zich compleet gepasseerd. De voorzitter van het directiecomité gedraagt zich volgens uitlatingen van het personeel als een generaal aan het hoofd van een leger.

Ten derde, volgens goed ingelichte bronnen is er ook sprake van een complete onderbemanning bij de postbodes. De minister heeft zich reeds over dit probleem gebogen. Vakantiedagen kunnen niet worden opgenomen. De uitreiking van elke dag, een aspect van de universele dienstverlening, kan in bepaalde gebieden niet meer worden gegarandeerd. Bovendien dreigt er een staking met de kerstperiode.

Het vierde probleem is eerder juridisch van aard, maar niet onbelangrijk vanwege de mogelijke financiële implicaties. In het koninklijk besluit van 9 juni 1999, dat vanwege de verkiezingen niet echt veel aandacht heeft gekregen in de pers, staan drie bepalingen die heel wat gevolgen hebben voor de werking van De Post.

Artikel 25 van het koninklijk besluit heft artikel 23 van de postwet van 1956 op. Hierdoor wordt de niet-aansprakelijkheid voor het verloren gaan en het beschadigen van stukken en het niet respecteren van de transporttermijn vervangen door een onbeperkte aansprakelijkheid. In het bijzonder moet sinds 18 augustus jongstleden de indirecte schade worden vergoed. Wij denken hierbij aan de derving van inkomsten en het verlies van winst, marktaandeel en intresten. Als voorbeeld geef ik een gemiste kandidatuur voor een aanbesteding van 2 miljard Belgische frank door het

une tâche très importante, à savoir l'amélioration du service universel de La Poste. A mon sens, les citoyens ont droit à un contrôle sérieux de La Poste.

On essaie aussi de réduire les compétences en confiant celles qui se rapportent à la Banque de La Poste au médiateur de l'Association belge des banques. Toute une série de réglementations ne sont pas respectées. Nous n'avons également aucune idée du nombre exact de plaintes. Il ne s'agit pas de 900 plaintes mais de 4500 dossiers.

Comment le ministre pense-t-il améliorer l'attention accordée à La Poste et le contrôle qu'il exerce sur celle-ci ? Va-t-il annuler les nominations politiques ? Insiste-t-il sur le remplacement du président du comité de direction ? Est-il à la recherche d'un manager compétent ? Comment s'effectueront à l'avenir les nominations du cadre supérieur ? Que pense faire le ministre à propos du manque de personnel et de la démotivation des postiers ? Est-il vrai qu'un préavis de grève risque d'être déposé pour la période de Noël ? Le ministre est-il prêt à adapter la base légale de l'arrêté royal du 9 juin ? Un consommateur peut-il invoquer cet arrêté royal et un dommage indirect est-il indemnisable ? Que pense le ministre des observations du Conseil d'État sur le financement du Fonds de compensation ? Comment le ministre compte-t-il améliorer le fonctionnement du service de médiation ?

verloren gaan van een brief. Een fundamenteel bijkomend probleem is dat noch de leden van de Raad van Bestuur, noch de postmeesters op de hoogte zijn van deze belangrijke wijziging. Men kan zich voorstellen wat de gevolgen zijn als zulk een feit zich voordoet in een privé-bedrijf. Er is in het koninklijk besluit ook sprake van de oprichting van een Compensatiefonds voor de universele postdienst waarbij de houders van een individuele vergunning een belasting moeten betalen. Volgens de Raad van State gaat de uitvoering per koninklijk besluit verder dan bij wet is toegelaten.

In Artikel 24 van datzelfde koninklijk besluit wordt ook gewag gemaakt van het verstrekken van postdiensten die geen deel uitmaken van de universele diensten. Het gaat dus om de liberalisering van De Post. In paragraaf 2 van dat artikel staat dat een verstrekker van deze diensten uiterlijk 3 maanden na publicatie van het koninklijk besluit, in casu 18 november aanstaande, een aangifte moet doen. Nu blijkt dat daartoe nog geen formulier ter beschikking werd gesteld.

Een vijfde probleem is de stiefmoederlijke behandeling van de ombudsdienst bij De Post. Het jaarverslag van 1998 bevat een aantal interessante conclusies en aanbevelingen. Voor zover bekend heeft de directie van De Post nauwelijks contact met de ombudsdienst. Eigenlijk lacht ze die dienst weg. Men hoeft maar naar de huisvesting van de dienst te kijken om te zien hoe erover wordt gedacht. Nochtans heeft hij een zeer belangrijke taak, namelijk de universele dienstverlening van De Post verbeteren. De burgers hebben mijns inziens recht op een degelijke controle van De Post.

Men probeert de bevoegdheden van de dienst uit te hollen, onder meer door deze toe te wijzen aan een privé- en niet-wettelijk ombudsman, namelijk de ombudsman van de Vereniging van de Belgische Banken.

Een laatste probleem dat ik wil opwerpen gaat over de naleving van het beheerscontract. Volgens het jaarverslag van de ombudsdienst worden een heel aantal reglementeringen niet gerespecteerd. Ik denk concreet aan de klachtencijfers voor de registratie waarvan geen uniforme procedure bestaat. Mondelinge of telefonische klachten worden zelfs niet geregistreerd. Bovendien blijkt het aantal klachten bij de ombudsdienst niet overeen te stemmen met wat De Post vermeldt. In de pers heeft De Post het immers over 900 klachten, terwijl het volgens het jaarverslag van de ombudsdienst om 4.500 dossiers gaat.

De minister heeft me gevraagd concrete vragen te stellen, teneinde hem toe te laten concrete antwoorden te verstrekken. Een aantal zijn van politiek algemene aard.

De eerste vraag gaat over De Post in het algemeen. De minister heeft een aantal uitspraken gedaan met betrekking tot Belgacom. Voorts wijs ik op de verscherpte aandacht van de regering voor de NMBS. Hoe zal de minister de aandacht voor en de controle op De Post aanscherpen? De bestaande situatie kan immers niet blijven duren.

De tweede vraag gaat over de politieke benoemingen. Met de eerste minister beschikt de regering weliswaar over een pleitbezorger van de nieuwe politieke cultuur die politieke benoemingen wil tegengaan, maar zelfs een blinde kan merken dat het bij De Post nog steeds om politieke benoemingen gaat. De voorzitter van zowel het directiecomité als de Raad van Bestuur bijvoorbeeld zijn van socialistische

signatuur. Wil een overheidsbedrijf performant zijn, is een politieke kaart toch wel het laatste wat men vraagt.

Dringt de minister aan op de vervanging van de voorzitter van het directiecomité, in het verlengde van de gebeurtenissen bij de NMBS? Is de minister op zoek naar een degelijke manager?

Hoe zullen de benoemingen van het topkader in de toekomst verlopen?

De derde vraag gaat over het personeel. Wat denkt de minister te doen aan de problematiek van de onderbemanning en de demotivatie bij de postbodes? Is het juist dat er voor de kerstperiode een stakingsaanzegging dreigt? Heeft de minister een idee van de problemen omtrent de dagelijkse uitreiking van stukken in bepaalde, vooral landelijke gebieden? Hoe denkt hij dit probleem te verhelpen?

De vierde vraag betreft de wettelijke basis van de wijzigingen die aan de postwet werden aangebracht met het famous koninklijk besluit dat door de vorige regering in de verkiezingsperiode werd uitgevaardigd. Wijzigingen aanbrengen bij koninklijk besluit in plaats van bij wet is overigens een systeem dat de huidige regering ook veelvuldig probeert te gebruiken.

Is de minister bereid het koninklijk besluit aan te passen en eventueel te vervangen door een degelijke wet? Wat gebeurt er met de schadeclaims die tegen De Post werden ingeleid na 18 augustus jongstleden naar aanleiding van het verloren gaan van een gewoon poststuk? Kan een consument zich beroepen op dit koninklijk besluit? Is indirecte schade vergoedbaar? Hoe zit het met de interne en externe communicatie van De Post naar aanleiding van het omzetten van de niet-aansprakelijkheid in een onbeperkte aansprakelijkheid?

De vijfde vraag betreft de liberalisering van de postsector. Blijkens de Raad van State is de wijze van financiering van het compensatiefonds onwettelijk. Hierbij gaat het om het invoeren van een belasting die wordt geheven op het verstrekken van concurrerende diensten. Een belasting kan echter niet met een koninklijk besluit worden geregeld.

Ik ben jurist. Volgens het principe van *No taxation without representation* is een koninklijk besluit onvoldoende representatief voor wat in de samenleving gebeurt.

Wat is het standpunt van de minister in dit verband? Denkt de minister spoedig een aangifteformulier op te stellen met betrekking tot het verstrekken van concurrerende diensten?

De laatste vraag betreft de werking van de ombudsdienst, die volgens het jaarverslag 1998 een vrij genuanceerd oordeel heeft en onomwonden aangeeft wat de plus- en de minpunten zijn. Wat zijn de intenties van de minister met betrekking tot de door de ombudsdienst geformuleerde opmerkingen?

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – De heer Van Quickenborne vraagt mij hoe ik de aandacht voor en de controle op De Post zal aanscherpen. Het gaat hier om twee verschillende zaken.

Wat de controle betreft, wens ik te benadrukken dat ik geen controlefreak ben. De Post is een autonoom overheidsbedrijf dat naar mijn oordeel moet evolueren naar een bedrijf *tout court*. In het kader van de wet van 21 maart 1991 op de

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Être attentif à La Poste, entreprise publique autonome, ne signifie pas contrôler La Poste. Je m'en tiens à mon rôle d'actionnaire. Je me rends moi-même au moins une fois par semaine dans l'un ou l'autre bureau de poste ou centre de tri, afin de m'assurer de la situation.

En vertu de l'accord de gouvernement, un plan stratégique doit être élaboré en concertation avec la direction et les

travailleurs afin d'optimiser le fonctionnement de l'entreprise. Le but est de valoriser l'entreprise à terme. D'ici l'an 2003, La Poste doit en effet être libéralisée. Dans sa structure actuelle, l'entreprise n'y est pas prête. Le bureau McKinsey prépare actuellement un plan stratégique. Cette procédure peut paraître compliquée, mais c'est la seule possible.

Étant donné que la société de participation fédérale investira peut-être bientôt dans La Poste, ce n'est pas le moment d'apporter des changements dans la structure de management de La Poste.

Il va de soi que je veux mettre fin aux nominations politiques dès que le plan stratégique entrera en vigueur.

Les 40 000 membres du personnel de la Poste réalisent un chiffre d'affaires d'environ 70 à 75 milliards de francs. Quelque 12 000 membres du personnel sont à disposition pour effectuer 15 000 tournées. Malheureusement, le taux d'absentéisme est très élevé chez les facteurs. Le plan stratégique permettra de procéder à une nouvelle évaluation d'ensemble. Cela ne peut certes se faire du jour au lendemain.

La quatrième question concernait les réclamations en dommages et intérêts. Par l'arrêté royal du 9 juin, La Poste a été soumise au régime de responsabilité civile du droit commun. Le consommateur peut dès lors invoquer l'arrêté royal pour obtenir des dommages et intérêts, à condition bien entendu qu'il puisse démontrer qu'il a subi un dommage.

Le Conseil d'État a estimé que l'introduction du fonds de compensation est contraire au principe de légalité.

L'arrêté royal sur la déclaration des services postaux n'est pas encore signé. Les opérateurs postaux ne doivent donc pas encore faire de déclaration.

Bien des problèmes juridiques sont apparus au sujet de l'arrêté royal qui libéralise les services postaux et qui fut rédigé par mon prédécesseur. En ce qui concerne la transposition de la directive européenne sur la libéralisation des services postaux, je déposerai, à la fin de cette année, un projet de loi parce que je pense qu'un débat parlementaire est nécessaire.

Un service de médiation doit être complètement indépendant. C'est pourquoi il serait peut-être préférable de rattacher cette fonction à un service et non à une entreprise.

Tenant compte de l'étude McKinsey, je veux indiquer clairement pour la fin de cette année dans quelle direction nous voulons nous engager en ce qui concerne La Poste. En 2003, le marché sera en tout cas libéralisé. La Poste doit donc être compétitive ; si ce n'est pas le cas, le marché sera repris par d'autres entreprises. Nous sommes en tout cas prêts à consentir des efforts pour faire de La Poste une entreprise compétitive.

overheidsbedrijven betekent dit dat er een NV van publiek recht zal moeten worden opgericht. Dat is dus het tegenovergestelde van meer controle, want dat is volgens mij niet goed. We moeten dit bedrijf op een ordentelijke manier laten functioneren. Ik heb niet de intentie zelf "postman" of "manager van De Post" te spelen. Mijn rol is aandeelhouder te zijn en ervoor te zorgen dat de waarde van mijn aandelen, zowel in maatschappelijk als in financieel opzicht, wordt geoptimaliseerd, alhoewel er vandaag nog niet echt sprake is van "aandelen" zoals in de privé-sector, omdat De Post een autonoom overheidsbedrijf is.

Mijn aandacht voor De Post is wel belangrijk. In dat opzicht heb ik al heel wat uiteenlopende initiatieven genomen, zoals het bijwonen van directiecomités en raden van bestuur, en heb ik een aantal suggesties gedaan. Binnenkort is er trouwens een seminarie over de toekomst van De Post. Ik breng ook bezoeken aan postkantoren, bijvoorbeeld 's nachts in Brussel X, om met mijn eigen ogen vast te stellen hoe een en ander functioneert en te weten te komen wat de bekommernissen van de personeelsleden zijn. Vanochtend stond ik om 5.45 uur in het postkantoor van Scherpenheuvel-Zichem om de mening van de personeelsleden over hun werkomstandigheden te kennen. Ik leg één keer per week een dergelijk bezoek af, 's morgens vroeg of 's nachts, teneinde voeling met de realiteit te blijven hebben en om mij ervan te vergewissen dat de richtlijnen die ik het management geef, in de goede richting gaan.

Het regeerakkoord voorziet op het vlak van de overheidsbedrijven wel degelijk in een aantal zaken. Zo moet er voor elk overheidsbedrijf een strategisch plan worden gemaakt in overleg met de leiding van het bedrijf en met de werknemers, dus met het management en de vakbonden. Dit moet uitmonden in een versterkte positie van het bedrijf en desgevallend in een valorisatie, of verkoop, waarvan de opbrengst van de staatsschuld wordt afgetrokken.

Deze laatste bepaling uit het regeerakkoord zal volgens mij niet onmiddellijk, waarschijnlijk zelfs niet tijdens deze regeerperiode, van toepassing zijn op De Post, maar daarover kan ik geen uitsluitsel geven. De Post is een bedrijf dat op de geliberaliseerde markt zal terechtkomen. De markt moet immers volgens de Europese richtlijn ten laatste in 2003 geliberaliseerd zijn. De Post moet daarvoor klaar zijn. De heer Van Quickenborne heeft gelijk wanneer hij stelt dat De Post nog niet is aangepast aan die te verwachten geliberaliseerde markt. We hebben intern reeds een proces opgestart. McKinsey, iedereen welbekend, bereidt een strategisch plan voor. Het is mijn bedoeling om rond 15 december klaarheid te hebben over de richting die we moeten uitgaan. Dit lijkt een zeer ingewikkelde procedure, maar het is wel de enig mogelijke. Ik moet McKinsey met het management laten samenwerken. Ik moet de actoren in De Post bij elkaar brengen, zonder al te controlerend op te treden, en tegen het einde van het jaar een strategisch plan laten zien.

In die context kadert de vraag over het management. Terzake werk ik resultaatgericht. Het is mijn aanvoelen dat het absoluut zinloos is om nu in het management te gaan rommelen. Het proces voor de uitwerking van het strategisch plan is immers gaande. We hebben Bain, een ander consultantbedrijf, ingeschakeld, want er moeten eventueel middelen van de federale participatiemaatschappij in De Post

worden geïnvesteerd. Op de vraag of ik van plan ben om in de huidige stand van zaken bepaalde managers hun functies te ontnemen of te vervangen, moet ik dus antwoorden dat ik dat in het licht van het strategisch plan, dat hopelijk over een maand klaar zal zijn, niet opportuun acht.

Het strategisch plan is immers voorbereid met de mensen die vandaag in De Post werken. Zodra het strategisch plan is uitgewerkt en in de praktijk wordt gebracht, zal alles, raad van bestuur, management, directiecomité, benoemingen, enzovoort, wel herbekeken worden.

Natuurlijk is het mijn vaste wil geen politieke benoemingen meer te doen. Dat is evident. Als het bedrijf na 2003 moet functioneren in de geliberaliseerde markt, dan is er geen plaats meer voor inefficiënte benoemingen. Dat weet iedereen en ook bij De Post zijn ze daarvan overtuigd. De problemen van management, raad van bestuur en directiecomité komen ongetwijfeld opnieuw ter tafel vanaf het ogenblik dat het strategisch plan wordt uitgevoerd. Dan zullen al deze heren en dames de revue passeren. Wie goed is, blijft, wie niet goed is, heeft een probleem.

Ik kom nu tot de onderbemanning en de demotivatie bij de postbodes. Ik wil daar een algemene bedenking bij maken. De Post is een bedrijf met 40 000 werknemers en een omzet van zo'n 75 miljard. Bepaalde onderdelen van het bedrijf zijn onderbemand, maar andere overbemand. Laten we heel concreet even de postbodes bekijken. Er zijn iets meer dan 12 000 rondes, waarvoor zo'n 15 000 mensen nodig zijn, eenvoudigweg omdat rekening moet worden gehouden met vakantie, ziekte en zo meer. Dat betekent dat er daarnaast nog 25 000 medewerkers overblijven. Mijns inziens is er vandaag geen probleem van statutaire benoemingen of personeelsformaties, maar wel van beschikbaarheid van mensen. De Post kampt met een vrij grote afwezigheid onder de postbodes. Op papier zou de personeelsformatie moeten volstaan, maar in de praktijk is dat niet het geval. In bepaalde streken, vooral in Vlaanderen, is er dus inderdaad een probleem. In Vlaanderen heeft De Post problemen om mensen te vinden die postbode willen worden. Het loon, de werkomstandigheden en dergelijke meer hebben daar een negatieve invloed op. Vijftienduizend mensen voor de uitreiking is voldoende als iedereen functioneert, maar vijftwintigduizend voor de rest is toch te veel. Eén conclusie is dan ook onvermijdelijk: bij het maken van een strategisch plan moeten de volledige personeelsformatie en de organisatie van De Post opnieuw worden bekeken.

Volgens mij moet het bedrijf structureel in *business units* worden onderverdeeld. Ik vertel geen geheimen als ik zeg dat dit waarschijnlijk zal uitmonden in een *business unit* die zich bezighoudt met de thuismarkt van de postuitreiking, een *unit* voor de internationale post, voor e-mail, voor pakketjes, enzovoort. Voor al deze activiteiten die in aparte *units* gerund worden, moet dan worden nagegaan welke middelen en mensen nodig zijn om op een concurrerende basis te werken. Want om concurrentievermogen gaat het precies. We komen immers in de vrije markt terecht. In het strategisch plan, waarover ik rond 15 december hoop te beschikken, zal dit allemaal duidelijk naar voren komen. Op dat ogenblik kunnen in overleg met het management en met de vertegenwoordigers van de werknemers, de vakbonden dus, de uitvoeringsvoorwaarden worden bekeken.

Dat zal allemaal wel even tijd vragen. Een bedrijf van 40 000 mensen dat zich jarenlang niet aan de markt heeft moeten aanpassen en niet concurrerend heeft moeten functioneren, laat zich niet in twee weken hervormen. Eerst moeten we weten waar we heen willen. Dat schreef John Humble al in zijn boeken over management *by objectives*. Daarna volgt het implementatieschema met zowel financiering als timing en mensen. Dit zal zeer gedetailleerd zijn, want anders komen we er in dit geval niet uit.

De heer Van Quickenborne had het over het koninklijk besluit van 9 juni, meer in het bijzonder over de schadeclaims. Ik ben geen jurist, dus als ik een juridische flater bega, dan zegt hij het mij maar. Op grond van dit koninklijk besluit geldt voor de Post de gemeenrechtelijke aansprakelijkheidsregeling. Er kunnen wel uitzonderingen worden gemaakt.

De consument kan zich op dit koninklijk besluit beroepen om schadevergoeding te bekommen voor geleden verlies of winstderving door het verloren gaan van zendingen. Dat betekent natuurlijk dat we in het systeem van bewijskracht terechtkomen. De consument moet immers nog altijd kunnen aantonen dat hij schade heeft geleden en dat die schade effectief te wijten is aan de Post. De schade kan immers ook te wijten zijn aan overmacht. Fundamenteel is dat geen gebruik wordt gemaakt van de zogenaamde exoneratie-clausule. Ik heb ook niet de intentie daarvan af te wijken.

Er was ook een vraag over de financieringswijze van het compensatiefonds en één over het aangifteformulier inzake de concurrerende diensten.

Volgens een advies van de Raad van State is het invoeren van een compensatiefonds bij koninklijk besluit in strijd met het beginsel dat een belasting alleen bij wet kan worden ingevoerd. Dit beginsel heeft niets te maken met het principe van *no taxation without representation*. Ik sluit mij aan bij het advies van de Raad van State en stel dus vast dat er een probleem is.

Het koninklijk besluit met betrekking tot de aangifte van concurrerende postdiensten is nog niet gepubliceerd of getekend. Zolang het koninklijk besluit niet in werking is getreden, zijn de operatoren van de Post niet gehouden aangifte te doen.

Mijn voorganger stelde een koninklijk besluit op over de liberalisering van de Post ter uitvoering van de Europese richtlijn. Daarover rezen heel wat juridische problemen. Tegen het einde van het jaar wil ik terzake een wetsontwerp indienen. De liberalisering van zo een belangrijke sector is moeilijk in een koninklijk besluit te regelen en vereist een grondig parlementair debat waarin nieuwe elementen naar voren kunnen worden gebracht.

De ombudsdienst moet totaal onafhankelijk kunnen werken. Hij mag volgens mij inzake werkingsmiddelen en actiemogelijkheden niet afhankelijk zijn van een bedrijf. Ik vraag mij af of het niet beter is de ombudsdienst te verbinden aan een bepaalde dienst dan aan een bedrijf. Zo zou er bijvoorbeeld een ombudsdienst kunnen zijn voor de telecommunicatiesector, maar dan onafhankelijk van Belgacom. Nu is er geen totale onafhankelijkheid ten opzichte van het bedrijf en kan er altijd druk worden uitgeoefend.

Daarmee meen ik een precies antwoord te hebben gegeven op

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je remercie le ministre pour sa réponse très complète. Le ministre présentera les résultats de l'étude à la fin de cette année. J'espère qu'il n'attendra pas la fin de la législature pour faire savoir quelles en sont les conséquences pour le personnel.*

Je trouve courageux de la part du ministre d'estimer qu'il y a trop de personnel à La Poste. J'espère que le gouvernement le suivra sur ce point. En tout cas, il peut compter sur le soutien de notre groupe.

En ce qui concerne la réglementation relative à la responsabilité, on ne diffuse rien, ni à l'intérieur ni à l'extérieur. Il est cependant très important pour les clients de La Poste de savoir qu'ils peuvent réclamer une indemnisation.

Quant à la libéralisation, je suis content que le ministre souhaite remplacer l'arrêté royal par une loi. Il reste cependant un problème pour les fournisseurs de services soumis à la concurrence. Si l'arrêté royal reste en vigueur, ils seront en infraction après le 18 novembre.

Je partage le point de vue selon lequel il est préférable de lier une fonction de médiation à un service plutôt qu'à une entreprise.

de concrete vragen van de heer Van Quickenborne en een iets algemener antwoord op zijn wat algemenere vragen.

Ter afronding wil ik nog beklemtonen dat het mijn vaste bedoeling is om op basis van de McKinsey-studie een duidelijk richting aan te geven voor De Post. Aan één belangrijk gegeven kan zeker niet worden voorbijgegaan: vóór 2003 zal de markt geliberaliseerd zijn, of we dat nu willen of niet. Op dat ogenblik zal De Post, een bedrijf dat vandaag nog 40 000 werknemers heeft, maar morgen wellicht een stuk minder als het op die markt concurrerend wil zijn, sterk moeten staan, anders wordt het marktaandeel gewoon ingepikt door de postbedrijven van de ons omringende landen.

We hebben dus nog heel wat werk voor de boeg. Ik ben daar klaar voor en ik heb goede hoop dat zowel de vakbonden, de werknemers als wij zelf, de aandeelhouders, tot belangrijke inspanningen bereid zijn om te zorgen voor een goed management en een goede sociale begeleiding en om van De Post een concurrerend bedrijf te maken dat zich in de geliberaliseerde markt van de toekomst kan handhaven.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik dank de minister voor zijn zeer uitvoerige en accurate antwoorden. Ik wil hem nog enkele bijkomende vragen stellen.

Het verheugt me dat er een aanzet tot verandering in het vooruitzicht wordt gesteld op basis van het rapport van McKinsey, dat voor 15 december al wordt aangekondigd. Voor de iets verdere toekomst goochelt de minister wel wat met de termijnen. Ik begrijp best dat hij bijvoorbeeld inzake de evaluatie van het management vandaag de enkele senatoren die nog aanwezig zijn, niet kan meedelen welke kaderleden eventueel ontslag zullen krijgen, maar toch hoop ik dat hij niet tot het einde van de regeringsperiode zal wachten om tot conclusies te komen. Ik hoop dat de maatregelen er zullen komen op middellange termijn en niet op lange termijn.

Ik apprecieer de moed waarmee de minister durft te poneren dat De Post te veel personeelsleden telt en dat het bedrijf, om concurrerend te functioneren, een grondige studie van zijn doelstellingen moet maken en op basis daarvan zijn personeelsformatie moet vastleggen. Ik hoop dat de collega's van de minister daar net zo over denken. Soms horen we vanuit die hoek heel andere geluiden, zij het over andere overheidsbedrijven. De VU-ID-fractie zegt de minister alleszins haar steun toe om dit standpunt te blijven volhouden.

De minister zegt terecht dat de aansprakelijkheidsregeling vereist dat het bewijs wordt geleverd van het verband tussen schade, fout en oorzaak. Maar de minister ging niet in op mijn opmerking dat noch het personeel van De Post noch de cliënten op de hoogte zijn van deze regeling. Nochtans hebben de cliënten van De Post het recht te weten dat ze vanaf 18 augustus 1999 schadevergoeding kunnen vragen, niet alleen voor schade aan poststukken, maar ook voor vertragingen bij de uitreiking. Die fameuze postwet bepaalt immers dat 95% van de stukken binnen één dag moet worden uitgereikt en dat de cliënten voor de rechtbank schadevergoeding kunnen eisen voor vertragingen. De bepalingen van die wet moeten bekendgemaakt worden, al was het maar om de cliënten in de mogelijkheid te stellen bewijzen in te zamelen voor het verband tussen fout, oorzaak en schade.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Je ne parle pas de licenciements, mais de réforme de l'entreprise. Je n'agis pas non plus à moyen terme mais à court terme.

Il y a trop de personnel dans certains départements de La Poste et trop peu dans d'autres. Au total, La Poste compte trop de membres du personnel. Il nous faut partir du principe que notre entreprise doit se positionner de manière compétitive dans un marché libéralisé, tout en tenant compte, bien entendu, du service universel.

Je demanderai à La Poste de diffuser largement l'arrêté royal du 9 juin.

En ce qui concerne la déclaration de services postaux et la date butoir du 18 novembre, je vais examiner la possibilité de parvenir à un accord avant cette date.

Het verheugt me ook dat de minister de liberalisering van De Post in een wetsontwerp wil voorbereiden. Mogen we daaruit afleiden dat hij zijn koninklijk besluit zal vervangen? Dat zou alleszins een situatie van illegaliteit voor het compensatiefonds vermijden.

Blijft wel het probleem van de concurrerende diensten. Achttien november is daar zowat de hakbijl. Vóór die datum moeten de verstrekkers van zulke diensten een aangifte doen, nadien kunnen ze zich nog steeds beroepen op het huidige koninklijk besluit. Vindt de minister dit niet in tegenspraak met zijn ambitie om dit koninklijk besluit te vervangen door een wet? Worden die diensten dan niet aangeboden op een manier die strijdig is met de wet?

Heeft dit geen noemenswaardige gevolgen? Ziet de minister hier geen problemen?

Ik deel de mening van de minister inzake de koppeling van de ombudsdienst aan een dienst en niet aan een bedrijf. Met het oog op de liberalisering is deze oplossing te verkiezen boven een bedrijfsgerichte werking.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – De heer Van Quickenborne heeft het over ontslagen. Ik heb het over het hervormen van een bedrijf, waarbij het idee van ontslagen irrelevant wordt. Bij de hervorming van een bedrijf wordt de hele manier van management hervormd en hebben we dus niet te maken met ontslagen, maar met een nieuw management. We gaan na welke goede krachten we hebben en welke minder goede. Op basis daarvan nemen we beslissingen. Ik ben niet van plan daar een hele zaak van te maken, die dan trouwens een overbodige symbolische waarde krijgt. Ik streef naar resultaten. Dit houdt in dat we, wat mij betreft, niet eens over een middellange termijn spreken. De datum van 15 december voor de afronding van het plan en een uitvoering ervan binnen een termijn van enkele maanden, is niet ver af.

In sommige afdelingen van De Post werkt, naar mijn aanvoelen, te veel personeel, terwijl er in andere afdelingen te weinig werkt. Niemand kan ontkennen dat het totale aantal personeelsleden te hoog is. We moeten per *business unit* nagaan wat de mogelijkheden zijn en ons steeds afvragen hoe we dit bedrijf, ook al is het krachtens de wet van 1991 nog altijd een overheidsbedrijf, een goede concurrentiepositie kunnen bezorgen op de geliberaliseerde markt. Natuurlijk moeten we rekening houden met bepaalde elementen zoals de universele dienstverlening. Dit geeft een extra dimensie aan het personeelbestand en zorgt ervoor dat het bedrijf meer taken heeft dan een normaal bedrijf in die geliberaliseerde markt.

Wat de interne en externe communicatie betreft, ben ik bereid de leiding van De Post te verzoeken ruchtbaarheid te geven aan het koninklijk besluit van 9 juli 1999, zodat zowel het publiek als het personeel op de hoogte is van deze regeling. Dit kan alleen maar motiverend werken met het oog op de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening.

Ten slotte kom ik bij de aangifte van concurrerende postdiensten en de hakbijl van 18 november. Eerlijk gezegd kan ik niet met zekerheid zeggen dat het koninklijk besluit reeds ver genoeg is gevorderd om nog vóór die datum iets te kunnen doen. Ik zal dit nog even nakijken en tevens de

- L'incident est clos.

M. le président. – L'ordre du jour de la présente séance est ainsi épuisé.

Les prochaines séances auront lieu le jeudi 18 novembre à 10 h 30 et à 15 h.

(La séance est levée à 18 h 05.)

Excusés

Mme Laloy, pour raisons de santé, M. Daif, pour autres devoirs, MM. Destexhe, Ceder et Dedecker, en mission à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– Pris pour information.

voorzitter van de Senaat hierover informeren. Hij moet dan oordelen of hij deze informatie alleen aan het geachte lid doorgeeft of ook aan andere leden.

- Het incident is gesloten.

De voorzitter. – De agenda van deze vergadering is afgewerkt.

De volgende vergaderingen vinden plaats donderdag 18 november 1999 om 10.30 en 15 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 18.05 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Laloy, wegens gezondheidsredenen, de heer Daif, wegens andere plichten, de heren Destexhe, Ceder en Dedecker, met opdracht in het buitenland.

– Voor kennisgeving aangenomen.

Annexe

Sommaire

Votes nominatifs	p. 48
Dépôt de propositions.....	p. 49
Propositions prises en considération.....	p. 50
Composition de commissions	p. 52
Demandes d'explications.....	p. 53
Conseil de la <i>Vlaamse Gemeenschapscommissie</i>	p. 53
Cour d'arbitrage – Arrêt	p. 54
Cour d'arbitrage – Questions préjudicielles.....	p. 54
Cour d'arbitrage – Recours.....	p. 55

Bijlage

Inhoudsopgave

Naamstemmingen	p. 48
Indiening van voorstellen.....	p. 49
In overweging genomen voorstellen	p. 50
Samenstelling van commissies	p. 52
Vragen om uitleg	p. 53
Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.....	p. 53
Arbitragehof – Arrest.....	p. 54
Arbitragehof – Prejudiciële vragen.....	p. 54
Arbitragehof – Beroepen.....	p. 55

Votes nominatifs

Vote n° 1-1

59 membres sont présents,
59 votent pour,
0 votent contre,
0 s'abstiennent.

Ont voté pour:

Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Frank Creyelman, Georges Dallemagne, Sabine de Bethune, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Paul De Grauwe, Jean-Luc Dehaene, Jacinta De Roeck, Mia De Schamphelaere, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Theo Kelchtermans, Mimi Kestelijn-Sierens, Jeannine Leduc, Anne-Marie Lizin, Frans Lozie, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Philippe Maystadt, Guy Moens, Philippe Monfils, Jacky Morael, Réginald Moreels, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Francis Poty, Roeland Raes, Didier Ramoudt, Jan Remans, Jacques Santkin, Louis Siquet, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Ingrid van Kessel, Patrik Vankrunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Wim Verreycken, Magdeleine Willame-Boonen, Paul Wille, Alain Zenner.

Ont voté contre:

N.

Se sont abstenus:

N.

Vote n° 1-2

61 membres sont présents,
5 votent pour,
56 votent contre,
0 s'abstiennent.

Ont voté pour:

Frank Creyelman, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Joris Van Hauthem, Wim Verreycken.

Ont voté contre:

Philippe Bodson, Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Marcel Colla, Georges Dallemagne, Sabine de Bethune, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Paul De Grauwe, Jean-Luc Dehaene, Jacinta De Roeck, Mia De Schamphelaere, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Theo Kelchtermans, Mimi Kestelijn-Sierens, Jeannine Leduc, Anne-Marie Lizin, Frans Lozie, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Philippe Maystadt, Guy Moens, Philippe Monfils, Jacky Morael, Réginald Moreels, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Francis Poty, Didier Ramoudt, Jan Remans, Jacques Santkin, Louis Siquet, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Ingrid van Kessel, Patrik Vankrunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen, Paul Wille, Alain Zenner.

Se sont abstenus:

N.

Vote n° 1-3

61 membres sont présents,
56 votent pour,
5 votent contre,

Naamstemmingen

Stemming nr. 1-1

59 leden zijn aanwezig,
59 stemmen voor,
0 stemmen tegen,
0 onthouden zich.

Voor hebben gestemd:

Tegen hebben gestemd:

Onthouden hebben zich:

Stemming nr. 1-2

61 leden zijn aanwezig,
5 stemmen voor,
56 stemmen tegen,
0 onthouden zich.

Voor hebben gestemd:

Tegen hebben gestemd:

Onthouden hebben zich:

Stemming nr. 1-3

61 leden zijn aanwezig,
56 stemmen voor,
5 stemmen tegen,

0 s'abstiennent.

0 onthouden zich.

Ont voté pour:

Voor hebben gestemd:

Philippe Bodson, Ludwig Caluwé, Marcel Cheron, Marcel Colla, Georges Dallemagne, Sabine de Bethune, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Paul De Grauwe, Jean-Luc Dehaene, Jacinta De Roeck, Mia De Schamphelaere, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Theo Kelchtermans, Mimi Kestelijn-Sierens, Jeannine Leduc, Anne-Marie Lizin, Frans Lozie, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Philippe Maystadt, Guy Moens, Philippe Monfils, Jacky Morael, Réginald Moreels, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Francis Poty, Didier Ramoudt, Jan Remans, Jacques Santkin, Louis Siquet, Martine Taelman, Erika Thijs, René Thissen, Louis Tobback, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Ingrid van Kessel, Patrik Vankrunkelsven, Myriam Vanlerberghe, Vincent Van Quickenborne, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen, Paul Wille, Alain Zenner.

Ont voté contre:

Tegen hebben gestemd:

Frank Creyelman, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Joris Van Hauthem, Wim Verreycken.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

N.

Vote n° 1-4

61 membres sont présents,
43 votent pour,
18 votent contre,
0 s'abstiennent.

Stemming nr. 1-4

61 leden zijn aanwezig,
43 stemmen voor,
18 stemmen tegen,
0 onthouden zich.

Ont voté pour:

Voor hebben gestemd:

Philippe Bodson, Marcel Cheron, Marcel Colla, Georges Dallemagne, Olivier de Clippele, Armand De Decker, Paul De Grauwe, Jacinta De Roeck, Nathalie de T' Serclaes, Jacques Devolder, Josy Dubié, Paul Galand, André Geens, Jean-Marie Happart, Marc Hordies, Jean-François Istasse, Meryem Kaçar, Mimi Kestelijn-Sierens, Jeannine Leduc, Anne-Marie Lizin, Frans Lozie, Philippe Mahoux, Johan Malcorps, Jean-Pierre Malmendier, Philippe Maystadt, Guy Moens, Philippe Monfils, Jacky Morael, Marie Nagy, Clotilde Nyssens, Francis Poty, Didier Ramoudt, Jan Remans, Jacques Santkin, Louis Siquet, Martine Taelman, René Thissen, Louis Tobback, Myriam Vanlerberghe, Iris Van Riet, Magdeleine Willame-Boonen, Paul Wille, Alain Zenner.

Ont voté contre:

Tegen hebben gestemd:

Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Sabine de Bethune, Jean-Luc Dehaene, Mia De Schamphelaere, Theo Kelchtermans, Réginald Moreels, Roeland Raes, Gerda Staveaux-Van Steenberge, Erika Thijs, Hugo Vandenberghe, Luc Van den Brande, Chris Vandembroeke, Joris Van Hauthem, Ingrid van Kessel, Patrik Vankrunkelsven, Vincent Van Quickenborne, Wim Verreycken.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

N.

Dépôt de propositions

Propositions de loi

Article 81

Proposition de loi modifiant le Code civil et le Code judiciaire en ce qui concerne la reconnaissance aux époux divorcés du droit d'user du nom de leur ex-conjoint (de Mme Sabine de Bethune; Doc. **2-141/1**).

Indiening van voorstellen

Wetsvoorstellen

Artikel 81

Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Gerechtelijk Wetboek inzake de toekenning aan echtgenoten van het recht om de naam van de andere echtgenoot na echtscheiding te gebruiken (van mevrouw Sabine de Bethune; Gedr. St. **2-141/1**).

Proposition de loi modifiant l'article 209 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe (de M. Olivier de Clippele; Doc. 2-146/1).

- Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.
- Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Proposition de loi spéciale

Article 77

Proposition de loi spéciale modifiant l'article 31 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage (de M. Wim Verreycken; Doc. 2-140/1).

- Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
- Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Propositions de résolution

Proposition de résolution relative à l'ouverture de négociations au sein de l'Organisation mondiale du commerce (de M. Georges Dallemagne; Doc. 2-145/1).

- Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
- Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Proposition de révision du Règlement

Proposition de modification de l'article 23-8 du règlement du Sénat (de M. Vincent Van Quickenborne; Doc. 2-138/1).

- Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.
- Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Propositions prises en considération

Propositions de loi

Article 77

Proposition de loi visant la suppression du vote automatisé et la généralisation du dépouillement par lecture optique (de Mme Clotilde Nyssens; Doc. 2-100/1).

- Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Proposition de loi modifiant l'article 205 du Code judiciaire en vue d'ouvrir la fonction de juge consulaire effectif ou suppléant aux conjoints aidants (de Mme Sabine de Bethune et consorts; Doc. 2-123/1).

- Envoi à la commission de la Justice.

Article 81

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 209 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten (van de heer Olivier de Clippele; Gedr. St. 2-146/1).

- Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
- Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Voorstel van bijzondere wet

Artikel 77

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 31 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof (van de heer Wim Verreycken; Gedr. St. 2-140/1).

- Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
- Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Voorstellen van resolutie

Voorstel van resolutie betreffende het opstarten van onderhandelingen binnen de Wereldhandelsorganisatie (van de heer Georges Dallemagne; Gedr. St. 2-145/1).

- Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
- Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Voorstel van herziening van het Reglement

Voorstel tot wijziging van artikel 23-8 van het reglement van de Senaat (van de heer Vincent Van Quickenborne; Gedr. St. 2-138/1).

- Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.
- Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

In overweging genomen voorstellen

Wetsvoorstellen

Artikel 77

Wetsvoorstel tot afschaffing van de geautomatiseerde stemming en tot veralgemening van de stemopneming door middel van een systeem voor optische lezing (van mevrouw Clotilde Nyssens; Gedr. St. 2-100/1).

- Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 205 van het Gerechtelijk Wetboek teneinde het ambt van werkend of plaatsvervangend rechter in handelszaken open te stellen voor meewerkende echtgenoten (van mevrouw Sabine de Bethune c.s.; Gedr. St. 2-123/1).

- Verzonden naar de commissie voor de Justitie.

Artikel 81

Proposition de loi relative à la recherche sur les embryons (de M. Philippe Monfils; Doc. **2-87/1**).

- Envoi aux commissions réunies de la Justice et des Affaires sociales.

Proposition de loi réformant les règles du Code civil relatives à l'adoption (de M. Philippe Monfils; Doc. **2-88/1**).

- Envoi à la commission de la Justice.

Proposition de loi relative à la recherche sur les embryons in vitro (de M. Philippe Mahoux; Doc. **2-92/1**).

- Envoi aux commissions réunies de la Justice et des Affaires sociales.

Proposition de loi modifiant l'article 20 de la loi du 7 mai 1999 sur l'égalité de traitement entre hommes et femmes en ce qui concerne les conditions de travail, l'accès à l'emploi et aux possibilités de promotion, l'accès à une profession indépendante et les régimes complémentaires de sécurité sociale (de Mme Sabine de Bethune; Doc. **2-96/1**).

- Envoi à la commission des Affaires sociales.

Proposition de loi relative aux examens médicaux dans le cadre des embauchages (de Mme Myriam Vanlerberghe; Doc. **2-116/1**).

- Envoi à la commission des Affaires sociales.

Proposition de loi modifiant l'article 73 de la nouvelle loi communale (de Mme Jeannine Leduc et consorts; Doc. **2-119/1**).

- Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Proposition de loi instaurant un congé d'adoption pour les travailleurs salariés (de Mme Sabine de Bethune et consorts; Doc. **2-122/1**).

- Envoi à la commission des Affaires sociales.

Proposition de loi permettant aux caisses d'assurances sociales de renoncer aux majorations portant sur les cotisations sociales dues par les travailleurs indépendants (de M. René Thissen; Doc. **2-128/1**).

- Envoi à la commission des Affaires sociales.

Proposition de loi abaissant l'âge de la pension des mères occupant un emploi et ayant une carrière professionnelle (de M. Chris Vandenbroeke et consorts; Doc. **2-134/1**).

- Envoi à la commission des Affaires sociales.

Proposition de loi établissant un prix fixe pour les livres (de M. Chris Vandenbroeke; Doc. **2-135/1**).

- Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Propositions de résolution

Wetsvoorstel betreffende het onderzoek op embryo's (van de heer Philippe Monfils; Gedr. St. **2-87/1**).

- Verzonden naar de verenigde commissies voor de Justitie en voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel tot hervorming van de regels van het Burgerlijk Wetboek betreffende de adoptie (van de heer Philippe Monfils; Gedr. St. **2-88/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Justitie.

Wetsvoorstel met betrekking tot het onderzoek op embryo's in vitro (van de heer Philippe Mahoux; Gedr. St. **2-92/1**).

- Verzonden naar de verenigde commissies voor de Justitie en voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 20 van de wet van 7 mei 1999 op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid (van mevrouw Sabine de Bethune; Gedr. St. **2-96/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel betreffende de medische onderzoeken in het kader van aanwervingen (van mevrouw Myriam Vanlerberghe; Gedr. St. **2-116/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 73 van de nieuwe gemeentewet (van mevrouw Jeannine Leduc c.s.; Gedr. St. **2-119/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden.

Wetsvoorstel houdende instelling van een adoptieverlof voor werknemers (van mevrouw Sabine de Bethune c.s.; Gedr. St. **2-122/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel strekkende om de sociale- verzekeringskassen te ontslaan van de verplichting een verhoging toe te passen op de door de zelfstandigen verschuldigde bijdragen (van de heer René Thissen; Gedr. St. **2-128/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel tot verlaging van de pensioenleeftijd voor werkende moeders met een beroepsloopbaan (van de heer Chris Vandenbroeke c.s.; Gedr. St. **2-134/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Wetsvoorstel tot instelling van een vaste boekenprijs (van de heer Chris Vandenbroeke; Gedr. St. **2-135/1**).

- Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.

Voorstellen van resolutie

Proposition de résolution relative à l'organisation et à la gestion des archives (de M. Chris Vandenbroeke; Doc. 2-136/1).

- Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Proposition de résolution relative à l'obligation de l'administration fiscale de fournir les informations fiscales requises dans le cadre de la procédure d'octroi d'une allocation d'études en faveur des étudiants de l'enseignement secondaire (de M. Chris Vandenbroeke; Doc. 2-137/1).

- Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

Proposition de résolution relative à l'ouverture de négociations au sein de l'Organisation mondiale du commerce (de M. Georges Dallemagne; Doc. 2-145/1).

- Envoi à la commission des Relations extérieures et de la Défense.

Propositions de révision du Règlement

Proposition de modification de l'article 86 du règlement du Sénat en ce qui concerne le Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes (de Mme Sabine de Bethune et consorts; Doc. 2-117/1).

- Envoi au Bureau.

Proposition de modification de l'article 23-8 du règlement du Sénat (de M. Vincent Van Quickenborne; Doc. 2-138/1).

- Envoi au Bureau.

Composition de commissions

Le Bureau est saisi de demandes tendant à modifier la composition de certaines commissions:

A la commission des Affaires institutionnelles:

M. Luc Van den Brande remplacerait Mme Mia De Schamphelaere comme membre effectif;

Mme Mia De Schamphelaere deviendrait membre suppléant.

A la commission des Relations extérieures et de la Défense:

M. Luc Van den Brande deviendrait membre suppléant.

A la commission des Finances et des Affaires économiques:

M. Luc Van den Brande deviendrait membre effectif.

A la commission des Affaires sociales:

M. Hugo Vandenberghe deviendrait membre suppléant.

Au Comité d'avis fédéral chargé des questions européennes:

M. Luc Van den Brande deviendrait membre effectif.

- Pas d'opposition?

- Il en sera donc ainsi.

Voorstel van resolutie betreffende de organisatie en het beheer van het archiefwezen (van de heer Chris Vandenbroeke; Gedr. St. 2-136/1).

- Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.

Voorstel van resolutie over de meldingsplicht van de fiscale administratie in het kader van de procedure voor de toekenning van studietoelagen aan leerlingen van het secundair onderwijs (van de heer Chris Vandenbroeke; Gedr. St. 2-137/1).

- Verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.

Voorstel van resolutie betreffende het opstarten van onderhandelingen binnen de Wereldhandelsorganisatie (van de heer Georges Dallemagne; Gedr. St. 2-145/1).

- Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.

Voorstellen tot herziening van het Reglement

Voorstel tot wijziging van artikel 86 van het reglement van de Senaat inzake het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen (van mevrouw Sabine de Bethune c.s.; Gedr. St. 2-117/1).

- Verzonden naar het Bureau.

Voorstel tot wijziging van artikel 23-8 van het reglement van de Senaat (van de heer Vincent Van Quickenborne; Gedr. St. 2-138/1).

- Verzonden naar het Bureau.

Samenstelling van commissies

Bij het Bureau zijn voorstellen ingediend tot wijziging van de samenstelling van sommige commissies:

In de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden:

zou de heer Luc Van den Brande, mevrouw Mia De Schamphelaere als effectief lid vervangen; Mevrouw Mia De Schamphelaere zou plaatsvervangend lid worden.

In de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging:

zou de heer Luc Van den Brande plaatsvervangend lid worden.

In de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden :

zou de heer Luc Van den Brande effectief lid worden.

In de commissie voor de Sociale Aangelegenheden: zou de heer Hugo Vandenberghe plaatsvervangend lid worden.

In het Federaal Adviescomité voor Europese Aangelegenheden:

zou de heer Luc Van den Brande effectief lid worden.

- Geen bezwaar?

- Dan is aldus besloten.

Demandes d'explications

Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes:

de Mme Clotilde **NYSSENS** au Ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique sur "*l'application de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes*" (n° 2-10)

de M. Vincent **VAN QUICKENBORNE** au Secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "*l'entreposage de déchets faiblement radioactifs et le transport de déchets fortement radioactifs*" (n° 2-20)

de Mme Clotilde **NYSSENS** au Ministre de la Justice sur "*l'aide juridique*" (n° 2-21)

de M. Vincent **VAN QUICKENBORNE** au Ministre de l'Intérieur sur "*les limitations inconstitutionnelles de la liberté d'expression par certaines administrations communales*" (n° 2-22)

de M. Philippe **MAHOUX** au Ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "*le droit aux allocations familiales majorées pour les enfants diabétiques*" (n° 2-23)

de M. Michiel **MAERTENS** au Secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "*les conflits de compétence en matière de sécurité nucléaire et la possibilité d'une distorsion de concurrence sur le marché de l'électricité*" (n° 2-25)

de M. Georges **DALLEMAGNE** au Ministre de l'Intérieur sur "*la reprise des expulsions forcées de personnes déboutées du droit d'asile*" (n° 2-26)

- Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

Conseil de la Vlaamse Gemeenschapscommissie

Par message du 22 octobre 1999 le Conseil de la *Vlaamse Gemeenschapscommissie* a fait connaître au Sénat qu'il s'est constitué en sa séance de cette date.

- **Pris pour notification.**

Dépôt de projets de loi

Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après:

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et le Gouvernement de la République d'Ouzbékistan, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Tachkent le 17 avril 1998 (Doc. 2-139/1).

- **Le projet a été envoyé à la commission des Relations extérieures et de la Défense.**

Vragen om uitleg

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen:

van Mevrouw Clotilde **NYSSENS** aan de Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek over "*de toepassing van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling*" (nr. 2-10)

van de heer Vincent **VAN QUICKENBORNE** aan de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "*de opslag van laagradioactief afval en het transport van hoogradioactief afval*" (nr. 2-20)

van Mevrouw Clotilde **NYSSENS** aan de Minister van Justitie over "*de juridische bijstand*" (nr. 2-21)

van de heer Vincent **VAN QUICKENBORNE** aan de Minister van Binnenlandse Zaken over "*de ongrondwettelijke beperkingen door bepaalde gemeentebesturen van de vrije meningsuiting*" (nr. 2-22)

van de heer Philippe **MAHOUX** aan de Minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "*de verhoogde kinderbijslag voor kinderen die aan diabetes lijden*" (nr. 2-23)

van de heer Michiel **MAERTENS** aan de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "*de bevoegdheidsgeschillen inzake de nucleaire veiligheid en de mogelijke concurrentievervalsing op de elektriciteitsmarkt*" (nr. 2-25)

van de heer Georges **DALLEMAGNE** aan de Minister van Binnenlandse Zaken over "*de hervatting van de gedwongen uitwijzing van uitgeprocedeerde asielzoekers*" (nr. 2-26)

- **Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden .**

Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Bij boodschap van 22 oktober 1999 heeft de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie aan de Senaat laten weten dat hij zich ter vergadering van die dag geconstitueerd heeft.

- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Indiening van wetsontwerpen

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de Regering van de Republiek Oezbekistan, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Tashkent op 17 april 1998 (Gedr. St. 2-139/1).

- **Het ontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.**

Projet de loi portant assentiment à l'Accord euro-méditerranéen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et l'Etat d'Israël, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV, V, VI et VII, les Protocoles 1, 2, 3, 4 et 5, l'Acte final, faits à Bruxelles le 20 novembre 1995 (Doc. 2-142/1).

- **Le projet a été envoyé à la commission des Relations extérieures et de la Défense.**

Projet de loi portant assentiment à l'Accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et la République du Belarus, d'autre part, Annexes I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, Protocole et Acte final, faits à Bruxelles le 6 mars 1995 (Doc. 2-143/1).

- **Le projet a été envoyé à la commission des Relations extérieures et de la Défense.**
- **Ces projets de loi seront imprimés et distribués.**

Cour d'arbitrage – Arrêt

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- l'arrêt n° 114/99, rendu le 21 octobre 1999, en cause la question préjudicielle concernant l'article 37 du décret de la Communauté française du 4 mars 1991 relatif à l'aide à la jeunesse, posée par le Tribunal de la jeunesse de Liège (numéro du rôle 1331).
- **Pris pour notification.**

Cour d'arbitrage – Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- la question préjudicielle relative à l'article 89, § 2, 1°, de la loi du 8 août 1980 relative aux propositions budgétaires 1979-1980, posée par la Cour d'appel de Gand (numéro du rôle 1771);
- la question préjudicielle relative à l'article 12 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posée par le Tribunal du travail de Namur (numéro du rôle 1772);
- la question préjudicielle concernant l'article 332, alinéa 4, du Code civil, posée par le Tribunal de première instance d'Anvers (numéro du rôle 1777);
- la question préjudicielle concernant l'article 57, § 2, alinéas 3 et 4, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, telle que modifiée par l'article 65 de la loi du 25 juillet 1996, posée par le Tribunal du travail de Courtrai (numéro du rôle 1781).
- **Pris pour notification.**

Wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten, enerzijds, en de Staat Israël, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI en VII, Protocolen 1, 2, 3, 4 en 5, en Slotakte, gedaan te Brussel op 20 november 1995 (Gedr. St. 2-142/1).

- **Het ontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.**

Wetsontwerp houdende instemming met de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten, enerzijds, en de Republiek Wit-Rusland, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, Protocol en Slotakte, gedaan te Brussel op 6 maart 1995 (Gedr. St. 2-143/1).

- **Het ontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging.**
- **Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.**

Arbitragehof – Arrest

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

- het arrest nr. 114/99, uitgesproken op 21 oktober 1999, inzake de prejudiciële vraag over artikel 37 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 maart 1991 inzake hulpverlening aan de jeugd, gesteld door de Jeugdrechtbank te Luik (rolnummer 1331).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Arbitragehof – Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

- de prejudiciële vraag over artikel 89, § 2, 1°, van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980, gesteld door het Hof van Beroep te Gent (rolnummer 1771);
- de prejudiciële vraag betreffende artikel 12 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Namen (rolnummer 1772);
- de prejudiciële vraag betreffende artikel 332, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (rolnummer 1777);
- de prejudiciële vraag over artikel 57, § 2, derde en vierde lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, zoals gewijzigd bij artikel 65 van de wet van 15 juli 1996, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Kortrijk (rolnummer 1781).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**

Cour d'arbitrage – Recours

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

- le recours en annulation des articles 28 et 30 de la loi du 22 décembre 1998 sur l'intégration verticale du ministère public, le parquet fédéral et le conseil des procureurs du Roi, introduit par H. Funck (numéro du rôle 1755);
- le recours en annulation des articles 18, 25 et 56 de la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police, introduit par J. Schonkeren et A. Ysebaert (numéro du rôle 1786).
- **Pris pour notification.**

Arbitragehof – Beroepen

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

- het beroep tot vernietiging van de artikelen 28 en 30 van de wet van 22 december 1998 betreffende de verticale integratie van het openbaar ministerie, het federaal parket en de raad van procureurs des Konings, ingesteld door H. Funck (rolnummer 1755);
- het beroep tot vernietiging van de artikelen 18, 25 en 56 van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten, ingesteld door J. Schonkeren en A. Ysebaert (rolnummer 1786).
- **Voor kennisgeving aangenomen.**